

LÄNNEN TEHTAAT | 2012
VUOSIKERTOMUS

Lännen Tehtaat lyhyesti

Konsernin liiketoiminta-alueita ovat pakasteliiketoiminta, kalaliiketoiminta, vilja- ja öljykasviliiketoiminta sekä muut toiminnot. Yhtiön osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

LIIKEVAIHTO

378,2
milj. euroa

LIIKETULOS ILMAN
KERTAERIÄ

8,8
milj. euroa

OSINKO/OSAKE

¹⁾ **0,90**
euroa

¹⁾ Hallituksen ehdotus

■ Pakasteliiketoiminta

Pakasteliiketoiminnan muodostaa Apetit Pakaste Oy. Apetit Pakaste Oy on johtava suomalainen vihannes- ja ruoka-pakasteiden valmistaja. Yhtiö kehittää, valmistaa, markkinoi ja myy Apetit-tuotemerkillään pääasiassa kotimaisista raaka-aineista valmistettuja pakasteita. Kasvisraaka-aineet hankitaan pääosin omilta sopimusviljelijöiltä, jotka ovat sitoutuneet Apetit-laatuvaatotteisiin. Apetit on kuluttajien keskuudessa tunnetuin ja mieluiten valittu pakastetuotemerkki Suomessa.

■ Kalaliiketoiminta

Kalaliiketoiminnan muodostavat Apetit Kala Oy, Myrskylän Savustamo Oy, osakkuusyhtiö Taimen Oy sekä Maritim Food -konserni.

Apetit Kala Oy ja sen tytäryhtiö Myrskylän Savustamo Oy markkinoivat ja myyvät tuorekalaa ja -kalajalosteita Apetit ja Safu-tuotemerkeillä ja kaupan merkeillä pääosin Suomessa. Apetit Kala myy hoitamissaan shop-in-shop-periaatteella toimivissa palvelumyyntitiskkeissä paitsi kalaa ja kalajalosteita myös muita tuoretuotteita, kuten lihaa ja erilaisia salaatteja. Osakkuusyhtiö Taimen Oy tytäryhtiöineen on Suomen johtava kirjolohen kasvattaja ja poikastuottaja.

Maritim Food AS tytäryhtiöineen kehittää, valmistaa, markkinoi ja myy äyriäis- ja kalatuotteita Norjassa ja Ruotsissa Maritim, Fader Martin ja Sunnmøre -merkeillä sekä kaupan merkeillä.

■ Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan muodostaa Avena Nordic Grain tytäryhtiöineen.

Avena Nordic Grain Oy:llä on tytäryhtiöt Virossa, Liettuassa, Venäjällä, Ukrainassa ja Kazakstanissa.

Avena käy kauppaa viljoilla, öljykasveilla ja rehuraaka-aineilla lukuisilla markkinoilla. Erityisen aktiivista sen kaupankäynti on Itämeren ympäristössä ja muualla Euroopassa. Avena markkinoi ja myy myös kasviöljyjä ja valkuaispuristeita, joita se valmistaa omassa kasviöljynpuristamossaan Mildolassa Kirkkonummella.

■ Muut toiminnot

Muut toiminnot -segmentin muodostavat emoyhtiö Lännen Tehtaat Oyj, Apetit Suomi Oy, Caternet-konserni ja osakkuusyhtiö Sucros Oy.

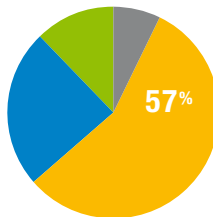
Caternet Finland Oy on ammattikeittiöiden kumppani ruokaratkaisuihin. Yhtiö valmistaa tuoreita ja käyttövalmiita vihannes- ja hedelmätuoretuotteita sekä tuoretta, savustettua ja pakastettua kalaa. Vuoden 2013 alusta lähtien yhtiö on vastannut myös Apetit Pakasteen ja Apetit Kalan tuotteiden myynnistä ammattikeittiöille.

Osakkuusyhtiö Sucros Oy (20 %) valmistaa, myy ja markkinoi sokerituotteita elintarviketeollisuudelle, vähittäiskaupalle ja vientiin.

LIIKEVAIHTO 2012

Milj. euroa

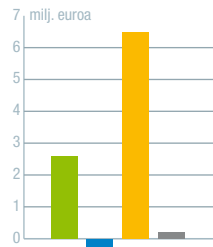
Pakasteliiketoiminta	46,9
Kalaliiketoiminta	93,0
Vilja- ja öljykasvi- liiketoiminta	215,8
Muut toiminnot	26,7
<hr/>	
	378,2

LIIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ 2012

Milj. euroa

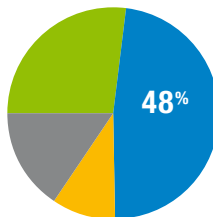
Pakasteliiketoiminta	2,6
Kalaliiketoiminta	-0,4
Vilja- ja öljykasvi- liiketoiminta	6,5
Muut toiminnot	0,2
<hr/>	
	8,8

HENKILÖSTÖ 2012

Keskimäärin

Pakasteliiketoiminta	195
Kalaliiketoiminta	345
Vilja- ja öljykasvi- liiketoiminta	70
Muut toiminnot	111
<hr/>	
	721

Sisällysluettelo

LÄNNEN TEHTAAT KONSERNI

Lännen Tehtaat lyhyesti.....	2
Toimitusjohtajan katsaus.....	4
Konsernin avainluvut.....	6
Missio, visio, tavoitteet ja arvot	9

LIIKETOIMINTA-ALUEET

Pakasteliiketoiminta	10
Kalaliiketoiminta	12
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	14
Muut toiminnot	16
Vastuullisuus	18

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2012

Hallituksen toimintakertomus	24
Konsernitilinpäätös liitetietoineen.....	30
Emoyhtiön tilinpäätös liitetietoineen	62
Hallituksen voitonjakoehdotus.....	71

Tilintarkastuskertomus.....	72
Hallintoneuvoston lausunto	73

SIJOITTAJATIETO

Osakkeet, osakepääoma ja osinkopolitiikka.....	74
Tietoja osakkeenomistajille.....	89

HALLINNOINTI

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2012	76
Palkitseminen, sisäpiiriasiat	82
Hallintoneuvosto ja tilintarkastajat	83
Hallitus	84
Toimitusjohtaja ja johtajisto	86

Yhteystiedot	88
--------------------	----

Toimitusjohtajan katsaus

KONSERNI VAHVASSA KASVUSSA

Vuonna 2012 konsernin liikevaihto kasvoi 378 miljoonaan euroon, josta 23 miljoonaa tuli maaliskuussa 2012 konserniin liitetystä Caternet Finland Oy:stä. Liikevaihto kasvoi kaikissa liiketoiminnoissa ja kasvua oli yhteensä 13 prosenttia vuoteen 2011 verrattuna. Liiketulos ilman kertaeriä puolestaan laski ja oli vuonna 2012 yhteensä 8,8 miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos nousi 1,07 euroon.

Liiketoiminnoissa merkityksellisimmät tapahtumat vuoden 2012 aikana olivat Mildolan oman kasviöljynpakkaamon onnistunut ensimmäinen toimintavuosi, Caternetin osto ja toiminnan kehittäminen sekä Apetit Kotimainen -tuoteperheen vahvasti kasvanut myynti. Avenan oma kasviöljynpakkaamo Mildolan kasviöljynpuristamon yhteydessä on osoittautunut menestykselliseksi investoinniksi, sillä pakattujen kasviöljyjen toimitusmäärät lähes kaksinkertaistuivat vuoden aikana. Maaliskuussa Lännen Tehtaat -konserniin liitetty Caternet on vahva lenkki konsernin ruokaratkaisupalveluiden kehittämisessä. Caternetin myötä otimme ammattikeittiöiden asiakaspalvelun haltuumme, kun Caternetin Apetit Ammattilaiset -organisaatio aloitti toimintansa vuoden 2013 alussa. Caternet vastaa jatkossa omien vihannes-, hedelmä- ja kalatuotteiden lisäksi myös Apetit Pakasteen ja Apetit Kalan ammattikeittiötuotteiden myynnistä ammattikeittiösektorille. Vuoden aikana Caternet on vastannut myös osasta Apetit Kalan tuorekalalogistiikkaa, sillä Caternetin sijainti mahdollistaa tuorekalatuotteiden erittäin nopean jakelun asiakkaille pääkaupunkiseudulla.

ONKO KOTIMAISUUDELLA MERKITYSTÄ?

Kotimainen työ on kotimaiseen ruokaan ja ruuan alkutuotantoon liittyvä arvokas asia. Suomalainen maatalous työllistää noin 80 000 henkilöä ja elintarviketeollisuus runsaat 32 000 henkilöä. Koko elintarvikeketju työllistää suoraan tai välillisesti yli 300 000 suomalaista. Suurin osa Suomessa kulutetuista elintarvikkeista on alkuperältään kotimaisia ja kotimaisuusaste on edelleen korkea, yli 80 prosenttia. Kun kotimaisuusaste on korkea, on kotimaisilla elintarvikkeilla valtava positiivinen merkitys Suomen kansantaloudelle ja meille suomalaisille työllistäjänä. Lännen Tehtaat -konserni on mitä suurimmassa määrin kotimainen yhtiö, jonka toimintaa ovat vilja- ja öljykasvikauppa ja herkulliset ruokaratkaisut.

Millainen on aidosti kotimainen tuote? Lännen Tehtaat -konsernissa Apetit Kotimainen -vihannespakasteet ovat 100 % kotimaisista raaka-aineista valmistettu. Apetit Kotimainen -ruokapakasteet ovat puolestaan vähintään 98 % kotimaisista raaka-aineista valmistettu, sillä sallimme niissä tuontimausteiden, kuten suolan ja pippurin käytön. Kotimaisuus on meille tärkeä ja jatkuvan kehitystyön kohteena oleva kilpailuetu.

Apetit-tuotteiden alkuperä tunnetaan tarkasti. Apetit-vihannestuotteiden raaka-aineiden tuottajina on laaja joukko suomalaisia sopimusviljelijöitä. He ovat hyvin koulutettuja ja kokeneita alansa ammattilaisia, joilta edellytetään tarkkaa viljelyyn liittyvää seurantaa. Viljelyyn liittyvät toimenpiteet mitoitetaan tarkasti tarpeen mukaan ja toteutetaan oikea-aikaisesti. Tapahtumat kirjataan tiloilla viljelytietojärjestelmään ja vain asianmukaisesti hoidetut ja kirjatut viljelytoimenpiteet oikeuttavat toimittamaan raaka-aineet Apetit-tuotteisiin. Kalaa hankimme kotimaasta osakkuusyhtiöltämme Taimenelta sekä ulkomailta pitkäaikaisilta ja vastuullisesti toimivilta sopimuskumppaneiltamme. Uskallamme luvata, että raaka-ainepohjamme mahdollistaa herkullisten, puhtaiden, terveellisten ja turvallisten tuotteiden valmistamisen.

Vuonna 2012 Apetit Kotimainen -tuoteperheen myynti kasvoi edelleen 15 prosenttia. Valitsemalla Apetit Kotimainen -tuotteita kuluttajat viestittivät siitä, että kotimaisuudella on merkitystä. Tämä on meille vahva signaali kotimaisten tuotteiden edelleen kehittämiseksi ja kotimaisuuden esille tuomiseksi.

Kotimaisuuden puolesta,

Matti Karppinen

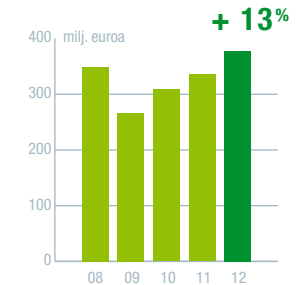
Konsernin avainluvut

		2012	2011	2010
Liikevaihto	milj. euroa	378,2	335,5	308,7
Liiketulos	milj. euroa	8,5	8,7	8,3
Liiketulos	%	2,2	2,6	2,7
Liiketulos ilman kertaeriä	milj. euroa	8,8	9,8	8,4
Liiketulos ilman kertaeriä	%	2,3	2,9	2,7
Tulos ennen veroja	milj. euroa	7,5	7,5	8,4
Tilikauden tulos	milj. euroa	6,7	5,7	6,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	5,4	6,3	6,1
Oman pääoman tuotto	%	4,8	4,1	4,7
Omavaraisuusaste	%	60,7	74,9	72,4
Nettovelkaantumisaste	%	22,0	-5,1	-7,7
Oma pääoma / osake	euroa	22,41	22,06	22,01
Tulos / osake	euroa	1,07	0,92	1,04
Osinko / osake	euroa	¹⁾ 0,90	0,85	0,90
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	milj. euroa	3,9	5,8	3,1
Yritysostot ja muut osakeinvestoinnit	milj. euroa	9,7	0,2	10,5
Henkilöstö, keskimäärin		721	596	621

¹⁾ Hallituksen ehdotus

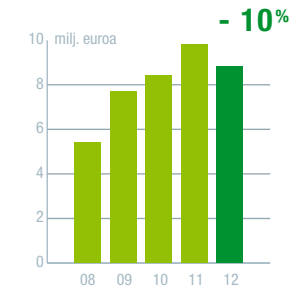
LIIKEVAIHTO 2008 - 2012

2012	378,2
2011	335,5
2010	308,7
2009	266,0
2008	349,1

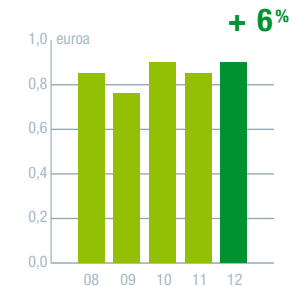
LIIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ 2008 - 2012

2012	8,8
2011	9,8
2010	8,4
2009	7,7
2008	5,4

OSINKO/OSAKE 2008 - 2012

2012	¹⁾ 0,90
2011	0,85
2010	0,90
2009	0,76
2008	0,85

¹⁾ Hallituksen ehdotus

Avainluvut liiketoiminnoittain

LIIVEVAIHTO

Milj. euroa	2012	2011	2010
Pakasteliiketoiminta	46,9	45,3	45,1
Kalaliiketoiminta	93,0	84,3	80,9
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	215,8	204,9	181,9
Muut toiminnot	26,7	2,7	2,6
Segmenttien välinen liikevaihto	-4,2	-1,7	-1,8
Yhteensä	378,2	335,5	308,7

LIIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ

Milj. euroa	2012	2011	2010
Pakasteliiketoiminta	2,6	3,3	3,4
Kalaliiketoiminta	-0,4	0,2	-1,8
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	6,5	8,4	7,2
Muut toiminnot	0,2	-2,0	-0,5
Yhteensä	8,8	9,8	8,4

LIIKETULOS

Milj. euroa	2012	2011	2010
Pakasteliiketoiminta	2,6	3,3	3,4
Kalaliiketoiminta	-0,4	-1,0	-1,8
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	6,5	8,4	7,2
Muut toiminnot	-0,1	-2,0	-0,5
Yhteensä	8,5	8,7	8,3

KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT

Milj. euroa	2012	2011	2010
Pakasteliiketoiminta	1,8	1,9	1,2
Kalaliiketoiminta	1,1	0,7	1,1
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	0,5	3,0	0,7
Muut toiminnot	0,6	0,1	0,2
Yhteensä	3,9	5,8	3,1

HENKILÖSTÖ

Keskimäärin	2012	2011	2010
Pakasteliiketoiminta	195	204	199
Kalaliiketoiminta	345	320	351
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	70	62	61
Muut toiminnot	111	10	10
Yhteensä	721	596	621

Missio, visio, tavoitteet ja arvot

MISSIO

Tarjoamme kuluttajille terveellisiä ja maistuvia paikallisiin raaka-aineisiin perustuvia ruokaratkaisuja. Tuotamme omistajillemme lisäarvoa pitkäjänteisesti.

VISIO

Lännen Tehtaat on yksi johtavista suomalaisista elintarvikeyhtiöistä pohjoisen Itämeren alueella.

PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

- konsernin liiketoiminnan määrätietoinen ja kannattava kasvattaminen
- liikevoitto vähintään 5 % liikevaihdosta
- omavaraisuusaste vähintään 40 %
- oman pääoman tuotto (ROE) vähintään 12 %

ARVOT

Asiakskeskisyys

Tunnistamme kuluttajien ja asiakkaiden tarpeet. Yhteistyömme ansiosta asiakkaamme menestyvät yhdessä kanssamme.

Uudistuminen

Etsimme uusia ratkaisuja ja olemme päättäväisiä ja nopeita muutosten toteuttajia. Uudistumalla kehitämme toimintaamme ja parannamme tuloksiamme.

Varmistamme osaamisen jatkuvan kehittymisen luomalla oppimiseen kannustavan ilmapiirin ja oppimismahdollisuudet. Innostamme toisiamme kehittymään ihmisinä ja työssämme.

Uudistamme tuotteitamme ja palveluitamme ennakoivasti vastaamaan kuluttajien ja asiakkaiden muuttuvia tarpeita. Olemme aktiivinen toimintaympäristön uudistaja.

Vastuullisuus

Toimimme vastuullisesti läpi koko toimintoketjun ja otamme huomioon kuluttajien, asiakkaiden, henkilöstön, omistajien, yhteiskunnan sekä ympäristön tarpeet ja odotukset.

Kannamme henkilökohtaisen vastuun työyhteisössämme. Meidän vastuullamme on vahvistaa kannattavuutta ja tuottaa hyvää tuottoa yhtiöömme sijoitetulle pääomalle pitkäjänteisesti.

Pakasteliiketoiminta

Kotimaisista kasviksista maukkaita kasvis- ja ruokapakasteita

Apetit Pakaste on johtava suomalainen kasvis- ja ruokapakasteiden valmistaja. Yhtiö kehittää, valmistaa, markkinoi ja myy Apetit-tuotemerkillään pääosin kotimaisista raaka-aineista valmistettuja pakasteita. Raaka-aineiden kotimaisuusaste on vihannes- ja perunapakasteissa 75 prosenttia, Kotimainen-tuoteperheessä 98-100 prosenttia.

Yhtiön tuotantolaitokset sijaitsevat Säkylässä ja Pudasjärvellä. Säkylän tehdas valmistaa vihannes-, peruna- ja ruokapakasteita. Tehtaan läheisyydessä on myös valtaosa Apetit Pakasteen yli 100 sopimusviljelijästä. Pudasjärvellä sijaitsee yhtiön pakastepizzatehdas.

Apetit Pakasteen asiakkaita ovat vähittäiskauppa, ammattikeittiöt sekä elintarviketeollisuuden yritykset. Yhtiö valmistaa ruoka- ja vihannespakasteita myös vientiin.

PAKASTELIIKETOIMINTA

	2012	2011	2010
Liikevaihto, milj. euroa	46,9	45,3	45,1
Liiketulos ilman kertaeriä, milj. euroa	2,6	3,3	3,4
Liiketulos, milj. euroa	2,6	3,3	3,4
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	1,8	1,9	1,2
Henkilöstö keskimäärin	195	204	199

Tavoitteena herkullinen maku

Tuotteiden hyvä maku syntyy korkealaatuisista raaka-aineista ja vain välttämättömistä valmistusvaiheista. Apetit Pakasteen tuotekehityksen painopiste on suomalaisissa makumieltymyksissä ja arjen ruuanlaiton helpottamisessa. Maku ja tuotteen valmistusohjeet testataan vaihtuvilla raadeilla, joiden jäsenet ovat tavallisia kuluttajia.

Apetit on kuluttajan mieluiten valitsema pakastemerkki

Apetit-tuotemerkin tunnettuutta ja mielikuvaa mitataan vuosittain Brandflow-tutkimuksella. Spontaaneissa vastauksissa Apetit on tunnetuin tuotemerkki. Apetit on kuluttajien mielestä kevyintä, tuoreimman tuntuista ja luonnollisinta.

VASTUULLISUUS JA KORKEA LAATU ALKAVAT KASVISTEN VIJELYSTÄ

Raaka-aineiden laatuksiteerit ovat tarkkaan määriteltyjä. Kotimaiset kasvisraaka-aineet tulevat sopimustuottajilta, jotka ovat sitoutuneet jatkuvasti kehitettävien viljelyohjeiden noudattamiseen (IP eli Integrated Production -viljelyohjeet). IP-viljelyn tavoitteena on viljelyn ympäristövaikutusten vähentäminen ja kestävä kehityksen mukainen viljeleminen.

Merkittävimmät kotimaiset raaka-aineet ovat peruna, porkkana, herne, pinaatti, lanttu, palsternakka, selleri, punajuuri, purjo ja luomupinaatti. Tärkeimpiä tuontiraaka-aineita ovat pakastettu maissi ja paprika, jotka hankitaan pitkäaikaisilta sopimustoimittajilta pääasiassa Euroopan unionin alueelta.

APETIT TUNTEE TARKKAAN TUOTTEIDENSA ALKUPERÄN

Tuotteen tuotenumeron ja parasta ennen -päiväyksen perusteella Apetit pystyy jäljittämään tuotteen raaka-aineet. Mikäli raaka-aine on peräisin omilta sopimusviljelijöiltä, alkuperä voidaan jäljittää aina pellolle saakka. Yhteisen tietojärjestelmän ansiosta Apetit Pakasteella on myös viljelyyn liittyvää tietoa, kuten tietoa maaljista, maaperän ravinnetilasta, lannoituksista ja torjunta-aineiden käytöstä. Ostoraaka-aineet jäljitetään saapumiseriin, joiden perusteella raaka-aineen toimittaja ja koko toimitusketju voidaan jäljittää.

Kasvispakasteiden raaka-aineesta valtaosa viljellään kotimaisilla sopimusviljelmillä, jotka lähes kaikki sijaitsevat alle 100 kilometrin säteellä tuotantolaitoksesta. Kaikki yli 100 sopimusviljelijää ovat saaneet koulutuksen ekologisesti kestävään IP-viljelyyn (Intagrated Production -viljelymenetelmä).

KULUTTAJA ARVOSTAA KOTIMAISUUTTA

Kotimainen

Apetit Kotimainen -tuoteperheen tunnistaa sinipohjaisesta Kotimainen-merkinnästä. Apetit Kotimainen -kasvis- ja perunapakasteet ovat 100-prosenttisesti kotimaista alkuperää. Apetit Kotimainen -ruokapakasteiden raaka-aineet ovat 98-prosenttisesti kotimaisia, suola ja mausteet ovat ulkomaisia. Kotimaisuusaste ja suomalaiset raaka-aineet eritellään selkeästi ruokapakasteiden tuotetiedoissa.

Kotimaisuus on tärkeä ostopäätökseen vaikuttava tekijä, sillä Kotimainen-tuoteperheen myynti on kasvanut 15 prosenttia vuoden 2012 aikana.

Kuluttajille on vuoden 2013 alussa tarjolla 14 Apetit Kotimainen -tuotetta. Kun tähän lisätään Apetit Kala Oy:n kuluttajapakatut ja palvelumyynnin tuotteet sekä ammatti-keittiöiden kasvispakastetuotteet, tarjolla on lähes 50 kotimaista Apetit-laatu tuotetta. Apetit jatkaa Kotimainen-tuotevalikoiman kehittämistä myös jatkossa.

Kotimaisuus ohjaa osaltaan toimintaa koko pellolta pöytään -ketjussa. Viljelytyksessä oli kesällä 2012 uutena kasvina purjo. Purjon myötä suosikkituote Apetit Peruna & keittokasvikset saatiin 100-prosenttisesti kotimaiseksi.

Valmistettu Suomessa

Kotimaisuutta hyödynnetään myös Apetit-pizzoissa, jotka valmistetaan Suomessa Pudasjärvellä. Valmistettu Suomessa -tarra lisättiin Apetit-pizzapakkauksiin vuoden 2012 lopussa.

Kalaliiketoiminta

Herkullisen makuisia kalatuotteita,
tuoretta kalaa ja äyriäisiä

Apetit Kala Oy on liikevaihdoltaan Suomen suurin kalan myyjä ja jalostaja. Apetit Kala Oy ja sen tytäryhtiö Myrskylän Savustamo Oy markkinoivat ja myyvät tuorekalaa ja -kalajalosteita Apetit ja Safu -tuotemerkeillä sekä kaupan merkeillä pääosin kotimaassa. Apetit Kala myy hoitamisaan shop-in-shop-periaatteella toimivissa palvelumyyntitiseissä paitsi kalaa ja kalajalosteita, myös muita tuoretuotteita, kuten lihaa ja erilaisia salaatteja.

Osakkuusyhtiö Taimen Oy (30 %) tytäryhtiöineen on keskittynyt kalan poikastuotantoon ja kalan kasvattamiseen. Taimen-yhtiöillä on 30 kalankasvattamoaa Manner-Suomessa, Saaristomerellä sekä Ruotsissa.

Maritim Food AS tytäryhtiöineen kehittää, valmistaa ja myy äyriäis- ja kalatuotteita Norjassa ja Ruotsissa. Yhtiöillä on kaksi tuotantolaitosta Norjassa ja yksi Ruotsissa. Maritim Foodin asiakkaita ovat vähittäiskauppa- ja ammattikeittiot. Päätuoteryhmät ovat äyriäiset, kala-ateriakomponentit, kalasäilykkeet sekä pizza- ja salaattikastikkeet. Maritim Foodin tuotemerkit ovat Maritim, Fader Martin ja Sunnmöre. Pääosa tuotteista myydään kaupan merkeillä.

KALALIIKETOIMINTA

	2012	2011	2010
Liikevaihto, milj. euroa	93,0	84,3	80,9
Liiketulos ilman kertaeriä, milj. euroa	-0,4	0,2	-1,8
Liiketulos, milj. euroa	-0,4	-1,0	-1,8
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	1,1	0,7	1,1
Henkilöstö keskimäärin	345	320	351

Miten tunnistat tuoreen kalan?

Kalan tuoreuden arvioinnissa omat aistit ratkaisevat. Tuore kala tuoksuu miellyttävältä ja sen lihan rakenne on kiinteä. Kokonaisen tuoreen kalan kidusten väri on kirkas.

Kala säilyy hyvänä jopa kaksi viikkoa sen pyynnistä, mikäli sen kylmäketju on katkeamaton ja kala säilytetään sulavan jään eli 0 - +2 C:n lämpötilassa. Tämä lämpötila on normaalia jääkaappia kylmempi, joten tuoreena ostettu kala ei säily kovin pitkään hyvänä tavallisessa jääkaappilämpötilassa.

LÄHES PUOLET KALARAAKA-AINEESTA ON KOTIMAISTA ALKUPERÄÄ

Kaikki Apetit-kalajalosteet valmistetaan Suomessa. Lähes puolet myymästämme kalasta ja kalajalosteista ovat suomalaista alkuperää.

Apetit Kalan kotimaiset kalat tulevat Saaristomereltä ja sisävesien järvistä. Luonnonkaloista esimerkiksi tuoretta muikkua saadaan useista eri vesistöistä: Itä-Suomen Orivedeltä, Suvasvedeltä, Haukivedeltä, Puruvedeltä, Pihlajavedeltä ja sesonkiaikana myös Pohjois-Suomesta. Kirjolohti hankitaan osakkuusyhtiö Taimenelta.

Apetit Kala tuo Suomeen lähinnä Norjan lohta. Kasvattu Norjan lohi on suosittua Suomessa ja se on myös Apetit Kalalle erittäin merkittävä raaka-aine. Raaka-aineen riittävyyden takaamiseksi kalaa hankitaan myös muilta maailman meriltä. Tasaisen saannin varmistamiseksi hankinnat perustuvat pääosin kasvatetun kalan käyttöön.

Apetit Kala on sitoutunut kestävän kehityksen kalastukseen, joten se ei tuo eikä käytä tuotteissaan esimerkiksi WWF:n punaisen listan kasvatettua Chilen lohta. Ulkomaista luonnonkalaa Apetit Kala saa Pohjanmereltä. Äyriäisiä sekä muita erikoisempia lajeja tuodaan pieniä erinä eri puolilta maailmaa, kestävästä kalastuskohteista.

KOTIMAINEN-TUOTEPERHEESEEN MYÖS KALATUOTTEITA

Apetit Kala vastaa kuluttajien toiveeseen ja kertoo selvästi pakkauksissaan, milloin kala on täysin kotimaista alkuperää. Vuoden 2013 alussa kuluttajille on tarjolla Kotimainen-kalatuotteita, kuten Kotimainen muikku ja siika. Tavoitteena on laajentaa kotimaisten tuotteiden tarjontaa paitsi Suomessa, myös Norjassa ja Ruotsissa heille ominaisilla kotimaisilla tuotteilla.

TAIMEN-YHTEISTYÖ TAKAA TUOREEN KOTIMAISEN KIRJOLOHEN SAANNIN

Osakkuusyhtiö Taimenen kanssa tehtävän yhteistyön ansiosta Apetit Kala on kasvatetun kotimaisen kirjolohen markkinajohtaja. Apetit Kala otti käyttöön uuden logistisen toimintamallin syksyllä 2011 ja sen myötä kuluttajille on tarjolla huipputuoretta kirjolohta sen sesonkiaikana muun muassa pääkaupunkiseudun vähittäiskaupoissa. Parhaimmillaan tämä tarkoittaa, että myynnissä oleva kala on pyydetty saman päivän aamuna. Kuluttajat ovat ottaneet huipputuoreen kirjolohen erittäin hyvin vastaan ja sen myynti on noussut merkittävästi vuonna 2012.

TINKIMÄTÖNTÄ TYÖTÄ KALATUOTTEIDEN HERKULLISEN MAUN VARMISTAMISEKSI

Maku on hyvin kansallinen asia. Esimerkiksi ne kala- ja äyriäistuotteet, joita tarjoamme Norjan ja Ruotsin kotimarkkinoille, ovat suurimmaksi osaksi suomalaisille kuluttajille vieraita.

Kansallisuudesta riippumatta meille kaikille on yhteistä, että haluamme ruuan maistuvan hyvältä. Hyvän maun ja tuoreuden ohella kotimaisuus ohjaa kalaliiketoiminnan tuotevalikoimakehitystä. Hyvä maku perustuu tuoreeseen raaka-aineeseen, testattuun reseptiikkaan sekä kalan jalostamisen taitoon. Kuuntelemme tarkasti kuluttajien toiveita ja esimerkiksi marinoiduissa kirjolohituotteissamme uudistimme mausteseokset entistä maukkaimmiksi ja kasvatimme kalasuikaleiden kokoa.

Olemme valinneet tuotteiden hyvän maun tärkeimmäksi kilpailueduksi ja toteutamme sitä tinkimättömästi.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Johtavaa asiantuntijuutta
ja parasta asiakaspalvelua

Avena Nordic Grain Oy on Suomen johtava vilja-, öljykasvi- ja rehuraaka-ainekauppias sekä kasviöljyjen ja valkuaispuristeiden valmistaja ja toimittaja. Avenan päämarkkina-alue on Euroopan unioni, mutta yhtiö käy kauppaa monilla muillakin markkinoilla. Avena on erityisen aktiivinen kotimarkkinoilla Suomessa ja Baltian alueella. Yhtiön päätoimipaikka sijaitsee Espoossa. Muut kotimaan toimipisteet ovat Kirkkonummella, Vaasassa, Porissa, Salossa, Loimaalla, Kouvolassa ja Porvoossa. Paikallista viljanhankintaa ja kaupankäyntiä varten Avenalla on tytäryhtiöt Venäjällä ZAO Avena St. Petersburg, Liettuaassa UAB Avena Nordic Grain, Virossa OÜ Avena Nordic Grain, Kazakstanissa TOO Avena Astana ja Ukrainassa OOO Avena-Ukraina.

Kirkkonummella toimiva tytäryhtiö Mildola Oy kehittää ja valmistaa kasviöljyjä ja valkuaispuristeita rypsiä, rapsista ja soijapavusta.

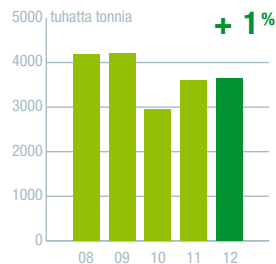
VILJA- JA ÖLJYKASVI- LIIKETOIMINTA

	2012	2011	2010
Liikevaihto, milj. euroa	215,8	204,9	181,9
Liiketulos ilman kertaeriä, milj. euroa	6,5	8,4	7,2
Liiketulos, milj. euroa	6,5	8,4	7,2
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	0,5	3,0	0,7
Henkilöstö keskimäärin	70	62	61

VILJASATO SUOMESSA

2008 - 2012

2012	3 659
2011	3 611
2010	2 943
2009	4 214
2008	4 190

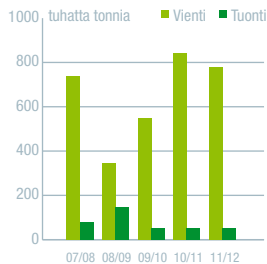

VILJAN VIENTI JA TUONTI

SATOKAUSINA 07/08 - 11/12

11/12	779	50
10/11	840	50
09/10	548	51
08/09	345	145
07/08	738	80

Vienti -7%
Tuonti 0%

Mildolan kasviöljyssä on runsaasti terveydelle edullisia pehmeitä rasvoja ja omega-rasvahappoja

Luonnollisen, ilman kemikaaleja tapahtuvan valmistuksen ansiosta Mildolan kasviöljyissä on rypsin siemenen terveelliset pienkomponentit, kuten antioksidantit, flavonoidit ja vitamiinit hyvin tallella. Öljy sopii erinomaisesti käytettäväksi sekä elintarviketeollisuudessa, ammattikeittiöissä että ruuanlaitossa kotona. Mildolan öljyä toimitetaan paitsi Suomeen myös muualle Pohjoismaihin ja Baltian maihin.

AVENA ON VILJAKAUPAN ASiantuntija

Avenalla on vahva asema kotimaan markkinoilla sekä viljelijöiden keskuudessa että teollisuuden raaka-ainetoimittajana. Avena ostaa kaikkia viljalajeja, öljykasveja ja rehuraaka-aineita ja myy niitä jalostavalle teollisuudelle sekä kaupalle. Avena toimii erityisesti kotimarkkinoilla Suomessa ja Baltian maissa, mutta myös muualla maailmassa. Viljaa ja öljykasveja hankitaan suoraan viljelijöiltä sekä muilta viljakauppailta. Viljavirrat eri maiden välillä vaihtelevat satojen ja markkinatilanteiden mukaan ja Avenan toiminta eri markkinoilla painottuu viljavirtojen mukaisesti.

AVENAN OSAAMINEN ON YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN ETU

Avena on lähes kahdenkymmenen toimintavuotensa aikana tullut markkinoilla tunnetuksi luotettavana ja ammattitaitoisena kauppakumppanina. Yhtiöllä on laaja asiakas- ja toimittajakunta eri maissa ja tytäryhtiöt tuovat vankkaa paikallisoaamista omilta alueiltaan.

Viljelijä hyötyy monella tapaa asioidessaan Avenan kanssa, sillä Avena tarjoaa viljelijälle monipuoliset työkalut kaupankäyntiin sekä hinta- ja laaturiskien hallintaan. Viljelijälle on tarjolla ajankohtaista markkinainformaatiota ja viljelijä voi valita itselleen sopivat, nykyaikaiset sopimusmallit sekä hinnoittelutavan. Kauppojen toteutus tapahtuu täsmällisesti ja joustavasti. Toimituspaikkoja on runsaasti, ja niiden avulla viljelijä löytää itselleen sopivimmat logistiset ratkaisut. Avenan toimenpiteet Mildolan kehittämiseksi varmistavat, että viljelijällä on varma toimituspaikka rypsilille ja rapsille myös tulevaisuudessa.

Viljaa jalostavalle teollisuudelle Avena tarjoaa räätälöityjä ratkaisuja asiakkaan raaka-ainetarpeisiin. Aktiivinen toiminta lukuisilla markkinoilla mahdollistaa monen

eri alkuperän, tuotelaadun ja erikokoisten erien joustavan toimittamisen. Kasviöljyä käyttävälle teollisuudelle Avena tarjoaa korkealaatuisia ja tarvittaessa räätälöityjä tuotteita asiakkaan tarpeiden ja aikataulujen mukaisesti.

MILDOLASSA VALMISTETAAN KORKEALAATUISTA KASVIÖLJYÄ JA PURISTEITA

Mildolan puristamo käyttää raaka-aineenaan pääosin rypsiä ja rapsia. Avena ostaa Mildolaan aktiivisesti kotimaista raaka-ainetta. Raaka-aineen riittävyden varmistamiseksi hankintoja tehdään myös muilta markkinoilta. Mildolan tuotantoprosessissa öljy saadaan irti siemenestä luonnonmukaisesti puristamalla. Menetelmä on ympäristöystävällinen ja tehokas. Lopputuotteena saadaan kasviöljyä ja kotieläimille rehuraaka-aineeksi erinomaisesti soveltuvaa puristetta. Puristetta käytetään raaka-aineena teollisessa rehunvalmistuksessa, mutta se sopii erinomaisesti myös esimerkiksi nautakarjan komponentti-ruokintaan.

Mildolan tuotantoon pohjautuen Avena palvelee myös asiakaskohtaisilla tuoteratkaisuilla, kuten esimerkiksi erilaiset syväpaistoöljyt vaativiin käyttökohteisiin. Elintarviketeollisuus on suuri asiakas, mutta oman pakkaamon ansiosta kasviöljyjen toimitusmääriä ammattikeittiöille on voitu lisätä merkittävästi. Pakkaamalla on myös suuri merkitys uusien erikoisöljyjen kehittämistyössä.

Mildolan kehittämä erikoisrypsiöljy on valmistettu erityisen hellävaraisesti, ja siinä rypsiöljyn pehmeä maku ja arvokkaat ravintoaineet säilyvät mahdollisimman hyvin ja se sopii erilaisiin keittiö- ja tuotesovellutuksiin. Kuluttajille sitä myydään Neito-tuotemerkillä.

Muut toiminnot

Muut toiminnot -segmentti muodostuu konsernihallinnosta, palveluyhtiö Apetit Suomi Oy:stä, Caternet-konsernista, segmenteille kohdistamattomista eristä sekä osakkuusyhtiö Sucros Oy:stä. Segmenttiin sisältyvän Ateriamestarit Oy:n kaupallinen toiminta päättyi vuoden 2012 lopussa.

Emoyhtiö Lännen Tehtaat Oyj vastaa konsernihallinnosta, konsernirakenteen kehittämisestä sekä osake- ja kiinteistöomistusten hallinnoinnista.

Apetit Suomi Oy vastaa Apetit-tuotteiden markkinoinnista ja henkilöstö-, tieto- ja taloushallintopalvelujen tuottamisesta Lännen Tehtaat -konsernin yhtiöille ja ympäristöhallinnon palvelujen tuottamisesta Säkylän teollisuusalueen kaikille toimijoille.

Caternet Finland Oy valmistaa käyttövalmiita vihannes- ja hedelmätuoretuotteita sekä tuoretta, tuoreena savustettua ja pakastettua kalaa ammattikeittiöille.

Osakkuusyhtiö Sucros Oy (20 %) valmistaa, myy ja markkinoi sokerituotteita elintarviketeollisuudelle, vähittäiskaupalle ja vientiin.

MUUT TOIMINNOT

	2012	2011	2010
Liikevaihto, milj. euroa	26,7	2,7	2,6
Liiketulos ilman kertaeriä, milj. euroa	0,2	-2,0	-0,5
Liiketulos, milj. euroa	-0,1	-2,0	-0,5
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	0,6	0,1	0,2
Henkilöstö keskimäärin	111	10	10

Kylmäketju takaa säilyvyyden

Caternetin lämpötilanhallinta on automatisoitu koko tuotantoketjun läpi varastoinnista tuotantoon ja kuljetukseen. Katkeamaton kylmäketju ja oikeat säilytyslämpötilat takaavat tuoretuotteiden säilyvyyden. Tuoretuotteiden oikea säilytyslämpötila on 3-5 °C. Tuotteiden säilyvyydet testataan todellisissa ammattikeittiöiden olosuhteissa.

4 miljoonaa kiloa pilkottuja vihanneksia

Vuonna 2012 Caternet esikäsitteli noin 4 miljoonaa kiloa pilkottuja vihanneksia; esimerkiksi pilkottua amerikansalaattia tuotettiin joka viikko 18 000 kiloa, mikä tarkoittaa että kokonaista amerikansalaattia tuli tuotantolaitokselle viikoittain jopa 3 rekkalastillista. Caternetin oma tuotanto on toiminnassa joka päivä.

CATERNET FINLAND OY – AMMATTIKEITTIÖIDEN KUMPPANI RUOKARATKAISUISSA

Caternet Finland Oy valmistaa tuoreita ja käyttövalmiita vihannes- ja hedelmätuoretuotteita sekä tuoretta, savustettua ja pakastettua kalaa. Vuoden 2013 alusta yhtiö on vastannut myös Apetit Pakasteen ja Apetit Kalan tuotteiden myynnistä ammattikeittiöille. Caternet liittyi Lännen Tehtaat -konserniin maaliskuun lopussa 2012.

Caternetin tuotantolaitos ja jakelukeskus sijaitsevat Helsingin Kivikossa ja aluekonttori Jyväskylässä.

Caternet on Suomen johtava tuoreiden lisäaineettomien esikäsiteltyjen vihannes- ja hedelmäjalosteiden valmistaja ja markkinoija. Tuotteet myydään omalla Caternet-tuotemerkillä ammattikeittiö-sektorille sekä teollisuudelle.

Suurimpia Caternetin ammattikeittiö-asiakkaita ovat henkilöstöravintolaketjut sekä hotelli- ja ravintolaketjut. Julkisen sektorin ruokahuolto on myös merkittävä asiakas.

Tuotteiden tuoreuden ja laadun varmistamiseksi Caternet toimittaa tilatut tuotteet asiakkaalle 24 tunnin sisällä tilauksesta. Valtaosa asiakkaista käyttää yhtiön sähköistä tilausjärjestelmää. Tuotteet toimitetaan asiakkaille tukuliikkeiden tai suoran jakelun kautta asiakkaan valinnan mukaan.

Tuoreena tavarantoimittajilta loppukäyttäjille

Raaka-aineet hankintaan tuoreina kotimaisilta ja ulkomaisilta pitkäaikaisilta sopimustoimittajilta. Raaka-aineet saapuvat tavarantoimittajilta juuri oikeaan aikaan tuoreuden varmistamiseksi.

Kattavaan tuotevalikoimaan kuuluvat vihannekset, hedelmät ja kalat. Caternet valmistaa sekä tuoretta että tuoreena savustettua ja pakastettua kalaa ammattikeittiöille. Hedelmä- ja vihannestuotteet paloitellaan, viipaloidaan, kuutioidaan ja suikaloidaan tuoreena ja pakataan valmiiksi pilkottuina ilman säilöntä- ja lisäaineita.

Caternet kehittää myös laadukkaista raaka-aineista uusia tuotteita asiakkaiden toiveiden mukaan. Yhtiöllä on oma kokeittio ja palveluksessaan kokeneita ammattikeittiö-toiminnan ja tuotekehityksen ammattilaisia.

Koko tuotantoketju tarkan valvonnan alla

Korkean hygieniatason toiminta perustuu sertifioituun ISO 9001 -laadunhallintajärjestelmään ja ISO 22000 -tuoteturvallisuusjärjestelmään. Yhtiöllä on lisäksi sertifioitu ympäristöjärjestelmä perustuen ISO 14001 -standardiin.

Caternet vastaa tuotteidensa laadusta raaka-aineen toimittajalta ammattikeittiöön. Laatu ja säilyvyys syntyvät tarkalla hygienialla ja lämpötilanhallinnalla, jotka varmistetaan laadunvalvontapisteissä, verrokkinäytteillä ja raaka-aineiden jäljitettävyydellä.

Oma laboratorio varmistaa laaduntarkkailun ja tuotetestauksen sujuvuuden, jolloin tuloksiin voidaan reagoida välittömästi. Laboratoriossa analysoidaan päivittäin näytteitä raaka-aineista, lopputuotteista ja tuotantolinjoilta.

Apetit Ammattilaisilla laaja tuotevalikoima

Loppuvuonna 2012 Caternetiin muodostettiin myynti- ja markkinointiorganisaatio Apetit Ammattilaiset.

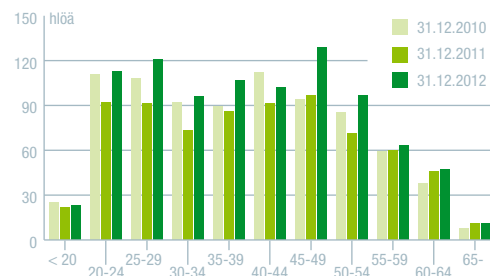
Apetit Ammattilaiset vastaa vuoden 2013 alusta Lännen Tehtaat -konserniin kuuluvien Apetit Pakaste Oy:n, Caternet Finland Oy:n ja Apetit Kala Oy:n ammattikeittiömyynnin kaupallisista toiminnoista. Apetit Ammattilaiset tarjoaa ammattikeittiöille arkeen ja juhlaan sopivia, innovatiivisia ruokaratkaisuja sekä korkealaatuisen ja terveellisen tuotteiston.

Apetit Ammattilaisilla on laaja valikoima tuoreita ja pakastettuja tuotteita: vihanneksia, salaatteja, hedelmiä, kalaa, kasvis- ja kalaruokia sekä pizzoja.

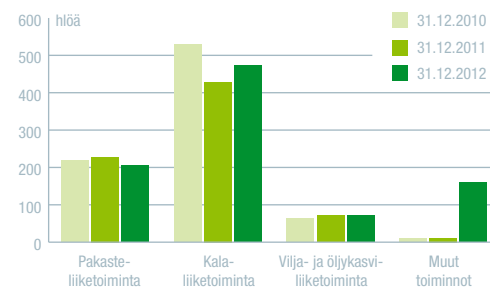
Vastuullisuus

Vastuullisuus Lännen Tehtaat -konsernissa tarkoittaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti sosiaalista, ekologista ja taloudellista vastuuta. Tavoitteena on tehokas toiminta, joka on sopusoinnussa ympäristön kanssa.

HENKILÖSTÖN IKÄJAKAUMA

HENKILÖSTÖ LIIKETOIMINNOITTAIN

Lisätietoja vastuullisuudesta löydät konsernin internetsivuilta www.lannen.fi/fi/vastuullisuus

VIREÄ LÄNSI – VUODEN 2012 TEEMANA TYÖYHTEISÖN HYVINVOINTI JA HYVÄ ILMAPIIRI

Vuonna 2011 Lännen Tehtaat -konsernissa käynnistyi kolmivuotinen Vireä Länsi -työhyvinvointihanke. Jokaiselle vuodelle on oma teemansa ja vuonna 2012 teemana oli työyhteisön hyvinvointi ja hyvä työilmapiiri. Vuoden jokaiselle kuukaudelle oli oma aihepiiriin liittyvä alateemansa, kuten kuuntelu, palautteenanto, huumori, erilaisuus työyhteisön voimavarana, arvostus ja osaaminen.

Vuonna 2012 henkilöstön keskuudessa toteutettiin hyvinvointikartoitus, joka oli jatkoa vuonna 2011 toteutetulle kartoitukselle. Kartoituksen tulosten mukaan eniten oli parantunut henkinen hyvinvointi ja työyhteisön toimivuus konsernitasolla. Tiivistä yhteistyötä jatkettiin työterveyshuollon kanssa tarjoamalla kartoituksessa riskiryhmään kuuluville henkilöille neuvontaa ja tukea.

Vireä Länsi -hankkeen mukaisesti Apetit Kalan ja Apetit Pakasteen yksiköissä otettiin käyttöön Aalto yliopiston työpsykologian ja johtamisen laboratorioissa kehitetty Yhteistyöpeli. Pelaajat keskustelivat yhdessä ryhmätyön teemoista,

ongelmatilanteista ja toistensa tuntemiseen liittyvistä kysymyksistä koulutetun vetäjän avulla. Pelin tavoitteena on saada ryhmän jäsenet näkemään tiimityön eri puolet, pohtimaan vallitsevia käytäntöjä ja luomaan tiimille yhteiset toimintaperiaatteet.

Tavoitteena savuton työyhteisö

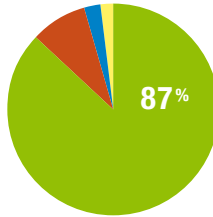
Konsernissa aloitettiin siirtyminen savuttomaan työyhteisöön. Säkylässä ja Pudasjärvellä savuttomuus toteutui toukokuusta 2012 alkaen, Avena Nordic Grainilla ja Espoon toimipaikalla siirryttiin savuttomuuteen syksyllä 2012.

Tavoitteena on, että elokuun 2013 alusta tupakointi loppuu kaikilla konsernin toimipaikoilla Suomessa. Tupakoinnin lopettamisen tueksi Lännen Tehtaat tarjoaa henkilöstölle työterveyshuollon kautta tukiohjelmia, johon kuuluu Savuttomuusryhmätoimintaa ja tukilääkitystä.

HENKILÖSTÖ MAITTAIN

31.12.2012

■ Suomi	87 %
■ Norja	9 %
■ Ruotsi	2 %
■ Muut maat	2 %

Tiesitkö, että...

Apetit Pakasteella on sopimusviljelijöiden käytössä tietojärjestelmä, johon viljelijät kirjaavat lohkoittaisesti kaikki viljelyyn liittyvät toimensa reaaliaikaisesti. Järjestelmän avulla myös jokainen tehtaalle toimitettu raaka-aine-erä on jäljitettävissä viljelijäkohtaisesti.

Tiesitkö, että...

Avomaan vihannesten viljelyllä on pitkät perinteet Satakunnassa. Vihannesviljelyn keskittyminen Satakuntaan pohjautuu suotuisiin viljelyolosuhteisiin ja alkutuottajien kiinteään yhteistyöhön jalostavan teollisuuden kanssa. Satakunnassa tuotetaan neljännes koko maan avomaan vihanneksista ja yli 70 prosenttia teollisuuden jalostamista vihanneksista, joten vihannesviljelyllä on merkittävä vaikutus maakunnan aluetalouteen ja työllisyyteen.

VARJELLEN VILJELTY - VIHANNESRAAKA-AINEET IPM-VILJELYN PERIAATTEIDEN MUKAISESTI

Avomaanvihannestuotantoketju on yhä enenevässä määrin uusien ympäristö- ja kuluttajanäkökulmien haasteiden edessä. Lainsäädäntö, ympäristökuormituksen vähentämistarpeet sekä ilmaston muuttuminen ja kuluttajavaatimukset edellyttävät vihannestuotantoketjun kehittämistä ympäristöä säästävempään suuntaan. Varjellen viljelty-hankkeen vihannesketju haluaa vastata haasteisiin ja turvata toimintansa kannattavuuden ja kilpailukyvyn ympäristöystävällisyyttä unohtamatta.

Vuosina 2011-2013 toteutettavassa Varjellen viljelty -koulutushankkeessa päivitetään avomaan vihannesviljelyn kasvi-kohtaiset viljelyohjeet vastaamaan EU:n uusimpia vaatimuksia ja kehitetään hyviä suomalaisia viljelykäytäntöjä. Hanketta koordinoi Pyhäjärvi-instituutti ja yhteistyökumppaneina ovat Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT), Apetit Pakaste Oy ja satakuntalaiset vihannesten viljelijät.

Apetit-vihannekset viljellään tulevaisuudessa IPM-viljelyn (Integrated Pest Management) periaatteiden mukaisesti.

Menetelmän periaatteet ja toimintatavat ovat jatko-kehitystä yhtiössä jo 1990-luvulta käytössä olleelle IP-viljelylle, jossa viisaasti valituilla ja oikea-aikaisilla viljelytoimenpiteillä parannetaan tuotteiden laatua ja vähennetään viljelystä aiheutuvia ympäristövaikutuksia.

IPM-järjestelmän perusvaatimuksiin kuuluu, että kasvinsuojelutoimenpiteisiin ryhdytään vain tarvittaessa. Järjestelmä perustuu tietoihin tuholaisien elinkaarista ja luonnollisista vihollisista. Viljelijät tarkkailevat säännöllisesti kasvustoa ja tuholaisilannetta. Jos torjunta-aineiden käyttö on välttämätöntä, ne valitaan tarkoituksenmukaisesti.

IPM-viljelyn hyvät käytännöt otetaan Apetit Pakasteen kotimaisten raaka-aineiden tuotannossa soveltuvin osin käyttöön jo kasvukaudella 2013.

TUOTEKEHITYKSEN TAVOITTEENA
OVAT MAUKKAAT, TERVEELLISET
JA TURVALLISET TUOTTEET

Case: gratiinisarjan tie kuluttajille

Gratiinisarjan tuotekehitystyön lähtökohtana oli kehittää rinnakkaistuotteita Apetit Kasvisgratiinille, jonka menekki kasvoi tasaisesti. Kasvisruokatrendin mukaisesti gratiineissa tavoiteltiin hyvää makua ja selkeää koostumusta; runsaasti kasviksia (63 %), vähälaktoosista kuohukermaa, juustoa ja mausteita. Hyvä maku syntyy hyvistä raaka-aineista ja vain tarpeellisista valmistusvaiheista. Tuotekehityksessä valmistettiin lukuisia versioita erilaisin koostumuksin ja makuarvioinilla oli tärkeä rooli kehitystyön jatkopäätöksissä. Tuotekehitysvaiheessa myös raaka-aineiden ja pakkausten tarkka koostumus ja turvallisuus selvitettiin spesifikaatioiden, kemiallisten ja mikrobiologisten testausten, aistinvaraisen arvioinnin ja toimittajien hyväksynnän avulla. Tuotteista tehtiin myös säilyvyystestaukset.

Gratiinit valmistetaan Cryomix-menetelmällä, jossa kasvikset päällystetään kastikkeella. Uusien gratiinien reseptien ja pakkaamisen toimivuus testattiin tuotantomittakaavassa tehdaskokeilla. Hallittu valmistus ja pakastus säilyttävät kasvien luonnollisen ravintotiheyden korkeana kuluttajan ruokalautaselle saakka. Apetit Pakasteen osaava henkilöstö on koulutettu turvallisten tuotteiden valmista-

miseen - uuden tuotteen tuoteturvallisuuden varmistaminen on osa tuotekehitystyötä.

Nuorten kriittisten kuluttajien mielipide gratiinien mausta koettiin erityisen kiinnostavaksi. Aistinvaraiset ominaisuudet ja valmistusohjeiden toimivuus testattiin Turun Ammattikorkeakoulun aistinvaraisen kurssin oppilastyönä. Tuotetestissä oli useita makuvaihtoehtoja, joista Bataatti-juuresgratiini ja Kukkakaali-parsakaaligratiini valikoituivat parhaiksi.

Apetit Gratiinisarjan pakkausilmeestä kehitettiin raiakas ja värikäs ja tuotteet lanseerattiin syksyllä 2012. Kuluttajat ovat löytäneet Gratiini-tuotesarjan, ja se on ollut myyntimenestys. Tuotekehityksessä työstetäänkin lisää tuotteita tähän menestysarjaan.

ENERGIATEHOKKAASTI TOTEUTETTU
KASVIÖLJYN PAKKAAMO

Mildolan vuonna 2011 rakennetussa kasviöljyn pakkaamossa kuluu lämpöenergiaa kiinteistön lämmitykseen sekä konttien pesuun. Rakennusprojektin alkuvaiheessa pakkaamon tarvitsema lämpöenergia suunniteltiin tuotettavan maalämmön avulla. Maalämpöjärjestelmän investointikustannus olisi kuitenkin ollut suuri tarvittavaan energiamäärään nähden. Vaihtoehtojen pohjalta Mildolassa päädyttiin tuottamaan pakkaamon tarvitsema lämpöenergia kasviöljynpuristamon kuumavesijärjestelmän avulla.

Kasviöljynpuristamossa on käytössä kuumavesijärjestelmä. Höyryn avulla talousvesi lämmitetään noin 80 asteeseen, josta se jaetaan kuumavesiverkostossa osaan prosessia ja pesujärjestelmään. Verkostosta rakennettiin sivulinja kiertämään pakkaamon kautta. Sivulinjasta otetaan kuumavesi pakkaamon konttien pesuun sekä lämpöenergiaa kiinteistön lämmitykseen.

Pakkaamon energian tarve saatiin täytettyä tehokkaasti hyödyntämällä jo olemassa olevaa kuumavesijärjestelmää ja rakentamalla putkilinja tehtaalta pakkaamon. Pakkaamo ei lisännyt Mildolan energiankulutusta. Vuonna 2012 Mildolan kokonaisenergiankulutus oli pienempi kuin vuonna 2011 pakkaamon käyttöönotosta huolimatta.

JÄTTEET HYÖTYKÄYTTÖÖN

Lännen Tehtaat -konsernin kaikilla teollisuustoimipaikoilla kiinnitetään erityistä huomiota jätteiden erillis-keruuseen ja materiaalien hyötykäyttöön. Tuotannosta poistunut hyödyntämiskelpoinen jätemateriaali toimitetaan uudelleen- tai uusiokäyttöön. Kun materiaali ei kelpaa uudelleen hyödynnettäväksi, se toimitetaan energian raaka-aineeksi. Näin toimien vaikutamme julkisten kaato-

Stryrox-kalalaatikat on valmistettu EPS-muovista

EPS on paisutettua polystyreenimuovia (expanded polystyrene), jota käytetään kestävyytensä ja hyvän lämmöneristävyytensä vuoksi laajasti rakentamisessa ja pakkauksissa. EPS-materiaalin hyvä lämmöneristävyyys perustuu suljetussa solurakenteessa olevaan liikkumattomaan ilmaan. EPS-tuotteissa ei ole terveydelle tai ympäristölle haitallisia aineita tai kaasuja. EPS-tuotteita voidaan kierrättää lähes 100-prosenttisesti.

paikkojen tilantarpeen pienenemiseen, kasvihuonekaasujen syntyä ehkäisyyn sekä materiaali- ja energiatehokkuuden parantamiseen.

Apetit Pakaste Oy:llä kasvisraaka-aineiden prosessoinnista syntyvä maa- ja kiviaines toimitetaan kuivatuksen jälkeen Lännen teollisuusalueen maanrakennusmateriaaliksi. Biojakeista ravinnoiksi kelpaavat jakeet toimitetaan rehuiksi ja loput kompostoidaan mullaksi. Valmistaa käytetään maaparannusaineena viherrakentamisessa ja kasvimaiden kunnostuksessa.

Hyödyntämiskelvoton jäte toimitetaan kaatopaikalle ja vaaralliset jätteet asianmukaiseen käsittelyyn.

Stryrox-kalalaatikat materiaalin kierrätykseen

Kala kuljetetaan jäiden seassa styrox-laatikoissa. Kalanjalostuslaitoksissamme syntyy paljon uudelleen hyödynnettävää styrox-materiaalia. Huudellut kalalaatikat murskataan ja puristetaan briketti-tangoksi, jotka toimitetaan edelleen materiaalin kierrätykseen. Briketöidystä styroksista tehdään uusia muovituotteita.

ENNÄTYSSATO JA RUNSAAT SATEET JÄTEVEDENPUHDISTAMON HAASTEENA

Vuoden 2011 syksyn ennätysatojen seurauksena Säkylän teollisuusalueen jätevedenpuhdistamon altaisiin kertyi poikkeuksellisen runsaasti vettä. Vuoden 2012 alussa Eurajokeen jouduttiin juoksuttamaan normaalia enemmän vettä, jotta kevään sulamisvesille olisi riittävästi tilaa. Juokutus aiheutti ympäristölupaehtojen tavoitearvojen tilapäisen ylittymisen vuonna 2012. Eurajoen suuren virtaaman vuoksi juoksutuksen aiheuttamat muutokset jokiveden laadussa arvioitiin vähäisiksi. Vesi ei sisältänyt terveydelle haitallisia kemiallisia tai mikrobiologisia ainesosia.

Jätevedenpuhdistamolla perushuolto

Kesällä 2012 Säkylän teollisuusalueen aerobisella jätevedenpuhdistamolla tehtiin toimintaa tehostava perushuolto. Huollon yhteydessä uusittiin ilmastusaltaiden ilmastusukat, hankittiin yksi lisäkompressori ilmastukseen sekä poistettiin altaiden pohjalle kertynyt, veden puhdistusprosessia hidastava liete.

Suurin osa puhdistamolla käsiteltävistä vesistä on peräisin kasviksista

Säkylän teollisuusalueen aerobisella puhdistamolla käsitellään noin 900 000 kuutiota vettä vuodessa. Suurin osa käsiteltävästä vedestä on peräisin teollisuusalueella jalostettavista kasviksista. Esimerkiksi sokerijuurikas sisältää vettä noin 70 prosenttia painostaan. Muu käsiteltävä vesi koostuu sadevesistä ja piha-alueen pesuun käytetystä järvivedestä.

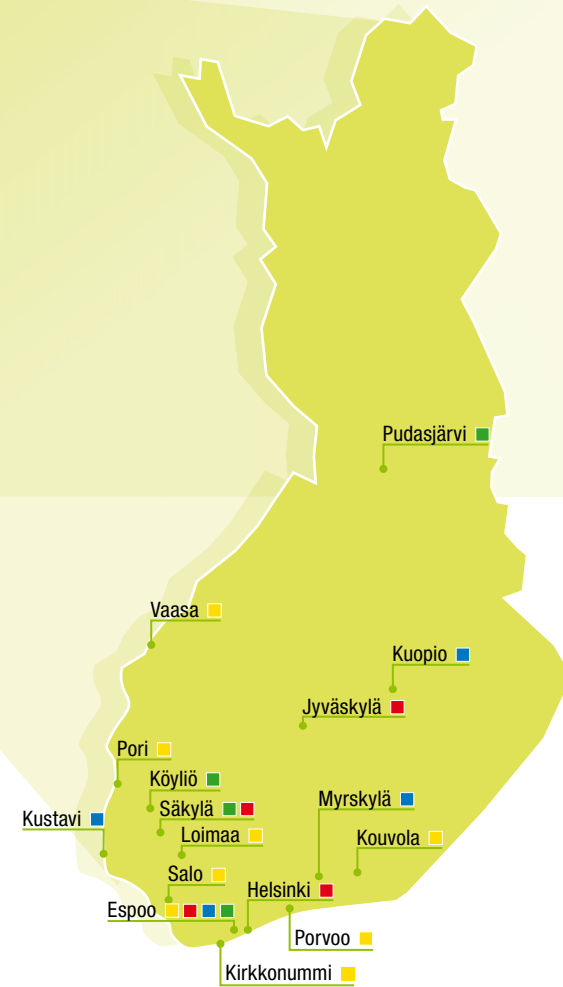
Kunnallista talousvettä teollisuusalueelle ostetaan noin 200 000 kuutiota vuodessa. Saniteettijätevedet johdetaan kunnalliseen viemäriverkostoon.

Vuonna 2012 jätevesien käsittelylaitoksessa syntyi biokaasua 4 000 MWh (2011: 3 300 MWh), josta suurin osa hyötykäytettiin Säkylän teollisuusalueen voimalaitoksessa lämmöntuotantoon.

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2012

Hallituksen toimintakertomus	24
Konsernitilinpäätös liitetietoineen.....	30
Emoyhtiön tilinpäätös liitetietoineen	62
Hallituksen voitonjakoehdotus	71

Hallituksen toimintakertomus 2012

Yhtiön toimialoja ovat pakasteliiketoiminta, kalaliiketoiminta, vilja- ja öljykasviliiketoiminta sekä muut toiminnot, jotka ovat myös konserniraportoinnissa raportoitavat toimintasegmentit. Pakasteliiketoiminta käsittää Apetit Pakaste Oy:n. Kalaliiketoimintaa harjoittavat Apetit Kala -konsernin yhtiöt Apetit Kala Oy ja Myrskylän Savustamo Oy sekä osakkuusyhtiö Taimen Oy Suomessa ja Maritim Food -konsernin yhtiöt Norjassa ja Ruotsissa. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan muodostaa Avena Nordic Grain Oy tytäryhtiöineen.

Muut toiminnot -segmentti muodostuu palveluyhtiö Apetit Suomi Oy:stä, konsernihallinnosta, Caternet-konsernista, segmenteille kohdistamattomista eristä sekä osakkuusyhtiöstä Sucros Oy. Segmenttiin sisältyvän Ateriamestarit Oy:n kaupallinen toiminta loppui vuoden 2012 lopussa. Apetit Suomi Oy:n tuottamien palveluiden kustannusvaikutus on kohdistettu liiketoiminnoille palveluiden käytön suhteessa.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	2012	2011	Muutos	2010
Liikevaihto, milj. euroa	378,2	335,5	13 %	308,7
Liiketulos, milj. euroa	8,5	8,7		8,3
Liiketulos, %	2,2	2,6		2,7
Liiketulos, ilman kertaeriä, milj. euroa	8,8	9,8		8,3
Liiketulos, ilman kertaeriä, %	2,3	2,9		2,7
Tulos ennen veroja, milj. euroa	7,5	7,5		8,4
Tilikauden tulos, milj. euroa	6,7	5,7		6,5
Tulos/osake, euroa	1,07	0,92		1,04
Oma pääoma/osake, euroa	22,41	22,06		22,01
Omavaraisuusaste, %	60,7	74,9		72,4
Oman pääoman tuotto, %	4,8	4,1		4,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,4	6,3		6,1

Muut tunnusluvut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa 30. Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 31.

LIIKEVAIHTO JA TULOS

Vuonna 2012 konsernin liikevaihto oli 378,2 (335,5) miljoonaa euroa eli liikevaihto kasvoi edellisvuodesta lähes 13 prosenttia. Liikevaihto oli kaikissa liiketoiminnoissa korkeampi kuin vertailuvuonna. Maaliskuun lopulla ostettu ja muut toiminnot -segmenttiin liitetty Caternet Finland Oy nosti liikevaihtoa 23 miljoonaa euroa.

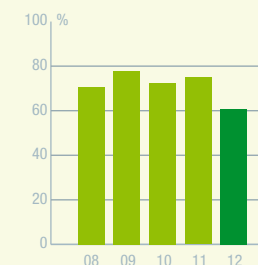
Liiketulos ilman kertaeriä oli 8,8 (9,8) miljoonaa euroa. Kertaerät olivat -0,4 miljoonaa euroa ja ne liittyivät muut toiminnot -segmenttiin. Vertailuvuoden kertaerät olivat -1,1 miljoonaa euroa ja ne liittyivät kalaliiketoimintaan. Liiketulokseen sisältyy tulososuuksia osakkuusyhtiöistä 3,7 (1,3) miljoonaa euroa. Tulososuuksista 0,0 (0,6) miljoonaa euroa kohdistuu kalaliiketoimintaan ja 3,7 (0,7) miljoonaa euroa muut toiminnot -segmenttiin.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat -1,0 (-1,2) miljoonaa euroa. Rahoitustuotot ja -kulut sisältävät ei-kassavirtavai- kuttaisia arvostuseriä 0,4 (-0,1) miljoonaa euroa. Rahoitus- kuluihin sisältyy myös Avena Nordic Grain Oy:n henki- löstöomistajille kuuluva osuus Avena Nordic Grain -kon- sernin tuloksesta -0,7 (-1,0) miljoonaa euroa.

OMAVARAISUUSASTE

2008 - 2012

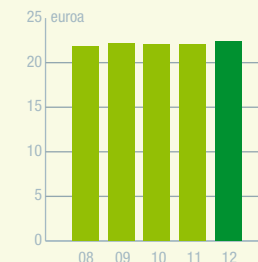
2012	60,7
2011	74,9
2010	72,4
2009	78,0
2008	70,5

OMA PÄÄOMA/OSAKE

2008 - 2012

2012	22,41
2011	22,06
2010	22,01
2009	22,19
2008	21,83

Tulos ennen veroja oli 7,5 (7,5) miljoonaa euroa. Tilikauden verot olivat -0,8 (-1,8) miljoonaa euroa. Kauden tulos oli 6,7 (5,7) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 1,07 (0,92) euroa.

RAHAVIRRAT, RAHOITUS JA TASE

Konsernin maksuvalmius oli hyvä ja rahoitusasema vahva.

Liiketoiminnan rahavirta korkojen ja verojen jälkeen oli tammi-joulukuussa -16,1 (6,1) miljoonaa euroa. Käyttöpääoman muutoksen vaikutus oli -24,2 (-2,2) miljoonaa euroa. Käyttöpääoma kasvoi vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa korkeiden markkinahintojen seurauksena.

Investointien nettorahavirta oli -8,8 (4,2) miljoonaa euroa. Lyhyen koron rahastoihin tehtyjen kassavarojen talletukset ja nostot vaikuttivat investointien rahavirtoihin 0,0 (7,1) miljoonaa euroa. Rahoituksen rahavirta 20,8 (-8,4) miljoonaa euroa sisältää osingon maksuja -5,3 (-5,6) miljoonaa euroa.

Konsernilla oli tilikauden päättyessä korollisia velkoja 36,4 (2,3) miljoonaa euroa ja likvidejä rahavaroja 5,2 (9,3) miljoonaa euroa. Korolliset nettovelat olivat 31,1 (-7,0) miljoonaa euroa. Konsernin taseen loppusumma oli 232,9 (185,8) miljoonaa euroa. Oman pääoman määrä oli katsauskauden päättyessä 141,5 (139,2) miljoonaa euroa. Oma-varaisuusaste oli 60,7 (74,9) prosenttia ja nettovelkaantumisaste 22,0 (-5,1) prosenttia. Konsernin maksuvalmiutta turvataan sitovin limiittisopimuksin. Tilikauden päättyessä limiittejä oli kaikkiaan nostettavissa 15 (25) miljoonaa euroa. Käyttöpääoman rahoittamiseksi limiittejä oli nostettuna 10,0 (0,0) miljoonaa euroa ja yritystodistuksia emittoituna 19,0 (0,0) miljoonaa euroa.

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat 3,9 (5,8) miljoonaa euroa.

Pakasteliiketoiminnan investoinnit olivat 1,8 (1,9) miljoonaa euroa, kalaliiketoiminnan 1,1 (0,7) miljoonaa euroa, vilja- ja öljykasviliiketoiminnan 0,5 (3,0) miljoonaa euroa ja muut toiminnot -segmentin investoinnit 0,6 (0,1) miljoonaa euroa.

Tilikauden osakeinvestoinnit olivat 9,7 (0,2) miljoonaa euroa. Investoinnit kohdistuivat Caternet Finland Oy:n osakkeiden hankintaan.

HENKILÖSTÖ

Lännen Tehtaiden henkilöstöstrategian kulmakiviä ovat osaamisen ja johtamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin edistäminen.

Konsernissa kehitetään jatkuvasti ja pitkäjänteisesti esimiestyötä ja johtamista, joilla on suuri vaikutus työhyvinvointiin. Vuoden 2011 alussa käynnistettiin kolmi-vuotinen Vireä Länsi -työhyvinvointihanke. Jokaiselle vuodelle on oma teemansa ja vuonna 2012 teemana oli työyhteisön hyvinvointi ja hyvä ilmapiiri. Hyvän työkyvyn ylläpitämiseksi vuonna 2012 Lännen Tehtailla jatkettiin ja syvennettiin varhaisen välittämisen -mallia eri yksiköissä. Yhteistyön parantamiseksi, työilmapiirin kohentamiseksi ja työkalvereiden tuntemisen edistämiseksi eri tiimeissä pelattiin Yhteistyöpeliä. Henkilöstöä kannustettiin osallistumaan erilaisiin liikuntatapahtumiin. Konsernissa aloitettiin myös siirtyminen savuttomaan työyhteisöön.

Konsernin henkilöstön määrä keskimäärin

	2012	2011	Muutos	2010
Pakasteliiketoiminta	195	204	- 4 %	199
Kalaliiketoiminta	345	320	8 %	351
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	70	62	13 %	61
Muut toiminnot	111	10	1010 %	10
Yhteensä	721	596		621

Pakasteliiketoiminnan keskimääräinen henkilöstön määrä on voimakkaasti riippuvainen satokausituotannon määrästä. Vuonna 2012 prosessoidun sadon määrä oli pienempi kuin ennätysvuonna 2011. Kalaliiketoiminnassa henkilömäärä on lisääntynyt tuotannon, tuotekehityksen ja myynnin osaamisen vahvistamisen myötä. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa henkilöstön määrä lisääntyi oman pakkaamon käynnistymisen ja Avena-Ukrainan toiminnan aloittamisen vuoksi. Muut toiminnot -segmentissä henkilöstön lisäys on seurausta maaliskuun lopussa ostetusta ja muut toiminnot -segmenttiin liitetystä Caternetista.

Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot vuonna 2012 olivat 28,4 (23,9) miljoonaa euroa.

LIIKETOIMINTAKATSAUKSET

Pakasteliiketoiminta

Pakasteliiketoiminnan liikevaihto kasvoi vuonna 2012 hie-man edellisvuoteen verrattuna kaikissa myyntikanavissa ja kaikissa tuoteryhmissä. Kotimainen-tuoteperheen myynti kasvoi 15 prosenttia ja Kotimainen-perunatuotteet kasvoivat erityisen vahvasti edellisvuoteen verrattuna.

Kotimaisuus ohjaa toimintaa koko pelloilta pöytään -ketjussa: viljelytyksessä oli kesällä 2012 uutena kasvina purjo ja sen myötä suosikkituote Apetit Peruna & keittokasvikset saatiin 100-prosenttisesti kotimaiseksi loppuvuodesta 2012. Kuluttajille oli vuoden 2012 lopulla tarjolla yhteensä 14 Apetit Kotimainen -tuotetta ja tuotevalikoiman laajentamista jatketaan kuluvana vuonna.

Kotimaisuus tuotiin esiin myös Apetit-pizzoissa. Valmistettu Suomessa -tarra lisättiin Apetit-pizzapakkauksiin vuoden 2012 lopussa.

Apetit-tuotteiden markkinoinnissa on vuoden aikana korostettu Apetit Kotimainen -teemaa viestillä ”omasta maasta, pelloilta pussiin ja pussista pöytään”. Kotimainen-teema jatkuu markkinointiviestinnässä myös alkaneena vuonna.

Tammi-joulukuun liiketulos ilman kertaeriä oli vertailukautta heikompi. Tuotannon kiinteiden kustannusten vertailu-

Hallituksen toimintakertomus 2012

kautta pienempi aktivoituminen varaston arvoon satokausituotannon pienemmän volyymin takia heikensi liiketulosta ilman kertaeriä 0,8 miljoonaa euroa vertailuvuoteen verrattuna.

Apetit Pakasteen sopimusviljelyala vuonna 2012 oli 1330 hehtaaria, sopimusviljelijöitä oli 116 ja sopimuskasveja yhdeksän. Vaikka kasvukausi oli viileä ja märkä, kesällä ja alkusyksystä korjattiin hyvälaatuista satoa ja pääosin tavoitteiden mukaisesti. Syksyn sadonkorjuun aikaiset poikkeuksellisen runsaat sateet vaikeuttivat nostotöitä, ja osa porkkana- ja perunasadosta jäi korjaamatta märiltä pelloilta. Hankintaa täydennetään lisäostoilla niin kotimaasta kuin ulkomailta. Perunaa hankitaan Suomesta, jolloin perunan kotimainen alkuperä säilyy. Porkkanaa tuodaan osin myös ulkomailta, mikä aiheuttaa hintojen nostotarvetta kasvaneiden kuljetuskustannusten myötä. Lisäkustannukset katetaan hinnankorotuksilla. Kotimaasta saatava porkkana kattaa kuitenkin vuonna 2013 myytävän Apetit Kotimainen -tuotepöhrän tarpeet.

Kalaliiketoiminta

Kalaliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 10 prosenttia vuonna 2012 edellisvuoteen verrattuna huolimatta vertailuvuotta alhaisemmasta lohikalajien markkinahintatasosta. Suomessa ja Ruotsissa kalaliiketoiminnan liikevaihto kasvoi, Norjassa laski.

Suomessa kalaliiketoiminnan liikevaihtoon vaikutti erityisesti lohituoretuotteiden myynnin huomattava kasvu vuoden toisella puoliskolla. Norjassa kalamassasta valmistettujen kalapullien ja -pihvien myynti laski, pizza- ja salaattikastikkeiden myynti oli lähes samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Ruotsissa mausteliemeen pakattujen äyriäistuotteiden myynti kasvoi voimakkaasti uusien asiakkuuksien myötä edellisvuoteen verrattuna.

Kalaliiketoiminnan liiketulos ilman kertaeriä jäi koko vuoden osalta tappiolliseksi ja oli -0,4 (0,2) miljoonaa euroa. Kertaerät olivat 0,0 (-1,1) miljoonaa euroa. Osuus osakkuusyhtiö Taimen Oy:n tuloksesta oli 0,0 (0,6) miljoonaa euroa. Taimenen tulosta rasittivat kallis kalarehun hinta ja alhainen kirjolohon markkinahinta.

Lohen tuotanto nousi maailmanlaajuisesti vuonna 2012 viidenneksen verrattuna vuoteen 2011. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla vuonna 2012 lohien hinta oli huomattavasti alhaisempi kuin 2011, mutta kolmannen vuosineljänneksen aikana hintataso saavutti edellisen vuoden tason. Neljännellä vuosineljänneksellä hinta oli hieman korkeammalla tasolla vertailuvuoteen nähden. Suomalaisen kirjolohon hinta seurailee jossain määrin lohien hintaa. Kirjolohon perkuut ovat suurimmillaan syksyllä ja silloin hinta on tyypillisesti alhaisimmillaan.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan liikevaihto kasvoi vuonna 2012 edellisvuoteen verrattuna, vaikka toimitusmäärät laskevat hieman edellisvuoden tasosta. Vuoden 2011 lopulla valmistuneen kasviöljypakkaamon pakattujen kasviöljytuotteiden myynti on kehittynyt hyvin ja oma pakkaamo mahdollistaa asiakastarpeiden mukaisten erikoiskasviöljyjen tuotannon. Pakattujen kasviöljytuotteiden toimitusmäärä oli lähes kaksinkertainen edellisvuoteen verrattuna. Kasviöljyissä kehitettiin räätälöityjä asiakasratkaisuja, kuten muun muassa maustettuja kasviöljyjä ammattitehtäville ja syväpaistoöljyä vaativaan käyttöön leipomoille.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan liiketulos ilman kertaeriä oli 6,5 (8,4) miljoonaa euroa, mikä jäi vaisun alkuvuoden takia ennätysvuotta 2011 heikommaksi. Vuoden jälkipuoliskon liiketulos oli parempi kuin vertailuvuonna.

Aikaiset arviot vuoden 2012 viljasadosta lupailivat suurta satoa, mutta vuoden kuluessa arvioita pienennettiin reippaasti. Epäsuotuisat kylvä- ja kasvukauden sääolot heikensivät hehtaarisatoja ja osittain myös sadon laatua. Vuoden 2012 sato maailmassa oli 1 774 (edellisenä vuonna 1 850) miljoonaa tonnia, josta vehnää 655 (696) miljoonaa tonnia ja rehuviljoja 1 119 (1154) miljoonaa tonnia. Satokauden lopussa vehnävarastojen arvioidaan maailmassa laskevan 177 (196) miljoonaa tonniin, mikä vastaa kolmen kuukauden kulutusta. Rehuviljavarastojen arvioidaan putoavan 146 (165) miljoonaa tonniin, mikä on vain puoleltoista kuukauden tarve.

Viljojen ja öljykasvien markkinahinnat pysyivät vuoden loppupuolella korkealla tasolla ja kaupankäynti oli varsin aktiivista. Euroopassa erityisesti vehnäkauppa kävi vilkkaana

johtuen muun muassa huonon sadon saaneiden Ison-Britannian ja Irlannin mittavasta tuontitarpeesta. Näihin maihin jouduttiin tuomaan myllyvehnän lisäksi myös runsaasti rehuvehnää. Venäjä ja Ukraina olivat käytännössä poissa vientimarkkinoilta niukoista sadoista, korkeasta kotimaan hintatasosta ja vientirajoituksista johtuen. Suomessa viljasato oli 3,7 miljoonaa tonnia, ja sadosta osa jäi puimatta korjuukauden lopun runsaiden sateiden vuoksi. Alueelliset erot olivat suuria. Suomen rypsi- ja rapsisato oli vain 70 000 (115 000) tonnia pienentyneiden alojen ja alhaisten hehtaarisatojen vuoksi.

Muut toiminnot

Muut toiminnot -segmentin liikevaihto oli tammi-joulukuussa 26,7 (2,7) miljoonaa euroa.

Liiketulos ilman kertaeriä oli 0,2 (-2,0) miljoonaa euroa. Tulos oli vertailuvuotta huomattavasti parempi osakkuusyhtiö Sucroksen toisen vuosipuoliskon hyvän tuloksen ansiosta. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta oli 3,7 (0,7) miljoonaa euroa. Kertaerät olivat -0,4 (0,0) miljoonaa euroa ja ne muodostuivat Lännen Tehtaiden ja Nordic Sugarin välisen välimiesoikeusprosessin ulkopuolisten neuvonantajien kuluista. Caternet Finland Oy:n ostoehdoissa sovittiin muuttuvasta, vuosien 2012 – 2013 liikevoittoon sidotusta, 0–6 miljoonan euron lisäkauppahinnasta. Alkuperäistä lisäkauppahinta-arviota, joka oli suuruudeltaan 3,7 miljoonaa euroa, on pienennetty 1,2 miljoonaa euroa vuoden 2012 liiketulokseen sidotun osuuden osalta ja se on tulotettu muut toiminnot -segmentin liiketulokseen liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Lännen Tehtaiden ja Nordic Sugarin välinen osakassopimusriita

Lännen Tehtaat Oy (20%) ja Nordic Sugar Oy (80%) omistavat yhdessä Sucros Oy:n. Vähemmistöomistajana Lännen Tehtaat Oy:llä on Sucros Oy:n perustamisen yhteydessä solmitun osakassopimuksen nojalla erityinen vähemmistönsuoja.

Lännen Tehtaat katsoo enemmistöomistajan toistuvasti loukanneen Lännen Tehtaat Oy:n vähemmistöoikeuksia. Lokakuussa 2011 Lännen Tehtaat Oy päätti jättää asian välimiesoikeuden ratkaistavaksi, koska enemmistöomistaja

ei ole reklamoinnista huolimatta korjannut osakassopimuk- sen vastaisia toimintatapojaan.

Lännen Tehtaiden näkemyksen mukaan Nordic Sugar on syyllistynyt yhteensä kolmeen eri sopimusrikkomuk- seen. Osakassopimuksen ehtojen mukaisesti yksittäisen todetun rikkomuksen seurauksena on sopimussakko, jonka suuruus on 8,9 miljoonaa euroa rikkomukselta eli enimmäil- lään sopimussakot saattaisivat nousta lähes 27 miljoonaan euroon. Nordic Sugar on puolestaan esittänyt Keskuskaup- pakamarin välityslautakunnalle vaatimuksen 4,5 miljoonan euron sopimussakosta Lännen Tehtaille osakassopimusrik- komuksen johdosta Sucroksen toimitusjohtajan erottami- sen yhteydessä. Kumpikin osapuoli on kiistänyt vastapuo- len esittämät sopimusrikkomusväitteet. Välimiesoikeusme- nettelyn arvioidaan kestävän vuoden 2013 loppupuolelle.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Konsernin tutkimus- ja kehitystoiminnan menot olivat 1,0 (0,9) miljoonaa euroa, mikä on 0,3 (0,3) prosenttia liikevaihdosta. Tutkimus- ja kehitystoiminta kohdistui lähinnä uusien tuot- teiden kehittämiseen.

Pakasteliiketoiminnassa Apetit kehittää jatkuvasti tuoteva- likoimiaan pystyäkseen tarjoamaan kuluttajalle yhä enemmän kotimaisia kasviksia sekä herkullisia tuotteita. Tuotteiden hyvä maku syntyy puhtaista, pääosin kotimaisista raaka-aineista ja vain tarpeellisista valmistusvaiheista. Ravitsemussuositukset otetaan huomioon tuotteiden kehittämisessä, kasvis-painottei- sessa ruuassa kiinnitetään erityistä huomiota proteiini- ja ener- gia-pitoisuuteen. Kasvispakasteissa ei ole lainkaan lisäaineita ja ruokapakasteissa lisäaineita käytetään harkitusti. Tuotteissa ei käytetä geenimuunneltuja raaka-aineita.

Vuoden aikana Apetit Kotimainen -vähittäiskauppatuottei- den sarjaan tuotiin uusia tuotteita, kuten Peruna&uunijuurekset ja Kotimaiset Puolukat. Kotimaisen purjon myötä suuren suosion saanut Peruna&keitto kasvikset saatiin sekin tuotua Koti- mainen-tuotesarjaan. Bataatti-juuresgratiini ja Kukkakaali- parsagratiini -lanseerauksella vahvistettiin Apetit Pakasteen

asemaa uunivalmiiden aterioiden kategoriassa. Muita uusia ruo- kapakasteita olivat muun muassa Kirjolohipyörökät, Muurikka- kasvikset Chili ja Tripla-pizza Americana. Ammattikeittiösekt- torille on kehitetty useita kasvis- ja ruokapakasteita, kuten Pieni punajuuripihvi, Juures-bataattigratiini ja Kasvicurry. Ammat- tikeittiöille on lanseerattu myös Kotimainen Luomu-Pinaatti.

Pakasteliiketoiminnassa on käynnissä Tekes-rahoittei- nen Innohanke vuosina 2012 - 2014, jonka tarkoituksena on kasvun edistäminen, Apetit-brändin vahvistaminen, asiakastytyväisyyden ja työhyvinvoinnin parantaminen uudistumisen ja innovatiivisuuden avulla. Apetit Pakaste on mukana myös VTT:n koordinoimassa, elintarviketeollisuus- den yhteisessä Seniori-Sapuska-hankkeessa, jossa kehitetään uusia konsepteja ja pakkausmalleja ikääntyvien ruokailurat- kaisuihin. Hankkeen rahoittaa Tekes.

Suomen kalaliiketoiminnassa kehitystoimet ovat kohdistu- neet tuotteiden herkullisen maun ja tuoreuden varmistamiseen sekä toimintamenetelmien kehittämiseen. Kesällä käyttöön- otetun uuden tuorelogistiikkaketjun ansiosta tuorelohituotteiden myynti kasvoi voimakkaasti. Tuotteissa muun muassa marinoi- tujen kirjolohisuikaleiden mausteseos uudistettiin ja kasvatettiin suikalekokoa. Lisäksi makutestien avulla selvitettiin Apetit- tuotteiden maukkautta suhteessa kuluttajien odotuksiin sekä kilpailijoiden tuotteisiin. Norjassa tuotteiston uudistaminen ja tuotteiden herkullisen maun kehittäminen jatkui vuonna 2012.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa prosessien ja järjestelmien kehittäminen on jatkuvaa toimintaa. Vuoden aikana Avena on keskittynyt etenkin kasviöljyjen jatkojalostukseen ja asiakas- pakkausten kehittämiseen.

YMPÄRISTÖ

Lännen Tehtaiden toimintaa ohjaavat jatkuvan parantamisen ja kestävän kehityksen periaatteet. Yhtiö toimii vastuullisesti ja ottaa toiminnassaan huomioon sekä yhteiskunnan että ympä- röivän luonnon vaatimukset. Tavoitteena on tehokas tuotanto, joka on sopusoinnussa ympäristön kanssa. Konsernin merkittä- vimät ympäristövaikutukset liittyvät tuotantoprosessissa syn-

tyviin eloperäisiin jätteisiin, vesien käyttöön ja energian kulu- tukseen tuotannossa, varastoinnissa, kuljetuksissa ja kiinteis- töissä. Pakasteliiketoiminnassa ympäristövaikutuksia aiheutuu lähinnä prosessijätevesien puhdistamisesta ja tuotannossa syn- tyvien kasvisjätteiden käsittelystä. Kalaliiketoiminnan ympä- ristövaikutukset liittyvät prosessivesiin ja raaka-aineena käy- tettävän kalan jalostuksessa syntyviin kalajätteisiin. Konsernin kasviöljynpuristuksen tuotantotapa on kemikaaliton. Kasviöl- jynpuristuksessa ympäristövaikutuksia aiheuttavat lähinnä hajukaasujen poltto, raaka-aineiden vastaanotossa erotettava rikkakasvijäte ja prosessissa käytetty valkaisu- ja jäte. Kaikissa toiminnoissa syntyy lisäksi jonkin verran pakkausjätettä.

Lännen Tehtaiden johto on toimintapolitiikassaan asetta- nut yhtiölle ympäristöpäämäärät. Kaikilla konsernin ympäris- tölupavelvollisilla tuotantolaitoksilla on voimassa oleva ympä- ristölupa. Hakemus Säkylän teollisuusalueen elintarvikkeiden valmistuksen, jätehuollon ja jätevedenpuhdistamon toistaiseksi voimassa olevan ympäristölupaehdojen tarkastamiseksi jätettiin viranomaisille vuoden 2012 lopussa.

Yhtiön tiedossa ei ole tilinpäätöshetkellä merkittäviä yksit- täisiä ympäristöön liittyviä riskejä. Ympäristökulut olivat ker- tomusvuonna 1,3 (0,9) miljoonaa euroa eli 0,3 (0,3) % liike- vaihdosta.

Ympäristöinvestointeja ei tehty kertomusvuonna.

TOIMINNAN KAUSILUONTEISUUS

IAS 2 -standardin mukaisesti vaihto-omaisuuden hankinta- menoon luetaan mukaan systemaattisesti kohdistettu osuus valmistuksen kiinteistä yleismenoista. Satokausituotannossa raaka-aineista jalostetaan valmiita tuotteita pääosin vuoden viimeisen neljänneksen aikana, joten vaihto-omaisuuden määrät ja tasearvot ovat korkeimmillaan vuoden lopussa. Hankintamenojen mukaan luettujen valmistuksen kiinteiden yleismenojen kuluksi kirjautuminen lykkääntyy myyntiajan- kohtaan. Valmistuksen yleiskulujen kirjaamiskäytännöstä johtuen pääosa konsernin vuosituloksesta kertyy viimeisen vuosineljänneksen aikana. Kausiluonteisuus on satokausi-

Hallituksen toimintakertomus 2012

tuotannosta johtuen voimakkainta pakasteliiketoiminnassa ja osakkuusyhtiö Sucroksen toiminnassa.

Kalaliiketoiminnassa Apetit Kala Oy:n ja Myrskylän Savustamo Oy:n myynti painottuu viikonloppuihin ja juhla-pyhiin. Merkittävä osa kalaliiketoiminnan vuoden tuloksesta riippuu joulusesongin onnistumisesta. Kalan kasvukaudesta johtuen osakkuusyhtiönä raportoitavan Taimen-konsernin tuloksen kertyminen on normaalisti kesällä pienempää kuin muina vuodenaikoina. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan lii-kevaihto vaihtelee vuosittain ja vuosineljänneksittäin muita liiketoimintoja enemmän johtuen kysynnästä ja tarjonnasta sekä hintatasosta kotimaassa ja muilla markkinoilla.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT SEKÄ RISKIEN HALLINTA

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus on vahvistanut konsernin riskienhallintapolitiikan ja riskienhallintaperiaatteet. Kaikki konserniyhtiöt ja liiketoimintayksiköt arvioivat ja raportoivat säännöllisesti liiketoimintaansa liittyviä riskejä ja tarvittavien kontrollimenetelmien ja riskienhallintakeinojen riittävyttä. Näiden strategiatyötä ja päätöksentekoa tukevien riskiarviointien tarkoituksena on riittävien toimenpiteiden varmistaminen riskien hallitsemiseksi.

Lännen Tehtaat -konsernissa riskit luokitellaan strategiisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Konsernin olennaisimmat strategiset riskit liittyvät yritysostoihin ja ostettujen yritysten integrointiin sekä muutoksiin liiketoiminta-alueilla ja asiakkuuksissa. Merkittäviä asiakaskestymiä esiintyy kalaliiketoiminnassa Norjassa ja Suomessa.

Merkittävimmät operatiiviset riskit liittyvät raaka-aineiden saatavuuteen, hankinnan ja myynnin tai käytön eriaikaisuuteen sekä raaka-aineiden markkinahintojen vaihteluun.

Hintariskien hallinnalla on erityisen suuri merkitys vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa ja kalaliiketoiminnassa, joissa raaka-

aineiden suhteellinen osuus liikevaihdosta on 65-85 prosenttia. Viljojen ja öljykasvien sekä keskeisten kalaraaka-aineiden hinnat muodostuvat kansainvälisillä markkinoilla. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa avoimille hintariskeille on määritelty limiitit.

Konserni toimii kansainvälisillä markkinoilla ja on siten alttiina valuuttakurssimuutoksista johtuvalle valuuttariskille. Merkittävimmät käytettävät ulkomaanvaluutat ovat Yhdysvaltain ja Kanadan dollari sekä Norjan ja Ruotsin kruunu. Konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti kaikki merkittävät avoimet valuuttapositiot suojataan. Rahoitusriskien hallinnasta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 24.

Tulipalo, vakava konerikko, tautiepidemiat tai virheet raaka-aineissa tai lopputuotteissa saattavat aiheuttaa merkittäviä omaisuus- tai keskeytysvahinkoja, vastuuta tai muita epäsuoria haitallisia vaikutuksia yhtiön toimintaan. Konserniyhtiöt suojautuvat tällaisilta riskeiltä arvioimalla prosessejaan muun muassa omavalvontajärjestelmän avulla ja tekemällä tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä. Vakuutuksilla katetaan kaikki ne riskit, jotka ovat taloudellisista tai muista syistä järkevä kattaa vakuuttamalla.

LÄHIAJAN RISKIT

Lännen Tehtaat -konsernin merkittävimmät lähiajan riskit liittyvät raaka-aineiden hintamuutosten ja valuuttakurssiriskien hallintaan, energian hinnannousun vaikutuksiin, raaka-aineiden saatavuuteen, asiakkaiden maksukykyyn, toimittajien ja palveluntuottajien toimituskykyyn, muutoksiin liiketoiminta-alueilla ja asiakkuuksissa, välimiesoikeydenkäyntiin, saatujen investointitukien mahdolliseen takaisinperintään sekä tehtyjen yritysostojen haltuunottoihin.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen käsittelemä Selvitys Lännen Tehtaat Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2012 jul- kistetaan toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä.

HALLINTO JA JOHTO

Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvosto valitsi 13.4.2012 pitämässään järjestäytymiskokouksessa yhtiön hallintoneuvoston puheenjohtajaksi Timo Miettisen ja varapuheenjohtajaksi Marja-Liisa Mikola-Luodon.

Yhtiön hallituksen jäseniksi hallintoneuvosto valitsi Aappo Kontun, Matti Lappalaisen, Veijo Meriläisen, Samu Peren, Jorma J. Takasen ja Helena Walldénin. Hallintoneuvosto valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Matti Lappalaisen ja varapuheenjohtajaksi Aappo Kontun.

Lännen Tehtaat Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut 1.9.2005 alkaen kauppatieteiden maisteri Matti Karppinen. Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut 1.1.2008 alkaen konsernin talousjohtaja, kauppatieteiden maisteri Eero Kinnunen.

TILINTARKASTAJAT

Varsinaisen yhtiökokouksen 28.3.2012 valitsemina Lännen Tehtaat Oyj:n tilintarkastajina toimivat Hannu Pellinen, KHT ja KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy vastuullisena tilintarkastajana Tomi Moisio, KHT, JHTT.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta (osakeanti). Valtuutus käsittää enintään 761 757 osaketta, joista uusia osakkeita voi olla enintään 631 757 kappaletta ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita 130 000 kappaletta.

Uuden osakkeen merkintähinta on vähintään osakkeen nimellisarvo eli kaksi (2) euroa. Oman osakkeen luovutus-hinta on vähintään sen luovutushetken mukainen käypä arvo, joka määräytyy NASDAQ OMX Helsinki Oy:n jär-

jestämässä julkisessa kaupankäynnissä määräytyvän kaupankäyntikurssin perusteella. Valtuutus käsittää oikeuden antaa osakkeita myös muuta kuin rahavastiketta vastaan. Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamisessa osakkeita voidaan antaa myös vastikkeetta.

Valtuutus käsittää oikeuden poiketa osakkeenomistajien etuoikeudesta (suunnattu osakeanti), jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yhtiön pääomarakenteen kehittäminen, yrityskaupan ja muiden järjestelyjen rahoittaminen ja toteuttaminen tai osakepohjaisen kannustinjärjestelmän toteuttaminen.

Valtuutus on voimassa vuoden 2015 varsinaisen yhtiökokoukseen saakka.

HALLITUKSEN VALTUUKSIEN KÄYTTÖ

Yhtiön hallitus ei ole käyttänyt sille myönnettyä valtuutusta uusien osakkeiden antamiseen eikä valtuutusta yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamiseen.

OSAKKEET, OSAKEPÄÄOMA JA KAUPANKÄYNTI

Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeet ovat yhtä sarjaa. Kaikilla osakkeilla on sama ääni- ja osinko-oikeus. Yhtiöjärjestyksen määräyksellä osakkeenomistajan äänimäärä on rajattu yhteen kymmenesosaan yhtiökokouksessa edustetusta äänimäärästä. Yhtiön osakkeen nimellisarvo on kaksi (2) euroa. Yhtiön liikkeelle laskemien osakkeiden kokonaismäärä oli tilikauden alussa ja lopussa 6 317 576 kappaletta ja rekisteröity ja maksettu osakepääoma 12 635 152 euroa. Osakepääoman vähimmäismäärä on 10 miljoonaa euroa ja enimmäismäärä 40 miljoonaa euroa.

Omat osakkeet

Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli aikaisempina vuosina hankittuja omia osakkeita yhteensä 130 000 kap-

paletta nimellisarvoltaan yhteensä 0,26 miljoonaa euroa. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet edustavat 2,1 % yhtiön osake- ja äänimäärästä. Omilla osakkeilla ei ole ääni- eikä osinko-oikeutta.

Osakevaihto

Yhtiön osakkeita vaihdettiin pörssissä tilikauden aikana 832 618 (687 163) kappaletta, mikä oli 13,2 (10,9) % koko osakemäärästä. Osakkeen ylin kurssi oli 16,77 (18,80) euroa ja alin 12,38 (12,95) euroa. Vaihdetun osakkeiden keskihinta oli 14,48 (15,77) euroa. Kauden osakevaihto oli 12,1 (10,8) miljoonaa euroa. Vuoden päätöskurssi oli 14,32 (14,71) euroa ja koko osakekannan markkina-arvo 90,5 (92,9) miljoonaa euroa.

Muut osakekohtaiset tunnusluvut esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 30.

Osakkeiden omistuksen jakautuminen

Osakkeiden omistuksen sektorijakauma, suurimmat osakkeenomistajat ja johdon omistus esitetään tilinpäätöksen liitetiedossa 32.

VUODEN 2013 NÄKYMÄT

Vuonna 2012 toteutetun yrityskaupan ja orgaanisen kasvun myötä vuoden 2013 liikevaihdon arvioidaan kasvavan vertailuvuodesta. Konsernin liikevaihdon kehitykseen vaikuttavat merkittävästi vilja- ja öljykasvimarkkinoiden aktiivisuus ja hintatason muutokset.

Kasvun ja liiketoiminnoissa toteutettujen kehittämistoimenpiteiden ansiosta konsernin koko vuoden liiketuloksen ilman kertaeriä arvioidaan nousevan vertailukautta paremmaksi. Tulosparannuksen ennakoidaan olevan voimakkainta ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Lännen Tehtaiden tuloksen kertyminen painottuu tyypillisesti loppuvuoteen, mikä johtuu pakasteliiketoiminnan, kalaliiketoiminnan ja osakkuusyhtiö Sucroksen toiminnan luonteesta.

Lisäksi vuoden 2013 tulokseen voi vaikuttaa merkittävästi Sucrosta koskeva osakassopimusriidan ratkaisu, jonka arvioidaan syntyvän vuoden 2013 loppupuolella.

HALLITUKSEN ESITYS VOITTOA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI JA ESITYS MUUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN JAKAMISESTA

Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen tavoitteena on, että yhtiön osake on omistajalleen hyvuottoinen ja arvonsa säilyttävä sijoitus. Osinkopolitiikan mukaan yhtiö jakaa osinkona vähintään 40 % emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta.

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2012 olivat 88 539 558,39 euroa, josta tilikauden voitto oli 6 115 426,08 euroa.

Hallitus ehdottaa, että osinko vuodelta 2012 on 0,90 euroa osaketta kohden. Hallitus ehdottaa, että osinkoina jaetaan yhteensä 5 568 818,40 euroa ja omaan pääomaan jätetään 82 970 739,99 euroa. Ehdotettu osinko on 84,1 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Konsernitilinpäätös, IFRS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Liitetieto	2012	2011
Liikevaihto	(2)	378,2	335,5
Liiketoiminnan muut tuotot	(4)	2,5	1,8
Materiaalit ja palvelut	(7)	-296,4	-261,2
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	(5,28)	-34,9	-29,2
Poistot	(2,8)	-7,0	-5,8
Arvonalentumiset	(2,8)	-0,3	0,0
Liiketoiminnan muut kulut	(4,6)	-37,3	-33,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	(2)	3,7	1,3
Liiketulos	(2)	8,5	8,7
Rahoitustuotot	(9)	0,7	0,3
Rahoituskulut	(9)	-1,7	-1,5
Tulos ennen veroja		7,5	7,5
Tuloverot	(10)	-0,8	-1,8
Tilikauden tulos		6,7	5,7
Jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille	(11)	6,6	5,7
Määräysvallattomille omistajille		0,1	0,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimennettu ja laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	(11)	1,07	0,92

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	2012	2011
Tilikauden tulos	6,7	5,7
Muut laajan tuloslaskelman erät		
Rahavirran suojaukset	0,3	0,5
Verot liittyen rahavirran suojaukseen	-0,1	-0,1
Muuntoerot	0,7	0,1
Tilikauden laaja tulos	7,6	6,1
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	7,6	6,1
Määräysvallattomille omistajille	0,1	0,0

KONSERNITASE

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2012	31.12.2011
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	(12)	10,6	5,2
Liikearvo	(12)	12,1	8,7
Aineelliset hyödykkeet	(12)	49,8	37,5
Osuudet osakkuusyrityksissä	(13)	35,5	32,9
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	(14)	0,1	0,1
Saamiset	(15)	0,4	0,4
Laskennalliset verosaamiset	(10)	2,4	1,5
Pitkäaikaiset varat yhteensä		110,9	86,3
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	(17)	79,4	62,3
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		0,4	0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	(16)	36,9	27,8
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	(18)	0,1	-
Rahavarat	(19)	5,2	9,3
Lyhytaikaiset varat yhteensä		122,0	99,5
Varat yhteensä	(2)	232,9	185,8

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2012	31.12.2011
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma		12,6	12,6
Ylikurssirahasto		23,4	23,4
Omat osakkeet		-1,8	-1,8
Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot		7,1	6,8
Kertyneet voittovarot		90,7	89,7
Tilikauden tulos		6,7	5,7
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		138,7	136,5
Määräysvallattomien omistajien osuudet		2,8	2,7
Oma pääoma yhteensä	(20)	141,5	139,2
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	(10)	5,9	4,0
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	(22)	5,6	1,9
Pitkäaikaiset varaukset	(21)	0,1	0,1
Muut velat	(23)	7,5	4,7
Pitkäaikaiset velat yhteensä		19,2	10,8
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	(22)	30,8	0,4
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0,2	0,3
Lyhytaikaiset varaukset	(21)	0,1	0,2
Ostovelat ja muut velat	(23,25)	41,2	35,0
Lyhytaikaiset velat yhteensä		72,3	35,8
Velat yhteensä	(2)	91,4	46,6
Oma pääoma ja velat yhteensä		232,9	185,8

Konsernitilinpäätös, IFRS

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	Liitetieto	2012	2011
Tilikauden tulos		6,7	5,7
Oikaisut tilikauden tulokseen *)		5,4	7,1
Käyttöpääoman muutos		-24,2	-2,2
Maksetut korot liiketoiminnasta		-1,9	-1,7
Saadut korot liiketoiminnasta		0,2	0,3
Maksetut verot liiketoiminnasta		-2,3	-3,1
Liiketoiminnan rahavirta		-16,1	6,1
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	(12)	-3,9	-5,8
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		0,1	0,1
Ostetut konserniyhtiöt	(3)	-6,1	-
Ostetut osakkuusyhtiöt		0,0	-0,2
Myydyt osakkuusyhtiöt		-	0,5
Investoinnit muihin sijoituksiin		-8,0	-22,0
Muiden sijoitusten luovutustulot		8,1	29,1
Saadut osingot investoinneista		1,0	2,5
Investointien rahavirta		-8,8	4,2
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut		29,2	-2,9
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-3,0	0,0
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut		-0,2	0,0
Maksetut osingot		-5,3	-5,6
Rahoituksen rahavirta		20,8	-8,4
Rahavarojen muutos		-4,1	1,8
Rahavarat kauden alussa		9,3	7,5
Rahavarat kauden lopussa		5,2	9,3

Milj. euroa	Liitetieto	2012	2011
*) Liiketoiminnan rahavirran oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	(12)	7,3	6,0
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot		-0,1	-0,1
Osuudet osakkuusyritysten tuloksista		-3,7	-1,3
Rahoitustuotot ja -kulut	(9)	1,0	1,2
Tuloverot	(10)	0,8	1,8
Muut oikaisut		0,1	-0,5
Yhteensä		5,4	7,1

Investoinnit muihin sijoituksiin ja muiden sijoitusten luovutustulot liittyvät lyhytaikaisten korkorahastosijoitusten kassavirtoihin.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma							Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Ylikurssi-rahasto	Arvonmuutos-rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muunto-erot	Kertyneet voittovarot			
OMA PÄÄOMA 1.1.2012	12,6	23,4	-0,4	7,2	-1,8	0,4	95,0	136,5	2,7	139,2
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-5,3	-5,3	-	-5,3
Transaktiot määräysvallattomien osakkeenomistajien kanssa	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	-	0,0
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-0,1	-0,1	-	-0,1
Tilikauden laaja tulos	-	-	0,2	-	-	0,7	6,6	7,6	0,1	7,7
Oma pääoma 31.12.2012	12,6	23,4	-0,2	7,2	-1,8	1,1	96,2	138,7	2,8	141,5
OMA PÄÄOMA 1.1.2011	12,6	23,4	-0,8	7,2	-1,8	0,3	95,3	136,2	2,7	138,9
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-5,6	-5,6	-	-5,6
Transaktiot määräysvallattomien osakkeenomistajien kanssa	-	-	-	-	-	-	-0,3	-0,3	-	-0,3
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-0,1	-0,1	-	-0,1
Tilikauden laaja tulos	-	-	0,4	-	-	0,1	5,6	6,1	0,0	6,1
Oma pääoma 31.12.2011	12,6	23,4	-0,4	7,2	-1,8	0,4	95,0	136,5	2,7	139,2

Konsernitilinpäätös, IFRS

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Lännen Tehtaat Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Säkyli. Yhtiön rekisteröity osoite on PL 100, 27801 Säkyli. Yhtiön Y-tunnus on 0197395-5.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus on 13.2.2013 hyväksynyt tilinpäätöksen julkistettavaksi.

PÄÄTOIMINNOT

Lännen Tehtaat Oyj on NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä noteerattu elintarviketeollisuusyhtiö. Osakkeen kaupan käyntitunnus on LTE1S.

Lännen Tehtaiden raportoivat segmentit ovat Pakaste-liiketoiminta, Kalaliiketoiminta, Vilja- ja öljykasviliiketoiminta sekä Muut toiminnot. Yhtiön päämarkkina-alue on Suomi.

Liiketoiminta-alueet

Pakasteliiketoiminta

Apetit Pakaste Oy

Kalaliiketoiminta

Apetit Kala Oy
Myrskylän Savustamo Oy
Maritim Food AS, Norja
Maritim Food Sweden AB, Ruotsi
Sandanger AS, Norja

Osakkuusyhtiö: Taimen-konserni

Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Avena Nordic Grain Oy
ZAO Avena St. Petersburg, Venäjä
UAB Avena Nordic Grain, Liettua
OÜ Avena Nordic Grain, Viro
TOO Avena Astana, Kazakstan
OOO Avena-Ukraina, Ukraina
Mildola Oy

Muut liiketoiminnot

Lännen Tehtaat Oyj
Caternet Finland Oy
Kiinteistö Oy Kivikonlaita
Apetit Suomi Oy

Osakkuusyhtiöt: Sucros-konserni
Foison Oy

Yhteisyritys: Ateriamestarit Oy

Tuotteet ja palvelut

Pakasteet

Kalajalosteet ja palvelumyynti
Kalajalosteet
Äyriäis- ja kalatuotteet
Äyriäistuotteet
Kalajalosteet

Kalankasvatus ja poikastuotanto

Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Kasviöljyjen ja valkuaisrehujen valmistus

Konsernihallinto, konsernin rakenteen kehittäminen, osake- ja kiinteistöomistusten hallinnointi
Tuorekala-, vihannes- ja hedelmätuotteiden valmistus ja myynti
Caternet -liiketilöjen omistusyhtiö
Apetit-markkinointi, HR, IT, talous- ja ympäristöhallinto

Sokerin valmistus, markkinointi ja myynti
Avena Nordic Grain Oy:n omistus

Suurkeittiömyynti

LAATIMISPERIAATTEET

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2012 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset. Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja ja johdannais-sopimuksia, jotka on arvostettu käypään arvoon.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä, samoin kuin harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa 'Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät'.

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta tai sillä on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Luovutettu vastike, mukaan lukien ehdollinen kauppahinta sekä hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja velat on arvostettu käypään

arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot on kirjattu kuluksi. Määräysvallattomien omistajien osuus yrityshankinnan kohteesta arvostetaan joko käypään arvoon tai suhteelliseen omistuosuuteen hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määrittellään erikseen jokaisen yrityshankinnan kohdalla. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyhtiön osakkeenomistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön osakkeenomistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään konsernitaseessa omana eränään osana taseen omaa pääomaa.

Osakkuusyrittäykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyrittäykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrittäyksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrittäysten velvoitteiden täyttämiseen. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrittäyksen välillä on eliminoitu konsernin omistuosuuden mukaisesti. Osakkuusyrittäyssi-join sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon.

Yhteisyrittäykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä määräysvaltaa. Yhteisyrittäykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Valuuttamääräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Valuuttamääräiset liiketapahtumat merkitään toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöshetkellä monetaariset saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisesta syntyneet kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Kurssiero, joka johtuu tuloslaskelmaerien muuntamisesta keskikurssin mukaan ja tase-erien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssin mukaan, on kirjattu omana eränään omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on kurssimuutoksista johtuva muuntoero tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden oman pääoman osalta kirjattu omana eränään konsernin oman pääoman muuntoeroihin. Kun ulkomainen tyttäri osakkuusyhtiö myydään, kertynyt muuntoero kirjataan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Tuotot kirjataan saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella. Tuloutus tapahtuu, kun omistukseen liittyvät riskit ja edut siirtyvät ostajalle. Yleensä tuloutus tapahtuu luovutettaessa suorite. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty mm. välilliset verot ja alennukset.

Korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Eläkevastuut

Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä eläkemaksut suoritetaan eläkevakuutusyhtiölle. Suoritukset maksupohjaisiin

Konsernitilinpäätös, IFRS

järjestelyihin kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat.

Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaattikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa ja mikäli sitä ei ole saatavilla, valtion velkasitoumusten korkoa. Joukkovelkakirjalainojen ja velkasitoumusten maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevelvoitteen maturiteettia. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon arvostettuna, kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä vielä vapaakirjautumatta olevat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot. Järjestelyyn liittyviä veloitteita laskettaessa järjestelyn vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden ylittäessä 10 % etuus pohjaisen eläkevelvoitteen nykyarvon tai tätä suuremman järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon, kirjataan yli menevä osuus vakuutusmatemaattisista voitoista ja tappioista tuloslaskelmaan järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden keskimääräisen jäljellä olevan työajan aikana.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisempaan tapahtumaan perustuva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta, ja velvoitteen määrä voidaan luotettavasti arvioida. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon.

Varaukset liittyvät toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, oikeudenkäynteihin sekä ympä-

ristö- ja veroriskeihin. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun sitä koskeva yksityiskohtainen ja asianmukainen suunnitelma on laadittu ja on annettu riittävä peruste odottaa, että uudelleenjärjestely toteutetaan ja järjestelystä on tiedotettu.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot perustuen kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettavaan verotettavaan tuloon sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisu samoin kuin laskennallisten verojen muutokset.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotusarvojen sekä kirjanpitoarvojen väliltä velkamenetelmän mukaisesti. Laskennallinen vero on kirjattu tilinpäätöspäivään mennessä säädetyillä verokannoilla.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät käyttöomaisuudesta, tilinpäätössiirroista, vaihto-omaisuudesta, käytämättömistä verotuksellisista tappioista ja johdannaissovimusten arvostuksista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallista veroa ei kirjata liikearvosta, joka ei ole verotuksessa vähennyskelpoista.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaissovimusten ja myytävissä olevien rahoitusvarojen osalta suoraan laajaan tuloslaskelmaan kirjattuihin arvonmuutoksiin liittyvät laskennalliset verot on kirjattu suoraan laajaan tuloslaskelmaan.

Rahavarat

Taseen ja rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavarioihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajan kohdasta lukien.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Tietty ehdot täyttävän hyödykkeen, kuten tuotantolaitoksen, hankintamenoon sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot. Lainojen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintamenoon ja jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Avenan avainhenkilöiden osakeomistuksia Foison Oy:ssä käsitellään konsernitaseessa velkainstrumenttina johtuen tietyin kriteerein sovittu osakkeiden takaisinostovelvoitteesta. Foison Oy omistaa 20 % vähemmistön Avena Nordic Grain Oy:n osakekannasta. Avainhenkilöiden osinko-oikeudesta Avena-konsernin tulokseen perustuen kirjataan konsernissa rahoituskuluja.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Uusien tuotteiden ja prosessien kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole merkitty taseeseen, koska kyseisiä menoja ei ole toteutunut merkittävästi aikavälillä, joka sijoittuu tuotteen markkinoille tulon ja sen kehitysvaiheen välille, jossa tuote on jo teknisesti toteutettavissa ja kaupallisesti hyödynnettävissä. Tilinpäätöshetkellä konsernin taseeseen ei ole merkitty kehitysmenoja.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää hankitun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisen käyvän arvon hankinta-ajankohtana. Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta var-

ten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla. Osakkuusyritysten osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyrityksen investoinnin arvoon. Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyneitä liikearvoja käsitellään ulkomaisen yksikön valuutan määräisenä ja se muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoonsiin tapauksessa, että hankintameno on määriteltävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Patentit, tavaramerkit ja muut aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomiin hyödykkeisiin ei ole sisällytetty hyödykkeitä, joiden taloudellinen vaikutusaika olisi arvioitu rajattomaksi.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Asiakassuhteet	15 vuotta
Tavaramerkit	15 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	5 - 10 vuotta

Hyödykkeiden hankintamenoonsisällytetään hyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun poistetut aineettomat hyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita.

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, jos niiden vaikutuksesta yritykselle koituu taloudellinen hyöty lisääntyä yli alun perin arvioidun suoritustason. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoonsiin. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika arvioidaan ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	10 - 40 vuotta
Koneet ja kalusto	5 - 15 vuotta

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi.

Hyödykkeiden hankintamenoonsisällytetään hyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun poistetut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita. Aineellisen käyttöomaisuuden korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Julkiset avustukset

Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan saadut julkiset avustukset on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen käyttöaikana.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopi-

mukset on merkitty taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohdasta käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasinghyödykkeiden vuokraveloitukset sisältyvät diskontattuina korollisiin velkoihin.

Rahoitusleasingisopimuksilla hankituista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot ja kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään konsernin käyttöomaisuushyödykkeiden poistoaikojen mukaisesti tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-ajan aikana, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokraveloitteet sisältyvät korollisiin velkoihin. Päätyneellä tilikaudella ei ollut tilanteita, joissa konserni olisi ollut rahoitusleasinghyödykkeen vuokralle antajana.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä havaitaan, arvio omaisuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä määritetään. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasausteisesti muita yksikön omaisuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään joko niin, että se on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttauskorkoihin, jotka kuvastavat kysei-

Konsernitilinpäätös, IFRS

sen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja. Käytetyt diskonttauskorot on määritelty ennen veroja ja niissä on otettu huomioon myös kyseisten rahavirtaa tuottavien yksiköiden erityinen riski.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi (poistoilla vähennettynä), jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet välittömät menot sekä muut välilliset kohdistettavat menot. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenoon luetaan materiaalien ostomenon, välittömän työn ja muiden välittömien menojen lisäksi myös osuus tuotannon yleiskustannuksista, mutta ei myynnin tai rahoituksen kustannuksia. Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta.

Rahoitusinstrumentit

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan kolmeen luokkaan: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusva-

rat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä varoja. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja on hankittu pääasiassa voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä yritys pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, koska niitä on tarkoitus pitää yli 12 kk tilinpäätöspäivästä lähtien. Käyvän arvon muutokset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan, kunnes sijoitus myydään tai muutoin luovutetaan, jolloin käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Omaisuuserien pysyvät arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelmaan. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaan, jos niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä.

Konsernin velat arvostetaan jaksotettuun hankintameno lukuun ottamatta johdannaisvelkoja. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Erään sisältyy esimerkiksi ostovelat ja lainat.

Kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan taseeseen alun perin käypää arvoa vastaavaan hankintahintaan. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen ja -velkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja hintoja. Konsernilla näitä instrumentteja ovat sijoit-

tukset rahastoihin ja pääsääntöisesti kaikki hyödykejohdannaiset. Mikäli julkisesti noteerattua käypää arvoa ei ole saatavilla, käypä arvo lasketaan pohjautuen diskontattuihin rahavirtoihin sekä vastapuolen hintanoteerausta hyväksikäyttäen. Konsernilla näitä instrumentteja ovat pääsääntöisesti valuuttajohdannaiset. Lyhytaikaisia saamia tai velkoja ei diskontata.

Konserni arvioi, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Näyttöä arvonalentumisesta voivat olla esimerkiksi velallisen tai velallisryhmän merkittävät taloudelliset vaikeudet, koronmaksun tai lyhennysten laiminlyönnit, konkurssin tai muun taloudellisen uudelleenjärjestelyn todennäköisyys tai todettavissa oleva tieto, joka osoittaa arvioitujen vastaisten rahavirtojen määritettävissä olevaa vähentymistä. Näitä ovat esimerkiksi muutokset maksujen myöhästymisessä ja laiminlyöntien kanssa korreloiva velallisen heikentynyt taloudellinen tilanne. Konserni kirjaa arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli myöhemmin syntyvä lisä kerrytettävissä olevaan rahamäärään voidaan luotettavasti liittää arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan.

Johdannaisopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä kun konsernista tulee sopimusosapuoli ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Yhtiö soveltaa rahavirran suojauslaskentaa koronvaihtosopimuksiin sekä osaan valuuttatermiineistä ja hyödykejohdannaisista. Suojatun rahavirran täytyy olla todennäköinen ja rahavirran täytyy viime kädessä vaikuttaa tuloslaskelmaan. Suojauksen täytyy olla tehokas sekä etu- että jälkikäteen tarkasteltaessa. Niiden suojausten osalta, jotka täyttävät suojauslaskennan ehdot, kirjataan suojauksen käyvän arvon muutoksen tehokas osa laajaan tuloslaskelmaan, kunnes suojattava liiketapahtuma vaikuttaa tuloslaskelmaan. Mahdollinen tehoton osa kirjataan tulosvaikutteisesti valuuttajohdannaisien osalta rahoitusseriin ja hyödykejohdannaisien osalta liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Kumulatiivinen käyvän arvon

muutos, joka on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan, kirjataan ostoihin tai myynteihin tai rahoitustuottoihin tai -kuluihin luonteensa mukaisesti sillä hetkellä, kun suojattava liiketapahtuma vaikuttaa tuloslaskelmaan. Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen ehtoja, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään tuloslaskelmaan vasta, kun ennakoitu liiketoimi merkitään tuloslaskelmaan. Jos ennakoitun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään välittömästi tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin tai rahoitustuottoihin ja -kuluihin luonteensa mukaisesti.

Siitä huolimatta, että erät suojaussuhteet täyttävät konsernin riskienhallinnan asettamat tehokkaan suojauksen vaatimukset, niihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Näiden johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan luonteensa mukaisesti joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin tai rahoituseriin.

Oma pääoma

Omien osakkeiden hankinta vähennetään yhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta, kunnes osakkeet mitätöidään tai lasketaan uudelleen liikkeeseen.

Osingonjako yhtiön osakkeenomistajille merkitään velaksi konsernitaseeseen sillä kaudella, jonka aikana osingot hyväksytään yhtiökokouksessa.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti, yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat kirjattavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määriin sekä esitettyihin ehdollisiin eriin. Nämä arviot ja oletukset perustuvat historialliseen kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, joiden uskotaan olevan järkeviä olosuhteissa, jotka muodos-

tavat perustan tilinpäätöksen merkittyjen erien arvioinneissa. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista.

Konsernissa testataan vuosittain liikearvo mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden käyttämistä.

Yritysten yhteenliittymissä hankittujen aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen edellyttää johdolta arvioiden käyttämistä ja perustuu usein arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista.

Muut arviot liittyvät pääosin uudelleenjärjestelysuunnitelmiin, epäkurantin vaihto-omaisuuden määrään, ympäristö-, oikeudenkäynti- ja veroriskeihin sekä laskennallisten verosaamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Konsernissa tilikauden aikana käyttöön otetuilla uusilla tai muutetuilla standardeilla tai tulkintoilla ei ollut olennaista vaikutusta tilinpäätökseen. 1.1.2013 alkaen sovellettava IAS 19 eläkevelvoitteet -standardin muutos poistaa ns. putkimenetelmän käytön. Konsernissa muutos vaikuttaa vuoden alussa taseeseen. Muutos lisää velkoja 0,3 miljoonaa euroa ja vähentää kertyneitä voittovaroja vastaavalla summalla.

Konserni ei ole tässä tilinpäätöksessä soveltanut seuraavia tilinpäätöshetken mennessä julkaistuja standardeja, standardien muutoksia tai tulkintoja, joiden soveltaminen ei vielä tässä vaiheessa ole ollut pakollista.

Seuraavilla vuonna 2013 voimaan tulevilla uusilla standardeilla ja tulkintoilla ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös – Standardi
- IFRS 11 Yhteisyritykset – Standardi
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä – Standardi

- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen – Standardi
- IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös – Standardin muutos
- IAS 28 Sijoitukset osakkuusyhtiöihin – Standardin muutos
- IFRIC 20 Pintamaan poistamisesta aiheutuvat menot avolouhoksen tuotantovaiheessa
- IASB:n vuosittaiset päivitykset eri standardeihin

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2014 tai sen jälkeen seuraavat standardit ja tulkinnat:

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: Esittämistapa – Standardin muutos
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit – Standardi
- IAS 32 Rahoitusinstrumentit: Esittämistapa – Standardin muutos

Konserni on selvittämässä vuonna 2014 ja sen jälkeen käyttöön otettavien standardimuutosten vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Liite 2 Toimintasegmentit

Konsernilla on neljä raportoitavaa segmenttiä. Liiketoimintayksiköt tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluita ja niitä johdetaan erillisinä yksikköinä.

Konsernin segmentti-informaatio perustuu konsernin johtamisrakenteeseen ja johdon raportointiin. Raportoivat segmentit ovat:

- Pakasteliiketoiminta
- Kalaliiketoiminta
- Vilja- ja öljykasviliiketoiminta
- Muut toiminnot

Segmenttien välinen myynti tapahtuu käypään markkinahintaan. Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomia ovat vero- ja rahoituserät sekä koko konsernille yhteiset erät. Raportoivat luvut perustuvat IFRS-standardeihin.

TOIMINTASEGMENTIT 1-12/2012

Milj. euroa	Pakaste- liiketoiminta	Kala- liiketoiminta	Vilja- ja öljykasvi- liiketoiminta	Muut toiminnot	Yhteensä
Segmentin myynti yhteensä	46,9	93,0	215,8	26,7	382,4
Segmenttien välinen myynti	-0,2	-1,5	0,0	-2,5	-4,2
Liikevaihto	46,7	91,5	215,7	24,3	378,2
Liiketulokseen sisältyvä osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	0,0	-	3,7	3,7
Liiketulos	2,6	-0,4	6,5	-0,1	8,5
Varat	31,0	54,4	80,4	59,0	224,9
Kohdistamattomat					8,1
Varat yhteensä					232,9
Velat	5,5	11,1	17,1	7,8	41,4
Kohdistamattomat					50,0
Velat yhteensä					91,4
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	1,8	1,1	0,5	0,6	3,9
Yrityssotot ja muut osakeinvestoinnit	-	-	-	9,7	9,7
Poistot	2,4	1,9	0,9	1,8	7,0
Arvonalentumiset	0,0	0,1	-	0,2	0,3
Henkilöstö keskimäärin	195	345	70	111	721

TOIMINTASEGMENTIT 1-12/2011

Milj. euroa	Pakaste- liiketoiminta	Kala- liiketoiminta	Vilja- ja öljykasvi- liiketoiminta	Muut toiminnot	Yhteensä
Segmentin myynti yhteensä	45,3	84,3	204,9	2,7	337,1
Segmenttien välinen myynti	0,0	0,0	0,0	-1,6	-1,7
Liikevaihto	45,3	84,2	204,9	1,1	335,5
Liiketulokseen sisältyvä osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	0,6	-	0,7	1,3
Liiketulos	3,3	-1,0	8,4	-2,0	8,7
Varat	33,3	53,6	57,2	30,9	174,8
Kohdistamattomat					11,0
Varat yhteensä					185,8
Velat	6,6	10,0	14,2	4,3	35,1
Kohdistamattomat					11,5
Velat yhteensä					46,6
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	1,9	0,7	3,0	0,1	5,8
Yritysosot ja muut osakeinvestoinnit	-	-	-	0,2	0,2
Poistot	2,2	1,9	0,7	0,9	5,8
Arvonalentumiset	0,0	0,0	-	0,0	0,0
Henkilöstö keskimäärin	204	320	62	10	596

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT

Milj. euroa	Tuotot 2012	Tuotot 2011	Pitkäaikaiset varat 2012	Pitkäaikaiset varat 2011
Suomi	226,7	195,6	93,3	69,9
Norja	31,5	29,8	13,9	13,7
Saksa	23,0	27,6	-	-
Ruotsi	26,1	21,5	1,2	1,2
Muut maat yhteensä	70,9	61,0	0,0	0,0
Konserni yhteensä	378,2	335,5	108,5	84,8

Konsernin tuotot yhdeltä asiakkaalta olivat noin 74,5 (61,2) milj. euroa, mikä on 20 (18) % konsernin liikevaihdosta. Tuotot tältä asiakkaalta muodostuivat kaikista segmenteistä.

Liite 3 Hankitut liiketoiminnot

Lännen Tehtaat Oyj on ostanut 27.3.2012 yksityishenkilöiltä ammattikeittiöitä palvelevan, tuoreiden vihannes-, hedelmä- ja kalatuotteiden valmistukseen ja logistiikkaan erikoistuneen yrityksen, Caternet Finland Oy:n, koko osakekannan. Yhtiön kiinteistöomaisuus on kokonaan omistettuna kiinteistöosakeyhtiö Kivikonlaidassa. Kokonaiskauppahinta osakekannasta on 6 - 12 miljoonaa euroa. Kauppahinta muodostuu kiinteästä 6 miljoonan euron erästä ja muuttuvasta, vuosien 2012-2013 liikevoittoon sidotusta, 0 - 6 miljoonan euron lisäkauppahinnasta.

Lännen Tehtaat Oyj on kirjannut yhteensä 0,5 miljoonan euron edestä neuvonta- ja asiantuntijakuluja sekä varainsiirtoveroja liiketoiminnan muihin kuluihin.

Lisäkauppahinnan käyväksi arvoksi määritettiin 3,7 miljoonaa euroa. Liikearvon syntyyn vaikutti pääosin synergiaedut myynnissä ja raaka-ainehankinnoissa sekä kiinteiden kustannusten suunnitelluista säästöistä. Alkuperäistä lisäkauppahinta-arviota on pienennetty 1,2 miljoonaa euroa vuoden 2012 liiketulokseen sidotun osuuden osalta ja se on tuloutettu Muut toiminnot -segmentin liiketulokseen liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Lännen Tehtaiden liikevaihto 1.1 - 31.3.2012 olisi ollut 7,7 miljoonaa euroa suurempi, jos Caternet hankinta olisi tapahtunut 1.1.2012. Vastaava vaikutus nettovoittoon olisi ollut noin -0,4 miljoonaa euroa, kun otetaan huomioon kohdistusten poistokulu ja laskennallinen rahoituskulu hankintamenuun 1.1.2012 alkaen.

Milj. euroa	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
Aineettomat hyödykkeet	6,4	0,1
Aineelliset hyödykkeet	14,2	11,7
Laskennalliset verosaamiset	0,3	0,0
Vaihto-omaisuus	0,8	0,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3,5	3,6
Rahavarat	0,4	0,4
Varat yhteensä	25,5	16,6
Laskennalliset verovelat	2,3	0,0
Pitkäaikaiset velat	9,9	9,6
Lyhytaikaiset velat	6,7	6,5
Velat yhteensä	18,9	16,1
Hankitun osuuden mukainen osuus nettovaroista	6,7	0,4
Hankintameno	9,7	
Liikearvo	3,0	
Rahavaroina maksettu kauppahinta	6,0	
Asiantuntijakulut	0,5	
Lisäkauppahinta-arvio, käypä arvo	3,7	
Hankitun liiketoiminnan rahavarat	0,4	
Maksamaton ehdollinen lisäkauppahinta	-3,7	
Rahavirtavaikutus	6,1	

Liite 4 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Milj. euroa	2012	2011
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Julkiset avustukset	0,2	0,2
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,1	0,1
Vuokratuotot	0,4	0,4
Valuuttajohdannaisten arvonmuutokset, ei suojauslaskenta	0,0	0,5
Lisäkauppahinnan tuloutus	1,2	-
Muut	0,6	0,6
Yhteensä	2,5	1,8
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT		
Vuokrat	3,7	2,9
Hallinnon kulut	4,0	4,3
Tietoliikenne- ja puhelinkulut	2,4	2,1
Myynti- ja markkinoinnin kulut	16,8	14,8
Kunnossapitokulut	5,5	4,5
Muut liiketoiminnan kulut	4,8	5,1
Yhteensä	37,3	33,7

Konsernin tilintarkastuspalkkiot sen riippumattomalle päätilintarkastajalle PricewaterhouseCoopersille

Tilintarkastuspalkkiot liittyvät vuositilinpäätösten tilintarkastukseen ja niihin läheisesti liittyviin lakimääräisiin toimintoihin. Palkkiot tilintarkastuksen oheispalveluista aiheutuvat sellaisista palveluista, jotka liittyvät tilintarkastukseen ja joilla pyritään varmentamaan tilinpäätöksen oikeellisuutta sekä muista neuvontapalveluista.

Tilintarkastuspalkkiot ja palvelut

Milj. euroa	2012	2011
Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,2
Palkkiot oheispalveluista	0,0	0,0
Yhteensä	0,2	0,2

Liite 5 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. euroa	2012	2011
Palkat ja palkkiot	28,3	23,8
Irtisanomisen yhteydessä suoritettut etuudet	0,1	0,1
Eläkekulut	5,3	4,1
Etuus pohjaiset eläkejärjestelyt	0,1	0,1
Muut henkilösivukulut	1,1	1,0
Yhteensä	34,9	29,2

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista ja lainoista esitetään liitetiedossa 28 ”Lähipiiritapahtumat”.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Eläketurva konserniyhtiöissä perustuu kunkin maan paikallisiin säännöksiin ja käytäntöihin. TyEL-järjestelmään sisältyvä työkyvyttömyyseläke käsitellään Suomessa maksupohjaisena järjestelyinä. Lännen Tehtaat Oy:llä ja Apetit Pakaste Oy:llä on etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä.

Liite 6 Tutkimus- ja kehittämismenot

Konsernin tuotekehitystoiminnan kulut olivat 1,1 (0,9) milj. euroa, mikä oli 0,3 (0,3) % liikevaihdosta.

Liite 7 Materiaalit ja palvelut

Milj. euroa	2012	2011
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	302,3	259,3
Varaston muutos	-16,6	-8,6
Ulkopuoliset palvelut	10,7	10,5
Yhteensä	296,4	261,2

Materiaalit ja palvelut sisältävät ostovelkojen valuuttakurssivoittoja ja -tappioita 0,0 (0,2) milj. euroa.

Liikevaihto sisältää myyntisaamisten valuuttakurssivoittoja ja -tappioita 0,0 (-1,0) milj. euroa.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaisten tehotoman osuuden tulosvaikutus on -0,1 (-0,1) milj. euroa.

Liite 8 Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2012	2011
POISTOT		
Aineettomat hyödykkeet	1,5	1,1
Rakennukset	2,7	2,2
Koneet ja kalusto	2,7	2,4
Muut aineelliset hyödykkeet	0,1	0,1
Yhteensä	7,0	5,8
ARVONALENTUMISET		
Aineettomat hyödykkeet	-0,3	-
Koneet ja kalusto	0,0	0,0
Yhteensä	-0,3	0,0

Liite 9 Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2012	2011
RAHOITUSTUOTOT		
Korkotuotot	0,0	0,1
Valuuttakurssivoitot	0,6	0,1
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,0	0,0
Muut rahoitustuotot	0,1	0,1
Yhteensä	0,7	0,3
RAHOITUSKULUT		
Korkokulut	-0,7	-0,4
Valuuttakurssitappiot	-0,1	0,0
Avena Nordic Grain Oy:n vähemmistöosakkaiden osinko-oikeus	-0,7	-1,0
Muut rahoituskulut	-0,2	-0,1
Yhteensä	-1,7	-1,5

Liite 10 Tuloverot

Milj. euroa	2012	2011
Välittömät verot	1,8	2,4
Aikaisempien tilikausien verot	0,1	0,0
Laskennalliset verot	-1,0	-0,6
Yhteensä	0,8	1,8
TULOVEROJEN TÄSMÄYTYS		
Tulos ennen veroja	7,5	7,5
Verot laskettuna emoyhtiön 24,5 %:n (26%) verokannalla	1,8	2,0
Avena Nordic Grain Oy:n vähemmistö-osakkaiden osinko-oikeuden vaikutus	0,2	0,3
Osakkuusyhtiöiden tuloksen vaikutus	-0,9	-0,3
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	0,0	0,1
Lisäkauppahinnan tuloutus	-0,3	-
Yhtiöverokannan muutos Suomessa	0,0	-0,2
Muut erät	0,1	0,0
Verokulu tuloslaskelmassa	0,8	1,8

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN JA -VELKOJEN TÄSMÄYTYS TASEESEEN 2012

Milj. euroa	1.1.2012	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan	Yrityshankinnat ja muut	31.12.2012
LASKENNALLISET VEROSAAMISET					
Vahvistetut ja vahvistettavat tappiot	1,4	0,5	0,0	0,3	2,2
Johdannaiset	0,1	-	-0,1	-	0,0
Hyllypoistot	0,0	0,1	-	-	0,1
Muut	0,1	0,0	0,1	-	0,1
Yhteensä	1,5	0,6	0,0	0,3	2,4
LASKENNALLISET VEROVELAT					
Kertyneet poistoerot	-2,1	0,1	0,0	-	-2,0
Mildola Oy:n hankinnan käypiin arvoihin arvostaminen (netottuu Mildolan poistoeron kanssa)	0,9	-0,1	-	-	0,8
Muiden hankintojen käypiin arvoihin arvostaminen	-1,3	0,2	0,0	-2,2	-3,3
Vaihto-omaisuus	-0,8	0,1	-	0,0	-0,8
Johdannaiset	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Liikearvo	-0,1	-	-	-	-0,1
Aineelliset hyödykkeet	-0,5	0,0	-	-0,1	-0,6
Muut	0,0	0,1	-0,1	0,0	-0,1
Yhteensä	-4,0	0,4	0,0	-2,3	-5,9

Konsernilla oli 31.12.2012 0,4 milj. euroa vahvistettuja tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2020 ja 2021. Kirjatuista verotuksellisten tappioiden verosaamisista 0,9 milj. euroa vanhenee vuosina 2020 - 2022. Muut verotukselliset tappiot eivät vanhene.

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN JA -VELKOJEN TÄSMÄYTYS TASEESEEN 2011

Milj. euroa	1.1.2011	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan	Yritys- hankinnat ja muut	31.12.2011
LASKENNALLISET VEROSAAMISET					
Vahvistetut ja vahvistettavat tappiot	0,9	0,5	-	-	1,4
Johdannaiset	0,5	0,0	-0,3	-	0,1
Muut	0,0	0,0	0,1	-	0,1
Yhteensä	1,4	0,4	-0,3	-	1,5
LASKENNALLISET VEROVELAT					
Kertyneet poistoerot	-2,4	0,3	-	-	-2,1
Mildola Oy:n hankinnan käypiin arvoihin arvostaminen (netottuu Mildolan poistoeron kanssa)	1,0	-0,1	-	-	0,9
Muiden hankintojen käypiin arvoihin arvostaminen	-1,4	0,0	-	-	-1,3
Vaihto-omaisuus	-0,9	0,0	-	-	-0,8
Johdannaiset	-0,2	-0,1	0,2	-	-0,1
Liikearvo	-0,1	-	-	-	-0,1
Aineelliset hyödykkeet	-0,4	0,0	-	-	-0,5
Muut	-0,1	0,0	0,0	-	0,0
Yhteensä	-4,4	0,2	0,2	-	-4,0

Konsernilla oli 31.12.2011 0,5 milj. euroa vahvistettuja tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2020 ja 2021. Kirjatuista verotuksellisten tappioiden verosaamisista 0,3 milj. euroa vanhenee vuonna 2020. Muut verotukselliset tappiot eivät vanhene.

Liite 11 Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden määrän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Ulkona olevat osakkeet eivät sisällä takaisinostettuja omia osakkeita.

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva laimennettu tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden laimennetun määrän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana.

Yhtiöllä ei ole sellaisia instrumentteja, jotka aiheuttaisivat laimennusvaikutusta osakekohtaiseen tulokseen.

Milj. euroa	2012	2011
Emoyhtiön omistajille jakautuva tilikauden tulos, laimennettu ja laimentamaton keskiarvo (1 000 kpl)	6,6	5,7
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo (1 000 kpl)	6 188	6 188
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000 kpl)	6 188	6 188
Laimennettu ja laimentamaton oikaistu osakekohtainen tulos (EUR/osake)	1,07	0,92

Liite 12 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoon sisällytetään hyödykkeet, joiden pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuunpoistetut aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2012

Milj. euroa	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Muut aineettomat oikeudet	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	17,2	4,5	6,2	-	27,9
Lisäykset	-	-	0,3	-	0,3
Lisäykset yrityshankintojen kautta	3,0	6,3	-	-	9,3
Vähennykset	-	-	-	-	-
Muuntoero ja muut muutokset	0,3	0,3	0,0	-	0,6
Siirrot erien välillä	-	-	-	-	-
Hankintameno 31.12.	20,6	11,1	6,5	-	38,2
Kertyneet poistot 1.1.	-8,5	-1,5	-4,0	-	-14,0
Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-	-	-
Kertyneet poistot yrityskaupan kautta	-	-	-	-	-
Tilikauden poisto	-	-0,6	-0,9	-	-1,5
Arvonalentumiset	-	-	0,0	-	0,0
Kertyneet poistot 31.12.	-8,5	-2,1	-4,9	-	-15,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	12,1	9,0	1,6	-	22,7

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2011

Milj. euroa	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Muut aineettomat oikeudet	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	17,1	4,5	5,9	-	27,4
Lisäykset	-	-	0,3	-	0,3
Lisäykset yrityshankintojen kautta	-	-	-	-	-
Vähennykset	-	-	-	-	-
Muuntoero ja muut muutokset	0,1	-	0,0	-	0,1
Siirrot erien välillä	0,0	-	-	-	0,0
Hankintameno 31.12.	17,2	4,5	6,2	-	27,9
Kertyneet poistot 1.1.	-8,5	-1,2	-3,2	-	-12,9
Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-	-	-
Kertyneet poistot yrityskaupan kautta	-	-	-	-	-
Tilikauden poisto	-	-0,3	-0,8	-	-1,1
Arvonalentumiset	-	-	-	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	-8,5	-1,5	-4,0	-	-14,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	8,7	3,0	2,2	-	13,9

Liikearvotestaus

Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksikköjen tai yksikköjen ryhmien arvonalentumistestaus

Seuraaville rahavirtaa tuottaville yksiköille tai yksikköjen ryhmille on kohdistettu liikearvoa:

Milj. euroa	2012	2011
Apetit Pakaste - pakasteliiketoiminta	0,4	0,4
Apetit Kala - Suomen kalaliiketoiminta	1,5	1,5
Maritim-yhtiöt - kalaliiketoiminta	7,2	6,9
Caternet - muut toiminnot	3,0	-
Yhteensä	12,1	8,7

Maritim-yhtiöiden paikallisvaluutassa kirjattu liikearvo vaihtelee vuosittain valuuttakurssimuutosten seurauksena.

Liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvon avulla. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin. Rahavirtaennusteet on tehty viiden vuoden ajanjaksolle ja ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä 1 - 2 %:n kasvutekijää.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttujat ovat budjetoitu myyntikate, liikevaihto ja diskonttauskorko. Maritim-yhtiöiden ennustettu myyntikate on hieman korkeampi kuin viimeisen kahden vuoden toteutunut myyntikate. Laskelmissa käytetyt diskonttokorot ennen veroja ovat: Suomen kalaliiketoiminta 8,2 (8,6) %, Maritim-yhtiöt 8,3 (8,4) %, pakasteliiketoiminta 7,4 (7,8) % ja Caternet 7,6 (-) %.

Käyttöarvo ylitti Maritim-yhtiöissä 41 %:lla testattavien varojen kirjanpitoarvon 14,9 miljoonaa euroa. Pakasteliiketoiminnassa, Suomen kalaliiketoiminnassa ja Caternetissa käyttöarvo ylitti huomattavasti testattavien varojen kirjanpitoarvon.

Käyttöarvon herkkyyks keskeisten muuttujien vaihteluille

Mikäli Suomen kalaliiketoiminnan rahavirtaennusteen jokaisen vuoden myyntikate heikkenisi 1,8 (1,6) % -yksikköä muiden muuttujien pysyessä vakiona, ennustettu rahavirta vastaisi testattavien varojen kirjanpitoarvoa. Vastaava muutos Maritim-yhtiöiden osalta on 0,9 (0,6) %, pakasteliiketoiminnan osalta 4,9 (4,3) % ja Caternetin osalta 4,2 (-) %.

Mikäli Suomen kalaliiketoiminnan rahavirtaennusteen liikevaihto heikentyisi 10,5 (8,4) % -yksikköä muiden muuttujien pysyessä vakiona, niin ennustettu rahavirta vastaisi testattavien varojen kirjanpitoarvoa. Vastaava muutos Maritim-yhtiöiden osalta on 6,0 (3,5) %, pakasteliiketoiminnan osalta 12,7 (11,2) % ja Caternetin osalta 17,1 (-) %.

Mikäli Suomen kalaliiketoiminnan rahavirtaennusteen diskonttauskorko nousisi 8,1 (6,1) % -yksikköä muiden muuttujien pysyessä vakiona, ennustettu rahavirta vastaisi testattavien varojen kirjanpitoarvoa. Vastaava muutos Maritim-yhtiöiden osalta on 1,2 (0,7) %, pakasteliiketoiminnan osalta 7,4 (6,1) % ja Caternetin osalta 9,6 (-) %.

Konsernitilinpäätös, IFRS

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2012

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,4	38,3	41,8	0,7	0,6	84,9
Lisäykset	-	0,9	1,9	0,0	0,7	3,6
Lisäykset yrityshankintojen kautta	-	12,1	2,1	-	-	14,2
Vähennykset	0,0	-	-0,1	-	-	-0,1
Muuntoero ja muut muutokset	0,0	0,3	0,2	0,0	-	0,5
Siirrot erien välillä	-	0,0	0,6	-	-0,6	-
Hankintameno 31.12.	3,4	51,6	46,5	0,7	0,7	102,9
Kertyneet poistot 1.1.	-0,2	-15,7	-31,1	-0,3	-	-47,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	0,0	-	-	0,0
Kertyneet poistot yrityskaupan kautta	-	-	-	-	-	0,0
Tilikauden poisto	-	-2,7	-2,7	-0,1	-	-5,5
Arvon alentumiset	-	-	0,0	-	-0,3	-0,3
Kertyneet poistot 31.12.	-0,2	-18,4	-33,8	-0,3	-0,3	-53,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	3,2	33,2	12,7	0,3	0,4	49,8

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingisopimuksilla hankittua omaisuutta 0,7 milj. euroa.

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2011

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,4	36,1	40,6	0,5	0,5	81,1
Lisäykset	-	2,2	2,9	0,2	0,1	5,5
Lisäykset yrityshankintojen kautta	-	-	-	-	-	-
Vähennykset	-	0,0	-1,7	0,0	-	-1,8
Muuntoero ja muut muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	-	0,0	-	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	3,4	38,3	41,8	0,7	0,6	84,9
Kertyneet poistot 1.1.	-0,2	-13,5	-30,2	-0,3	-	-44,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,0	0,0	-	-	0,0
Kertyneet poistot yrityskaupan kautta	-	0,0	1,5	-	-	1,5
Tilikauden poisto	-	-2,2	-2,4	0,0	-	-4,7
Arvon alentumiset	-	0,0	0,0	-	-	0,0
Kertyneet poistot 31.12.	-0,2	-15,7	-31,1	-0,3	-	-47,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	3,2	22,7	10,6	0,4	0,6	37,5

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingisopimuksilla hankittua omaisuutta 0,0 milj. euroa.

Liite 13 Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä

Milj. euroa	2012	2011
Tilikauden alussa	32,9	33,9
Hankinnat, muut lisäykset	0,1	0,2
Osuus kauden tuloksesta	3,7	1,3
Osingot	-1,3	-2,5
Tilikauden lopussa	35,5	32,9

Osakkuusyritysten kirjanpitoarvoon 31.12.2012 sisältyy liikearvoa 3,9 (3,9) milj. euroa.

TIEDOT KONSERNIN OSAKKUUSYHTIÖISTÄ SEKÄ NIIDEN VARAT, VELAT, LIIKEVAIHTO JA VOITTO / TAPPIO

Osakkuusyhtiöt

2012 Milj. euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistussosuus (%) suoraan tai tytäryritysten kautta
Sucros-konserni	Helsinki	187,5	56,6	213,9	19,0	20,0 %
Taimen-konserni	Laukaa	39,4	21,6	26,3	0,1	30,0 %
Foison Oy	Helsinki	1,5	0,0	0,0	0,0	21,2 %

2011 Milj. euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistussosuus (%) suoraan tai tytäryritysten kautta
Sucros-konserni	Helsinki	159,0	36,5	153,0	3,7	20,0 %
Taimen-konserni	Laukaa	34,9	11,3	25,3	2,7	30,0 %
Foison Oy	Helsinki	1,5	0,0	0,0	0,0	20,6 %

Yhteisyritykset

Konsernilla on 50 %:n omistussosuus seuraavista yhteisyrityksistä:

2012 Milj. euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistussosuus (%) suoraan tai tytäryritysten kautta
Ateriamestarit Oy	Raisio	1,3	1,4	20,5	-0,3	50,0 %

2011 Milj. euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistussosuus (%) suoraan tai tytäryritysten kautta
Ateriamestarit Oy	Raisio	2,3	2,1	21,3	0,0	50,0 %

Lännen Tehtaat ja Raisio päättivät syksyllä 2012 lakkauttaa yhteisyritys Ateriamestarit Oy:n toiminnan.

Liite 14 Myytävissä olevat rahoitusvarat

Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintamenoon, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä.

Milj. euroa	2012	2011
Noteeraamattomat osakesijoitukset	0,1	0,1
Yhteensä	0,1	0,1

Liite 15 Saamiset, pitkäaikaiset

Milj. euroa	2012	2011
Liittymismaksut	0,4	0,4
Muut	0,0	0,0
Yhteensä	0,4	0,4

Saamisten kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan niiden käypiä arvoja.

Liite 16 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Milj. euroa	2012	2011
Myyntisaamiset	27,8	24,4
Johdannaiset, suojauslaskenta	0,1	-
Johdannaiset, ei suojauslaskenta	-	0,4
Siirtosaamiset	0,9	0,2
Muut saamiset	6,6	1,2
Saamiset osakkuus- ja yhteisyryksiltä		
Myyntisaamiset	0,9	1,3
Muut saamiset	0,6	0,3
Lainasaamiset	-	0,0
Yhteensä	36,9	27,8

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät materiaalihankintojen ja työsuhde-etuuksien jaksotuksiin.

Siirtosaamiset vuonna 2012 sisältää viljakauppaliiketoimintaan liittyviä ALV-saamisia.

Saamisten kirjanpitoarvon arvioidaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 0,2 (0,2) milj. euroa.

Liite 17 Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2012	2011
Aineet ja tarvikkeet	12,6	10,5
Keskeneräiset tuotteet	0,0	0,0
Valmiit tuotteet/tavarat	66,8	51,8
Yhteensä	79,4	62,3

Vaihto-omaisuudesta on tilikaudella kirjattu arvonalennusta 1,1 (1,8) milj. euroa vastaamaan nettorealisointiarvoa.

Liite 18 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Milj. euroa	2012	2011
Korkorahastosijoitukset	0,1	-
Yhteensä	0,1	-

Liite 19 Rahavarat

Milj. euroa	2012	2011
Käteinen raha ja pankkitilit	5,2	9,3
Yhteensä	5,2	9,3

Liite 20 Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä 1 000 kpl	Osake-pääoma milj. euroa	Yllikurssi-rahasto milj. euroa	Yhteensä milj. euroa
31.12.2012	6 318	12,6	23,4	36,0
31.12.2011	6 318	12,6	23,4	36,0

Yhtiön kokonaan maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 12 635 152 euroa. Osakkeiden nimellisarvo on 2 euroa.

OMAN PÄÄOMAN RAHASTOJEN KUVAUKSET

Muuntoerot-rahasto

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää kaksi alarahastoa: käyvän arvon rahaston myytävissä oleville rahoitusvaroille ja suojausrahaston rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutoksille. Tilinpäätöksen oman pääoman laskelmassa muutoksia on vain suojausrahastossa. Käyvän arvon rahaston arvo on nolla tilikausilla.

Muut rahastot

Muut rahastot muodostuvat käyttörahastosta ja vararahastoista. Käyttörahasto sisältää yhtiökokouksen päätöksellä

voittovaroista siirretyn osuuden. Vararahastot sisältävät ulkomaisten konserniyhtiöiden paikallisiin säännöksiin perustuvia eriä. Vararahaston arvo on 6,2 (6,2) miljoonaa euroa ja käyttörahaston 7,2 (7,2) miljoonaa euroa.

Omat osakkeet

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno. Yhtiön omistuksessa oli tilikauden päättyessä 130 000 kappaletta vuosina 2000-2001 sekä 2008 hankittua yhtiön omaa osaketta. Osakkeet edustavat 2,1 % yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä. Ostettujen osakkeiden hankintahinta oli yhteensä 1,8 miljoonaa euroa.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettava osinkoa 0,90 euroa osaketta kohden.

Liite 21 Varaukset

Milj. euroa	2012	2011
PITKÄAIKAISET		
Varaukset 1.1.	0,1	0,0
Lisäykset, vähennykset	0,0	0,1
Varaukset 31.12.	0,1	0,1
LYHYTAIKAISET		
Varaukset 1.1.	0,2	0,1
Lisäykset, vähennykset	-0,1	0,1
Varaukset 31.12.	0,1	0,2

Varaukset liittyvät pääosin etuusperusteisiin eläkevarauksiin.

Liite 22 Korolliset velat

Milj. euroa	2012	2011
PITKÄAIKAISET		
Lainat rahoituslaitoksilta	5,0	1,1
Lainat muilta	0,6	0,7
Rahoitusleasingvelat (liitetieto 25)	0,1	-
Yhteensä	5,6	1,9

Lainat rahoituslaitoksilta ovat vaihtuvakorkoisia. Lainat muilta -ryhmään sisältyvä laina on kiinteäkorkoinen koron ollessa 5 % p.a. Korollisista pitkäaikaisista veloista on euro-määräisiä 4,3 (0,8) milj. euroa, Norjan kruunumääräisiä 0,7 (1,0) milj. euroa. Velkojen kirjanpitoarvon arvioidaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Milj. euroa	2012	2011
LYHYTAIKAISET		
Yritystodistukset ja lainat rahoituslaitoksilta	30,6	0,4
Rahoitusleasingvelat (liitetieto 25)	0,2	0,0
Yhteensä	30,8	0,4

Velkojen kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan niiden käypiä arvoja.

Liite 23 Ostovelat ja muut velat

Milj. euroa	2012	2011
PITKÄAIKAISET		
Johdannaisvelat, suojauslaskenta	0,2	0,1
Muut velat	7,3	4,7
Yhteensä	7,5	4,7

Apetit Kala Oy:n ja Taimen Oy:n omistusjärjestelyn osakassopimuksiin pohjautuen tiettyjen ehtojen täytyessä sopimuksen osapuolilla on oikeus ristiinomistuksen purkamiseen käypään hintaan. Omistuksen mahdolliseen purkamiseen liittyvä vastuu 4,8 (4,7) miljoonaa euroa on IAS 32:n perusteella kirjattu muihin pitkäaikaisiin velkoihin. Samassa yhteydessä syntyvää saatavaa ei IFRS:n säännösten nojalla ole mahdollista kirjata. Muut pitkäaikaiset velat sisältävät myös Caternet lisäkauppahintavelkaa 2,5 (0,0) miljoonaa euroa.

Milj. euroa	2012	2011
LYHYTAIKAISET		
Ostovelat	27,1	24,4
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,6	0,2
Johdannaisvelat, ei suojauslaskenta	0,2	0,0
Johdannaisvelat, suojauslaskenta	0,0	0,3
Siirtovelat	8,7	6,4
Muut velat	4,6	3,7
Yhteensä	41,2	35,0

Siirtovelkojen olennaiset erät muodostuvat henkilösivukulujen ja tavaraostojen jaksotuksista.

Liite 24 Rahoitusriskien hallinta

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille. Konsernin riskienhallinnan tavoite on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin kassavirtaan. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski ja maksuvalmiusriski. Konserni käyttää muun muassa johdannaissopimuksia valuutta- ja korkoriskiltä suojautumiseen.

Rahoitusriskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus ja niiden käytännön toteutuksesta vastaa talousjohtajan alaisuudessa toimiva rahoitusyksikkö.

1. MARKKINARISKIT

Valuuttariskit

Konserni toimii kansainvälisillä markkinoilla ja on siten alttiina valuuttakurssimuutoksista johtuvalle valuuttariskille. Ulkomaan valuuttamääräiset myynnit ja ostot sekä tase-erät (transaktioriski), sekä sijoitukset ulkomaisiin tytäryrityksiin (translaatoriski), muodostavat konsernin valuuttakurssiriskin. Merkittävimmät valuuttakurssiriskit aiheutuvat Yhdysvaltain dollarista, Kanadan dollarista ja Norjan kruunusta. Muita valuuttoja, joille konserni altistuu liiketoiminnassa ovat lähinnä Ruotsin kruunu. Konsernissa olennaisin valuuttariski muodostuu Maritim Food -yhtiöiden muussa kuin yhtiön toimintavaluutassa olevista valuuttajohdannaisista, kassavaroista ja ostoveloista sekä konsernin sisäisistä lainoista Maritim Food -yhtiöille.

Tilinpäätöspäivänä 31.12.2012 merkittävimmät nettosijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihin ovat Norjan kruunuissa 5,6 miljoonaa euroa ja Ruotsin kruunuissa 3,8 miljoonaa euroa. Lännen Tehtailla on sisäisiä lainoja Norjan

kruunuissa 8,9 miljoonaa euroa ja Ruotsin kruunuissa 3,4 miljoonaa euroa. Konsernin politiikkana ei ole suojata omistamiseen liittyviä eriä valuuttamuutoksilta, kuten nettosijoituksia ulkomaisiin tytäryrityksiin tai näiden sisäisiä lainoja.

Konsernin periaatteena on suojata alkuperäinen transaktioriski kaikkien taloudellisesti merkittävien valuuttapositioiden osalta. Konsernin rahoituspolitiikan mukaan merkitykselliseksi katsotaan yli 100 000 euron arvoiset avoimet valuuttapositiot. Suojaus voidaan tehdä myös todennäköistä tulevaa avointa valuuttapositiota vastaan. Valuuttasuojauksessa instrumentteina voidaan käyttää valuuttatermiineitä ja -optioita sekä valuutanvaihtosopimuksia. Valuuttariskiiin liittyvistä suojauksista vastaavat liiketoimintayksiköt. Valuuttasuojauksia ohjaa toiminnalle määritelty riskienhallintapolitiikka, jonka toteuttamista valvoo konsernin rahoitusyksikkö.

Rahoitusinstrumenttien herkkyys valuuttariskille

Standardin tarkoittama valuuttariski liittyy rahoitusinstrumentteihin, jotka ovat ulkomaan rahan määräisiä eli määritetty jonakin muuna valuuttana kuin sinä toimintavaluuttana, jossa ne arvostetaan. Standardin yhteydessä valuuttariskillä ei tarkoiteta riskiä, joka liittyy rahoitusinstrumentteihin, jotka ovat ei-monetaraisia eriä tai toimintavaluutan määräisiin rahoitusinstrumentteihin.

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2012 (31.12.2011) Norjan kruunun kurssi olisi ollut 10 % vahvempi / heikompi euroon nähden, konsernin tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,7 / -0,6 (0,6 / -0,5) miljoonaa euroa ja oma pääoma kasvanut / pienentynyt 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa. Analyysin olettamana on, että kaikki muut muuttujat, kuten esimerkiksi korot, pysyvät vakiona.

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2012 (31.12.2011) Yhdysvaltain dollarin kurssi olisi ollut 10 % vahvempi / heikompi euroon nähden, niin konsernin tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,3 / -0,2 (0,2 / -0,2) miljoonaa euroa ja oma pääoma pienentynyt / kasvanut 0,0 / -0,0 (0,0 / -0,0)

miljoonaa euroa. Analyysin olettamana on, että kaikki muut muuttujat, kuten esimerkiksi korot, pysyvät vakiona.

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2012 (31.12.2011) Kanadan dollarin kurssi olisi ollut 10 % vahvempi / heikompi euroon nähden, konsernin tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,0 / -0,0 (-0,1 / 0,1) miljoonaa euroa ja oma pääoma pienentynyt / kasvanut 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa. Analyysin olettamana on, että kaikki muut muuttujat, kuten esimerkiksi korot, pysyvät vakiona.

Korkoriski

Konsernilla oli tilikauden päättyessä pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia rahalaitoslainoja yhteensä 5,6 (1,9) miljoonaa euroa, emittoituja yritystodistuksia sekä muita korollisia lyhytaikaisia velkoja 30,8 (0,4) miljoonaa euroa, likvidejä kassavaroja 5,2 (9,3) miljoonaa euroa sekä sijoituksia lyhytaikaisiin korkorahastoihin 0,1 (0,0) miljoonaa euroa. Konserni on suojautunut pitkäaikaisten lainojen korkoriskiltä koronvaihtosopimuksella, jonka nimellisarvo tilinpäätöksessä on 5,4 (0,0) miljoonaa euroa.

Rahoitusinstrumenttien herkkyys korkoriskille

Tilinpäätöspäivän 31.12.2012 (31.12.2011) taserakenteella yhden prosenttiyksikön nousu / lasku koroissa olisi pienentänyt / kasvattanut tilikauden tulosta -0,2 / 0,2 (-0,1 / 0,1) miljoonaa euroa ja kasvattanut / pienentänyt omaa pääomaa 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa.

Raaka-aineriski

Konserni on altistunut hyödykeriskille, joka liittyy hyödykkeiden saatavuuteen, hankinnan ja myynnin tai käytön eriaikaisuuteen sekä hinnanvaihteluihin. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa merkittävimmät yksittäiset raaka-aineriskit kohdistuvat vehnään, ohraan, kauraan, soijaan ja rypsiin. Liiketoiminnan kokonaispositioriskiiä hallitaan tarvittaessa käyttämällä raaka-ainefutuuereja, -termiinejä sekä -optioita. Konsernin raaka-aineriskin altistuma

sekä vastaavasti suojaavien johdannaisinstrumenttien erääntymisajat ovat alle 12 kuukautta. Tilikauden päättyessä hyödykejohdannaisia oli avoinna 7,9 (12,4) miljoonalla eurolla. Pakaste- ja kalaliiketoiminnassa ei ole raaka-ainejohdannaismarkkinoita ja liiketoimintojen raaka-aineriskiä pyritään hallitsemaan pääosin hankinnan ja myynnin yhteistoiminnalla. Raaka-aineriskien hallinnasta vastaavat liiketoimintayksiköt niille asetettujen riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Raaka-aineriskin suojaumisessa sovelletaan pääsääntöisesti suojauslaskentaa.

Lännen Tehtaat -konserni suojautuu hankittavan sähkön hinnan vaihteluilta solmimalla aina kolmeen vuoteen saakka ulottuvia sähköntoimitus- ja sähköjohdannaisopimuksia. Konsernin sähkösalkun hallinta on ulkoistettu kotimaisissa yhtiöissä. Sähkösalkun hallinta kattaa sekä fyysisen sähkön hankinnan että finanssisuojaukset. Sähköriskin hallintaa ohjaa erillinen sähkönhankinnan riskipolitiikka. Sähköriskin suojauksen osalta sovelletaan suojauslaskentaa ja tilikauden päättyessä sähköjohdannaisia oli avoinna 1,3 (1,7) miljoonaa euron arvosta.

Rahoitusinstrumenttien herkkyys raaka-aineriskille

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2012 (31.12.2011) johdannaisopimusten mukaisten hyödykkeiden hinnat olisivat nousseet / laskeneet 10 %, tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa ja oma pääoma kasvanut / pienentynyt -0,1 / 0,1 (-0,2 / 0,2) miljoonaa euroa. Analyysissä johdannaisopimusten osalta, joihin sovelletaan suojauslaskentaa, käyvän arvon muutoksien oletetaan kohdistuvan kokonaisuudessaan omaan pääomaan.

Markkinariskejä koskevat tiedot

Edellä esitetyt herkkyysanalyysit korko-, valuutta- ja hyödykeriskeistä eivät välttämättä ole edustavia, koska konserni altistuu markkinariskeille myös muiden tase-erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Esimerkiksi valuutariskin osalta herkkyysanalyysi esittää vain rahoitusinstrumenttien herkkyuden valuuttamuutoksille. Johdannaisten

aiheuttamat rahavirtavaikutukset kumoutuvat merkityksellisin osin ulkomaanvaluutassa ostettavien hyödykkeiden vastakkaisen hintamuutoksen kautta, vaikka konserni ei sovelle IAS 39 tarkoittamaa suojauslaskentaa kaikkiin suojaustarkoituksessa tehtyihin valuuttajohdannaisopimuksiin.

2. LUOTTORISKIT

Johdannaisopimuksia tehdään vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien koti- ja ulkomaisten pankkien kanssa. Raaka-ainejohdannaisopimuksia voidaan tehdä tarpeeseen soveltuvissa hyödykepörsseissä. Likvidejä varoja sijoitetaan vahvistettujen limiittien puitteissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä.

Operatiivisen luottoriskin minimoimiseksi liiketoimintayksiköt pyrkivät saamaan turvaavan vakuuden, kuten esimerkiksi luottovakuutuksen, asiakkaan luottokelpoisuuden niin edellyttäessä.

Johdon arvion mukaan konsernin luottoriskissä ei ole merkittäviä asiakaskohtaisia, maantieteellisiä eikä vastapuolikoh- taisia keskittymiä.

Konsernin saamisten ikäjakauma

Milj. euroa	2012	2011
Erääntymättömät saamiset	36,2	27,4
0 - 3 kuukautta erääntyneet saamiset	0,7	0,3
4 - 6 kuukautta erääntyneet saamiset	0,0	0,1
Yli 6 kuukautta erääntyneet saamiset	0,0	0,0
Yhteensä	36,9	27,8

Muihin kuin yllä esitettyihin konsernin tase-eriin ei liity luottoriskiiä.

3. MAKSUVALMIUSRISKI

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että yrityksen likvidit rahavarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät riitä kattamaan liiketoiminnan tarpeita. Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on riittävien likvidien varojen ja luottolimiittien ylläpitäminen siten, että konsernin liiketoiminnan rahoitus on jatkuvasti turvattu. Konserniyhtiöiden rahavirrat netotetaan sisäisen pankin ja konsernitilien avulla. Likviditeetin hallitsemiseksi konsernilla on 50,0 (50,0) miljoonan euron suuruinen yritystodistusohjelman lisäksi rahoituslaitosten kanssa sovittuja pitkäaikaisia sitovia luottolimiittejä, joita 31.12.2012 oli nostettavissa 15,0 (25,0) miljoonaa euroa. Luottolimiiteistä 15 miljoonaa euroa erääntyy joulukuussa 2016 ja 10 miljoonaa euroa maaliskuussa 2013. Yritystodistuksia oli emittoituina 19,0 (0,0) miljoonaa euroa. Likviditeettiriskin hallinnasta vastaa emoyhtiön rahoitusyksikkö.

Konsernin johdannaisvelkojen ja korollisten lainojen lyhennysten ja korkojen kassavirrat 31.12.2012

Milj. euroa	0 - 3 kk	4 - 12 kk	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahalaitos- ja muut lainat	-25,2	-5,0	-5,3	-1,3
Rahoitusleasingvelat	0,0	-0,1	-0,2	-
Ostovelat	-27,9	-	-	-
Johdannaisvelat	-0,5	-0,1	-0,2	-
Yhteensä	-53,5	-5,1	-5,8	-1,3

Konsernin johdannaisvelkojen ja korollisten lainojen lyhennysten ja korkojen kassavirrat 31.12.2011

Milj. euroa	0 - 3 kk	4 - 12 kk	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahalaitos- ja muut lainat	-0,1	-0,4	-1,2	-0,8
Rahoitusleasingvelat	0,0	0,0	-	-
Ostovelat	-25,1	-	-	-
Johdannaisvelat	-0,4	-	-	-
Yhteensä	-25,6	-0,4	-1,2	-0,8

4. PÄÄOMAN HALLINTA

Pääomarakenteen hallinnan tärkein tavoite on turvata ja varmistaa konsernin toimintaedellytykset kaikissa olosuhteissa. Yhtiön hallitus seuraa pääomarakennetta säännöllisesti. Konsernilla ei ole luottoluokituslaitoksen myöntämää julkista luottoluokitusta. Tavoitteeksi on asetettu, että konsernin pitkän aikavälin omavaraisuusaste on vähintään 40 %. Omavaraisuusaste voi lyhyellä aikavälillä poiketa tavoitetasosta kumpaankin suuntaan. Konsernin omavaraisuusaste 31.12.2012 oli 60,7 (74,9) %. Konsernin vahva rahoitusasema mahdollistaa yhtiön strategisen linjauksen mukaisen kasvun yritysjärjestelyiden avulla.

Korollisten velkojen määrä konsernissa vaihtelee vuoden sisällä merkittävästi johtuen käyttöpääoman sitoutuneisuuden kausiluonteisuudesta. Suurimmillaan käyttöpääoman sitoutuminen on yleensä loppuvuodesta ja pienimmillään keväällä ja kesällä.

Milj. euroa	2012	2011
Korolliset velat	36,4	2,3
Likvidit rahavarat	5,3	9,3
Korollinen nettovelka	-31,1	7,0
Oma pääoma yhteensä	141,5	139,2
Korollinen nettovelka ja oma pääoma yhteensä	110,4	146,3
Nettovelkaantumisaste, %	22,0	-5,1
Omavaraisuusaste, %	60,7	74,9

Liite 25 Rahoitusleasingvelkojen vähimmäisvuokrat ja erääntymisajat

Milj. euroa	2012	2011
Rahoitusleasingvelat, vähimmäisvuokrien kokonaismäärä	0,3	0,0
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	0,2	0,0
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	0,1	-
Rahoitusleasingvelat, vähimmäisvuokrien nykyarvo	0,3	0,0
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	0,2	0,0
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	0,1	-
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,0	0,0

Liite 26 Vakuudet, vastuusitoumukset, ehdolliset varat ja muut sitoumukset

Milj. euroa	2012	2011
VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ON ANNETTU KIINNITYKSIÄ TAI MUITA VAKUUKSIA		
Rahalaitoslainat	0,9	1,3
Muut	0,8	0,8
Yhteensä	1,7	2,1
OMIEN VELKOJEN VAKUUDEKSI		
Kiinteistökiinnitykset	2,2	2,2
Yrityskiinnitykset	0,5	0,5
Muut vakuudet	3,0	3,5
Takaukset	7,9	7,2
EI PURETTAVISSA OLEVAT MUUT VUOKRASOPIMUKSET		
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	2,7	1,7
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	2,8	2,7
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	1,7	0,3
Yhteensä	7,2	4,7

Vähimmäisvuokrien kokonaismäärästä liittyy kiinteistöjen vuokrasopimukseen 5,8 (3,9) miljoonaa euroa.

EHDOLLISET VARAT

Yhteisellä arvo-osuustilillä olleiden osakkeiden myynnistä kertyneet varat	0,7	0,7
--	-----	-----

INVESTOINTISITOUKSET

Lännen Tehtailla ei ole olennaisia investointisitoumuksia 31.12.2012.

MUUT VASTUUT

Kiinteistöjen arvonlisäveron tarkistamisvastuu

Konserniyhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan 2008-2012 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 2,3 (1,6) miljoonaa euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2022.

RIITA-ASIAT

Lännen Tehtaat päätti lokakuussa 2011 viedä Lännen Tehtaiden ja Nordic Sugarin välisen erimielisyyden osakassopimusrikkomuksista välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Lännen Tehtaiden näkemyksen mukaan Nordic Sugar on syyllistynyt yhteensä kolmeen eri sopimusrikkomukseen. Osakassopimuksen ehtojen mukaisesti yksittäisen todetun rikkomuksen seurauksena on sopimussakko, jonka suuruus on noin 8,9 miljoonaa euroa rikkomukselta eli enimmillään lähes 27 miljoonaa euroa.

Nordic Sugar on esittänyt, että Lännen Tehtaat olisi syyllistynyt osakassopimusrikkomukseen Sucros Oy:n toimitusjohtajan erottamisen yhteydessä ja pyytää välimiesoikeutta vahvistamaan osakassopimuksen rikkomisen ja määräämään Lännen Tehtaiden maksettavaksi 4,5 miljoonan euron sopimussakon. Lännen Tehtaiden mukaan Sucros Oy:n toimitusjohtajan erottamisessa on noudatettu osakassopimusta, joten korvausvaatimus on perusteeton.

Sopimusrikkomuksiin liittyviä korvausvaatimuksia ei ole tuloutettu tai kirjattu kuluksi. Välimiesoikeuden ja siihen liittyvien ulkopuolisten neuvonantajien kulut kirjataan suoriteperusteisesti kuluksi.

Caternet Finland Oy on marraskuun alussa vastaanottanut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta päätöksen Caternetin Kivikon laitokselle vuosina 2008-2009 myönnettyjen investointiavustusten osittaisesta takaisinperinnästä johtuen yhtiön osakekannan omistajanvaihdoksesta 27.3.2012. Yhtiö pitää takaisinperintää aiheettomana ja on hakenut muutosta takaisinperintäpäätökseen Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalta. Tilikauden tulokseen tai taseeseen ei ole kirjattu avustusten takaisinperintään liittyviä kirjauksia. Vastuun suuruus on 0 - 1,3 miljoonaa euroa.

Liite 27 Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
VARAT 2012				
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	-	0,0	-	0,0
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	0,1			0,1
Rahastosijoitukset	0,1	-	-	0,1
VARAT 2011				
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	-	0,4	-	0,4
VELAT 2012				
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	-	-0,1	-	-0,1
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	-0,2	-	-	-0,2
Koronvaihtosopimus	-	-0,1	-	-0,1
VELAT 2011				
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	-	0,0	-	0,0
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	0,4	-	-	0,4

Johdannaisoppimusten nimellisarvot

Milj. euroa	2012	2011
Valuuttatermiinisopimukset, ei suojauslaskentaa	9,3	14,3
Hyödykejohdannaiset, rahavirran suojaus	9,3	14,1
Koronvaihtosopimukset, rahavirran suojaus	5,4	-

Muut tiedot rahavirran suojauksesta

Konserni on soveltanut rahavirran suojauslaskentaa hyödykejohdannaisiin ja valuuttajohdannaisiin. Sähkönhankintaan liittyvät johdannaiset erääntyvät kolmen vuoden kuluessa painottuen kahteen tilinpäätöspäivän jälkeiseen vuoteen. Muut johdannaiset erääntyvät alle vuoden kuluessa. Suojauslaskennan piirissä olevista johdannaisista on tilikauden aikana kirjattu omaan pääomaan 0,5 (0,5) miljoonaa euroa. Tulokseen kirjatusta määrästä liikevaihtoon sisältyy -1,1 (-0,9) miljoonaa euroa, ostoihin sekä liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin -0,6 (-0,5) miljoonaa euroa, rahoitustuottoihin 0,0 (0,0) miljoonaa euroa ja veroihin 0,4 (0,4) miljoonaa euroa. Kassavirran suojauksessa johdannaisten vaikutukset tuloslaskelmassa netottuvat merkitykselliseltä osalta suojauskohteen vastakkaista arvonmuutosta vastaan.

Tason 1 käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin.

Tason 2 käyvät arvot perustuvat muihin syöttötietoihin ja yleisesti hyväksytyihin arvostusmalleihin. Kyseiset syöttötiedot kuitenkin perustuvat todennettaviin markkinahintoihin.

Tason 3 käyvät arvot perustuvat merkittävästi osin muihin syöttötietoihin, jotka eivät perustu pääosin todennettaviin markkinahintoihin, vaan johdon arviointiin ja yleisesti hyväksytyihin arvostusmalleihin.

Tilikaudella ei ole tapahtunut siirtoja hierarkiatasojen 1 ja 2 välillä.

Liite 28 Lähipiiritapahtumat

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet	Kotimaa	Konsernin omistus-osuus %	Konsernin osuus äänivallasta -%
Lännen Tehtaat Oyj (emoyritys)	Suomi		
Apetit Pakaste Oy	Suomi	100,0	100,0
Apetit Kala Oy	Suomi	70,0	70,0
Myrskylän Savustamo Oy	Suomi	70,0	70,0
Safu Oy, lepäävä yhtiö	Suomi	70,0	70,0
Caternet Finland Oy	Suomi	100,0	100,0
Kiinteistöosakeyhtiö Kivikonlaita	Suomi	100,0	100,0
Apetit Suomi Oy	Suomi	100,0	100,0
Maritim Food AS	Norja	100,0	100,0
Maritim Food Sweden AB	Ruotsi	100,0	100,0
Sandanger AS	Norja	100,0	100,0
Avena Nordic Grain Oy	Suomi	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
Mildola Oy	Suomi	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
ZAO Avena St. Petersburg	Venäjä	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
UAB Avena Nordic Grain	Liettua	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
OÜ Avena Nordic Grain	Viro	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
TOO Avena Astana	Kazakstan	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
OOO Avena-Ukraina	Ukraina	¹⁾ 80,0	¹⁾ 80,0
Lepäävät yhtiöt, 1 kpl	Suomi	100,0	100,0

¹⁾ Lisäksi konserni omistaa välillisesti Foison Oy:n kautta 4,3 % Avena Nordic Grain Oy:n osakkeista.

Johdon työsuhde-etuudet

Johtoon kuuluviksi avainhenkilöiksi luetaan hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä emoyhtiön toimitusjohtaja.

Hallintoneuvoston puheenjohtajille maksettiin palkkioina 10 929 (13 125) euroa, varapuheenjohtajille 10 159 (10 083) euroa ja jäsenille kokouspalkkioina 250 - 1 015 (250 - 1 000) euroa.

Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksettiin palkkoja, palkkioita ja luontaisetuja seuraavasti:

1 000 euroa	2012	2011
Matti Lappalainen, hallituksen puheenjohtaja	47	42
Aappo Kontu, hallituksen varapuheenjohtaja 13.4.2012 alkaen	25	20
Hannu Simula, hallituksen varapuheenjohtaja 13.4.2012 asti	7	24
Harri Eela, hallituksen jäsen 13.4.2011 asti	-	6
Heikki Halkilahti, hallituksen jäsen 13.4.2012 asti	7	20
Vejjo Meriläinen, hallituksen jäsen 13.4.2012 alkaen	15	-
Samu Pere, hallituksen jäsen 13.4.2012 alkaen	14	-
Soili Suonoja, hallituksen jäsen, 14.4.2011 asti	-	6
Jorma J. Takanen, hallituksen jäsen	22	14
Helena Walldén, hallituksen jäsen	22	14

Matti Karppinen, toimitusjohtaja 314 377

Hallituksen jäsenillä ei ole eläkesopimuksia konserniyhtiöiden kanssa. Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta.

Työsuhteen jälkeiset etuudet

1 000 euroa	2012	2011
Eläke-etuudesta johtuen kuluksi kirjattu määrä Matti Karppinen, toimitusjohtaja	111	98

Toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeiset ehdot on määritelty toimitusjohtajasopimuksessa.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan tämä on oikeutettu 12 kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen.

Konsernilla ei ollut lainasaamisia konsernin johtohenkilöiltä 31.12.2012 eikä 31.12.2011.

Liiketoimet osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten kanssa

Milj. euroa	2012	2011
Myyntit osakkuusyhtiöille	1,7	1,5
Myyntit yhteisyrityksille	8,6	8,5
Ostot osakkuusyhtiöiltä	13,1	13,9
Ostot yhteisyrityksiltä	0,0	0,0
	31.12.2012	31.12.2011

Pitkäaikaiset saamiset yhteisyrityksiltä kauden lopussa	-	0,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset osakkuusyhtiöiltä kauden lopussa	0,7	0,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteisyrityksiltä kauden lopussa	0,7	0,8
Ostovelat ja muut velat osakkuusyhtiöille kauden lopussa	0,5	0,2
Ostovelat ja muut velat yhteisyrityksille kauden lopussa	0,0	0,0

Tavaroiden ja palveluiden myynnit osakkuusyhtiöille ja yhteisyrityksille perustuvat markkinahintoihin.

Liite 29 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Konsernilla ei ole olennaisia tilinpäätöksen jälkeisiä tapahtumia.

Liite 30 Tunnusluvut

Jatkuvat toiminnot	2012	2011	2010	2009	2008
Milj. euroa					
TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT					
Liikevaihto	378,2	335,5	308,7	266,0	349,1
Vienti Suomesta	73,0	90,8	49,0	31,3	78,6
Liiketulos	8,5	8,7	8,3	6,8	13,9
% liikevaihdosta	2,2	2,6	2,7	2,6	4,0
Tutkimusmenot	1,0	0,9	1,0	0,9	0,8
% liikevaihdosta	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
Rahoitustuotot(+)/-kulut(-), netto	-1,0	-1,2	0,1	0,5	-3,3
Tulos ennen veroja	7,5	7,5	8,4	7,3	10,7
% liikevaihdosta	2,0	2,2	2,7	2,7	3,1
Tilikauden tulos	6,7	5,7	6,5	5,8	10,0
% liikevaihdosta	1,8	1,7	2,1	2,2	2,9
Jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	6,6	5,7	6,5	5,8	17,0
Vähemmistölle	0,1	0,0	-	-	0,1
Oman pääoman tuotto, %	4,8	4,1	4,7	4,3	12,9
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,4	6,3	6,1	5,5	13,8

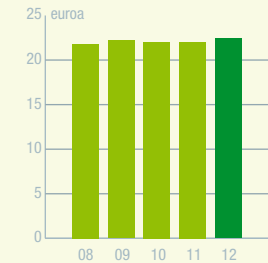
Jatkuvat toiminnot	2012	2011	2010	2009	2008
Milj. euroa					
RAHOITUS JA TALOUDELLINEN ASEMA					
Omavaraisuusaste, %	60,7	74,9	72,4	78,0	70,5
Nettovelkaantumisaste, %	22,0	-5,1	-7,7	-15,8	1,1
Pitkäaikaiset varat	110,9	86,3	87,5	77,4	84,3
Vaihto-omaisuus	79,4	62,3	55,0	48,1	55,1
Muut lyhytaikaiset varat	42,6	37,2	49,4	50,6	52,9
Oma pääoma	141,5	139,2	138,9	137,3	135,6
Jakokelpoiset varat	88,5	87,7	84,5	82,7	78,9
Korolliset velat	36,4	2,3	4,0	3,3	15,2
Korottomat velat	55,0	44,3	49,0	35,5	41,6
Taseen loppusumma	232,9	185,8	191,9	176,1	192,3
MUUT TUNNUSLUVUT					
Bruttoinvestoinnit ilman yritysostoja	3,9	5,8	3,1	2,7	8,1
% liikevaihdosta	1,0	1,7	1,0	1,0	2,3
Yritysostot ja muut osakeinvestoinnit	9,7	0,2	10,5	1,2	0,5
% liikevaihdosta	2,6	0,1	3,4	0,5	0,1
Henkilöstö keskimäärin	721	596	621	657	755

Osakekohtaiset tunnusluvut	2012	2011	2010	2009	2008
Tulos ja osinko					
Tulos/osake, euroa	1,07	0,92	1,04	0,94	2,73
Osakekohtainen osinko, euroa	¹⁾ 0,90	0,85	0,90	0,76	0,85
Osinko tuloksesta, %	84,1	92,4	86,5	80,9	31,1
Efekttiivinen osinkotuotto, %	6,3	5,8	5,1	4,9	6,3
P/E-luku	13,4	16,0	16,8	16,7	4,9
Oma pääoma/osake, euroa	22,41	22,06	22,01	22,19	21,83
Osakkeen kurssikehitys, euroa					
Tilikauden alin kurssi	12,38	12,95	15,51	11,90	13,00
Tilikauden ylin kurssi	16,77	18,80	20,00	15,99	17,00
Tilikauden keskipurssi	14,48	15,77	17,62	13,71	14,49
Tilikauden päätöskurssi	14,32	14,71	17,50	15,65	13,49
Osakkeiden vaihto					
Osakkeiden vaihto pörssissä, 1000 kpl	833	687	1 035	1 998	963
Osuus osakkeiden keskimääräisestä määrästä, %	13,2	10,9	16,4	31,6	15,2
Osakepääoma, milj. euroa	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	90,5	92,9	110,6	98,9	85,2
Osingonjako, milj.euroa	¹⁾ 5,6	5,3	5,6	4,7	5,3
Osakkeiden määrä, kpl					
Osakkeiden lukumäärä	6 317 576	6 317 576	6 317 576	6 317 576	6 317 576
Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä	6 187 576	6 187 576	6 187 576	6 187 576	6 220 618
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	6 187 576	6 187 576	6 187 576	6 187 576	6 187 576

¹⁾ Hallituksen ehdotus

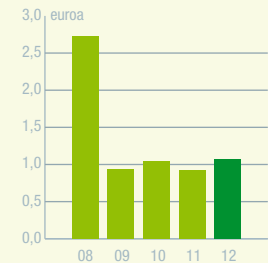
OMA PÄÄOMA/OSAKE

2012	22,41
2011	22,06
2010	22,01
2009	22,19
2008	21,83

TULOS/OSAKE

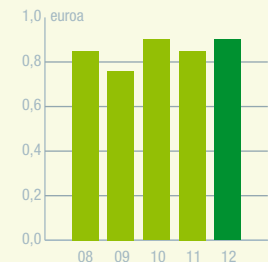
2012	1,07
2011	0,92
2010	1,04
2009	0,94
2008	2,73

OSINKO/OSAKE

2012	¹⁾ 0,90
2011	0,85
2010	0,90
2009	0,76
2008	0,85

¹⁾ Hallituksen ehdotus

Liite 31 Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Voitto / tappio}}{\text{Oma pääoma yhteensä, keskimäärin tilikauden aikana}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma – korottomat velat keskimäärin tilikauden aikana}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$	x 100
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat – rahavarat, pankkisaamiset ja muut likvidit sijoitukset	
Tulos / osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto / tappio}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo}}$	
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Osinko tuloksesta, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x 100
Efekttiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$	x 100
P/E-luku	=	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä x tilikauden päätöskurssi	

Liite 32 Osakkeenomistajat ja osakeomistuksen jakautuminen

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 8.2.2013

Omistaja	Osakemäärä	%	Äänimäärä	%
Sievi Capital Oyj	544 229	8,6	544 229	8,8
Valion Eläkekassa	520 108	8,2	520 108	8,4
Eela Esko	389 838	6,2	389 838	6,3
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	347 860	5,5	347 860	5,6
EM Group Oy	316 000	5,0	316 000	5,1
Skagen Funds	311 087	4,9	311 087	5,0
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto				
MTK ry	125 485	2,0	125 485	2,0
Norvestia Oyj	74 294	1,2	74 294	1,2
Beetajuuri Oy	73 324	1,2	73 324	1,2
Erikoissijoitusrahasto Fourton Fokus				
Suomi	62 516	1,0	62 516	1,0
10 suurinta yhteensä	2 764 741	43,8	2 764 741	44,7
Hallintarekisteröidyt osakkeet	187 020	3,0	187 020	3,0
Muut osakkeenomistajat	3 235 815	51,2	3 235 815	52,3
Ulkopuolisten omistuksessa yhteensä	6 187 576	97,9	6 187 576	100,0
Omassa omistuksessa	130 000	2,1		
Yhteensä	6 317 576	100,0		

Johdon omistus

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä heidän määräysvallassaan olevien yhteisöjen ja säätiöiden yhteenlaskettu omistusosuus 8.2.2013 oli yhteensä 353 247 osaketta. Nämä vastaavat 5,6 % yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

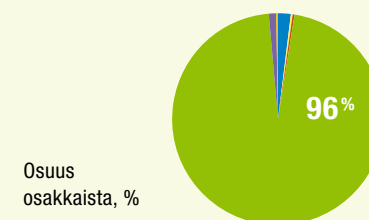
OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN SUURUUSLUOKITTAIN 8.2.2013

Osakkeita	Osakkaiden lukumäärä (kpl)	Osuus osakkaista (%)	Osakkeita yhteensä (kpl)	Osuus osakkeista (%)
1 - 100	4 615	47,1	222 237	3,5
101 - 500	3 923	40,0	959 025	15,2
501 - 1 000	764	7,8	563 893	8,9
1001 - 5 000	417	4,3	774 288	12,3
5 001 - 10 000	36	0,4	240 937	3,8
10 001 - 50 000	18	0,2	342 583	5,4
50 001 - 100 000	7	0,1	466 709	7,4
100 001 - 500 000	7	0,1	1 683 567	26,6
500 001 -	2	0,0	1 064 337	16,8
Yhteensä	9 789	100,0	6 317 576	100,0

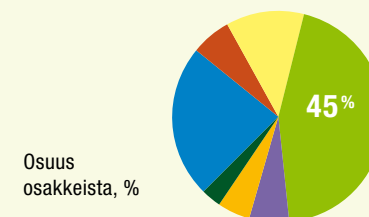
OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN OMISTAJARYHMITÄIN 8.2.2013

	Osuus osakkaista (%)	Osuus osakkeista (%)
Yritykset	2,2	23,6
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,2	6,1
Julkisyhteisöt	0,3	11,8
Kotitaloudet	95,8	44,5
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,2	6,0
Ulkomaat	0,1	5,0
Hallintarekisteröidyt		3,0
Yhteensä	100,0	100,0

OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN

OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA, FAS

1 000 euroa	Liitetieto	2012	2011
Liiketoiminnan muut tuotot	(1)	474	695
Henkilöstökulut	(2)	-2 077	-1 786
Poistot ja arvonalentumiset	(3)	-325	-322
Liiketoiminnan muut kulut	(4)	-1 377	-1 076
Liiketulos			
Rahoitustuotot ja -kulut	(5)	6 957	8 610
Tulos ennen satunnaisia eriä		3 652	6 121
Satunnaiset tuotot	(6)	2 820	3 200
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		6 472	9 321
Tuloverot	(7)	-356	-581
Tilikauden tulos		6 115	8 740

EMOYHTIÖN TASE, FAS

1 000 euroa	Liitetieto	31.12.2012	31.12.2011
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	(8)	89	129
Aineelliset hyödykkeet	(9)	4 380	4 659
Osuudet saman konsernin yrityksissä	(10,11)	41 191	34 729
Osuudet omistusyhteisyriksissä	(10,11)	12 106	12 095
Muut sijoitukset ja saamiset	(10,11)	76	76
Pitkäaikaiset varat yhteensä		57 841	51 688
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	(12)	14 103	13 350
Lyhytaikaiset saamiset	(13)	86 580	54 349
Rahat ja pankkisaamiset		5 186	8 096
Lyhytaikaiset varat yhteensä		105 869	75 795
Varat yhteensä		163 711	127 483
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	(14)		
Osakepääoma		12 635	12 635
Ylikurssirahasto		23 391	23 391
Käyttörahaso		7 232	7 232
Edellisten tilikausien tulos		75 192	71 711
Tilikauden tulos		6 115	8 740
Oma pääoma yhteensä		124 565	123 709
Vieras pääoma	(15)		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma		4 200	-
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		34 125	3 148
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		821	625
Velat yhteensä		39 146	3 773
Oma pääoma ja velat yhteensä		163 711	127 483

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA, FAS

1 000 euroa	2012	2011
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto ennen satunnaiseriä	3 652	6 121
Oikaisut	-6 646	-8 525
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	200	-2 306
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	75	-269
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-2 719	-4 978
Saadut osingot liiketoiminnasta	4 205	4 774
Maksetut korot liiketoiminnasta	-277	-131
Saadut korot liiketoiminnasta	1 479	1 699
Maksetut verot liiketoiminnasta	-672	-1 152
Liiketoiminnan rahavirta (A)	2 016	212
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-14	-128
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	9	46
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-6 462	-1 032
Investoinnit osakkuusyhtiöosakkeisiin	-11	-197
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	-	525
Investoinnit muihin sijoituksiin	-27 800	-22 005
Muiden sijoitusten luovutustulot	58 000	29 095
Saadut osingot investoinneista	1 011	2 209
Investointien rahavirta (B)	24 733	8 512
Rahavirta ennen rahoitusta	26 749	8 724

1 000 euroa	2012	2011
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muiden pitkäaikaisten lainojen nostot	4 800	-
Muiden pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-600	-
Pitkäaikaisten tytäryhtiölainojen muutos	-249	-
Lyhytaikaisten tytäryhtiölainojen muutos	-31 551	-5 649
Maksetut osingot	-5 259	-5 569
Saadut konserniavustukset	3 200	3 650
Rahoituksen rahavirta (C)	-29 659	-7 568
Rahavarojen muutos (A+B+C), lisäys (+) / vähennys (-)	-2 910	1 156
Rahavarat tilikauden alussa	8 096	6 939
Rahavarat tilikauden lopussa	5 186	8 096

Konsernitilisaamisten ja -velkojen muutos -1 635 (-834) on esitetty käyttöpääoman muutoksessa.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET, FAS

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan keskikurssiin. Lyhytaikaisista saamisista ja veloista syntyneet kurssierot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Pitkäaikaisten saamisten ja velkojen realisoitumattomat kurssitappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Myös pitkäaikaisten saamisten realisoitumattomat kurssivoitot on kirjattu tulosvaikutteisesti tilikaudesta 2009 alkaen.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa.

Johdannaissopimusten käyttö

Riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti yhtiö käyttää erilaisia johdannaisia valuutta-, korko- sekä hyödykehintariskeiltä suojautumiseen. Liitetietojen vastuissa on ilmoitettu johdannaissopimusten käyvät arvot, jotka kertovat minkälaisia tulosvaikutuksia olisi syntynyt johdannaissopitioiden sulkemisesta tilinpäätöshetkellä.

Yhtiö on suojaunutun pitkäaikaisten vaihtuvakorkoisten velkojen korkoriskiltä koronvaihto- ja korkokattosopimuksilla. Sopimuksista aiheutuvat kulut tai tuotot kirjataan suoriteperusteisesti muihin rahoituskuluihin tai muihin rahoitustuottoihin.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutuksilla. Aikaisemmin Lännen toimihenkilöiden eläkesäätiö s.r.:n toimintapiiriin kuuluneille toimihenkilöille ja eläkeläisille etueläkevakuutukset antavat eläkesäätiön sääntöjen mukaisen lisäeläketurvan.

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, FAS

Liite 1 Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 euroa	2012	2011
Luovutusvoitot	2	240
Vuokratuotot	327	305
Palveluveloitukset	130	135
Muut	15	15
Yhteensä	474	695

Liite 2 Henkilöstökulut ja henkilöstön määrä

1 000 euroa	2012	2011
HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	1 610	1 345
Eläkekulut	425	400
Muut henkilösivukulut	42	41
Yhteensä	2 077	1 786

Toimielinten palkat, palkkiot ja etuudet on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetietojen liitteessä 28.

Henkilöstö keskimäärin 11 11

Emoyhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta.

Liite 3 Poistot ja arvonalentumiset

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokuukaudesta alkaen.

Poistoajat

Aineettomat oikeudet	5 tai 10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 tai 10 vuotta
Rakennukset, kiviset ja puiset	20-30 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	5 tai 10 vuotta
Koneet ja kalusto	5 tai 10 vuotta

Poistoperusteissa ei ole muutoksia.

1 000 euroa	2012	2011
-------------	------	------

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

Aineettomat oikeudet	21	21
Muut pitkävaikutteiset menot	28	29
Rakennukset ja rakennelmat	251	253
Koneet ja kalusto	24	19
Yhteensä	325	322

Liite 4 Liiketoiminnan muut kulut

1 000 euroa	2012	2011
Vuokrat	88	78
Hallinnon kulut	891	578
Muut liiketoiminnan kulut	398	420
Yhteensä	1 377	1 076
Tilintarkastuskulut	87	90

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Liite 5 Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 euroa	2012	2011
OSINKOTUOTOT		
Saman konsernin yrityksiltä	4 187	4 755
Osakkuusyrityksiltä	1 011	2 209
Muilta	18	19
Yhteensä	5 217	6 983
KORKOTUOTOT PITKÄAIKAISISTA SIIJOITUKSISTA		
Saman konsernin yrityksiltä	400	188
MUUT KORKO- JA RAHOITUSTUOTOT		
Saman konsernin yrityksiltä	1 030	1 389
Osakkuusyrityksiltä	2	2
Valuuttakurssivoitot	539	58
Muut korkotuotot muilta	47	120
Yhteensä	1 618	1 570
Rahoitustuotot yhteensä	7 234	8 741
KORKOKULUT JA MUUT RAHOITUSKULUT		
Saman konsernin yrityksille	1	10
Muille	276	121
Yhteensä	277	131
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	6 957	8 610
Valuuttakurssivoitot sisältävät realisoitumattomia kurssi- voittoja pitkäaikaisista lainasaamista 537 (50) tuhatta euroa.		

Liite 6 Satunnaiset tuotot

1 000 euroa	2012	2011
Saadut konserniavustukset	2 820	3 200

Liite 8 Pysyvät vastaavat, aineettomat hyödykkeet

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2012

1 000 euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	106	302	408
Lisäykset	-	9	9
Vähennykset	-	-	-
Hankintameno 31.12.	106	311	417
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-39	-240	-279
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-
Tilikauden poisto	-21	-28	-49
Kertyneet poistot 31.12.	-60	-268	-328
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	46	43	89

Liite 7 Tuloverot

1 000 euroa	2012	2011
Tuloverot satunnaisista eristä	691	832
Tuloverot tilikaudelta	-335	-251
Yhteensä	356	581

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2011

1 000 euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	98	299	397
Lisäykset	8	2	11
Vähennykset	-	-	-
Hankintameno 31.12.	106	302	408
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-18	-211	-229
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-
Tilikauden poisto	-21	-29	-50
Kertyneet poistot 31.12.	-39	-240	-279
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	67	62	129

Liite 9 Pysyvät vastaavat, aineelliset hyödykkeet**AINEELLISET HYÖDYKKEET 2012**

1 000 euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 269	5 848	421	63	-	8 601
Lisäykset	-	-	5	-	-	5
Vähennykset	-9	-	-	-	-	-9
Hankintameno 31.12.	2 260	5 848	426	63	-	8 597
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-3 631	-310	-	-	-3 941
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-	-	-	-
Tilikauden poisto	-	-251	-24	-	-	-275
Kertyneet poistot 31.12.	-	-3 882	-335	-	-	-4 217
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	2 260	1 966	91	63	-	4 380

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2011

1 000 euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 274	5 848	390	63	-	8 574
Lisäykset	-	-	117	-	-	117
Vähennykset	-5	-	-87	-	-	-91
Hankintameno 31.12.	2 269	5 848	421	63	-	8 601
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-3378	-343	-	-	-3 721
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	52	-	-	52
Tilikauden poisto	-	-253	-19	-	-	-272
Kertyneet poistot 31.12.	-	-3 631	-310	-	-	-3 941
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	2 269	2 217	110	63	-	4 659

ARVONKOROTUKSET 2011 JA 2012

1 000 euroa	Yhteensä
Maa-alueet 1.1. ja 31.12.	1 850

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Liite 10 Sijoitukset

OSAKKEET JA OSUUDET 2012

1 000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuusyrietyksissä	Muut osakkeet	Saamiset, liittymismaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	34 729	12 095	44	31	46 899
Lisäykset	6 462	11	-	-	6 473
Vähennykset	-	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	41 191	12 106	44	31	53 372

OSAKKEET JA OSUUDET 2011

1 000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuusyrietyksissä	Muut osakkeet	Saamiset, liittymismaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	33 697	12 189	44	31	45 961
Lisäykset	1 032	197	-	-	1 229
Vähennykset	-	-292	-	-	-292
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	34 729	12 095	44	31	46 899

Liite 11 Emoyhtiön omistamat tytär- ja osakkuusyrietykset ja muut osakkeet, osuudet ja saamiset

	Kotipaikka	Omistusosuus -%
TYTÄRYRIETYKSET		
Apetit Pakaste Oy	Säkylä	100,0
Apetit Kala Oy	Kuopio	70,0
Apetit Suomi Oy	Säkylä	100,0
Avena Nordic Grain Oy	Helsinki	80,0
Caternet Finland Oy	Helsinki	100,0
Maritim Food AS	Norja	100,0
Lepäävät yhtiöt, 1 kpl	Säkylä	100,0
OSAKKUUSYRIETYKSET		
Sucros Oy	Helsinki	20,0
Foison Oy	Helsinki	20,6
MUUT OSAKKEET, OSUUDET JA PITKÄAIKAISET SAAMISET		Osakkeiden kirjanpitoarvo 1 000 euroa
Muut		
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet		44
Liittymismaksut, pitkäaikaiset saamiset		31
Yhteensä		75

Liite 12 Pitkäaikaiset saamiset

1 000 euroa	2012	2011
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	14 103	13 316
Muut saamiset osakkuusyrittäiltä	-	34
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	14 103	13 350

Liite 13 Lyhytaikaiset saamiset

1 000 euroa	2012	2011
MYYNTISAAMISET	18	69
SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ		
Myyntisaamiset	98	146
Lainasaamiset	77 835	47 920
Konsernipankkitilisaaminen	5 258	2 846
Konserniavustussaamiset	2 820	3 200
Muut saamiset	108	49
Yhteensä	86 119	54 161
SAAMISET OMISTUSYHTEISYRITYKSILTÄ		
Myyntisaamiset	1	21
Muut saamiset	-	17
Yhteensä	1	38
SIIRTOSAAMISET		
Henkilöstökulut	21	76
Tuloverosaaminen	311	-
Muut	111	5
Yhteensä	443	81
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	86 580	54 349

Liite 14 Oman pääoman muutokset

1 000 euroa	2012	2011
Osakepääoma 1.1.	12 635	12 635
Osakepääoma 31.12.	12 635	12 635
Ylikurssirahasto 1.1.	23 391	23 391
Ylikurssirahasto 31.12.	23 391	23 391
Käyttörahassto 1.1.	7 232	7 232
Käyttörahassto 31.12.	7 232	7 232
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	71 711	70 730
Siirto tilikauden tuloksesta	8 740	6 550
Osingonjako	-5 259	-5 569
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	75 192	71 711
Tilikauden voitto	6 115	8 740
Oma pääoma 31.12.	124 565	123 709
VOITONJAKOKELPOISET VARAT		
Käyttörahassto	7 232	7 232
Edellisten tilikausien voitto	75 192	71 711
Tilikauden voitto	6 115	8 740
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.	88 540	87 684

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Liite 15 Vieras pääoma

1 000 euroa	2012	2011
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 200	-
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	30 200	-
Ostovelat	67	109
VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE		
Ostovelat	1	19
Muut velat	61	61
Konsernipankkitilivelka	3 925	3 148
Yhteensä	3 987	3 228
VELAT OMISTUSYHTEYSYRITYKSILLE		
Ostovelat	39	2
MUUT VELAT		
Verotilivelka	27	26
SIIRTOVELAT		
Henkilöstökulut	427	218
Tuloverovelka	-	6
Kulujaksotukset	199	184
Yhteensä	626	407
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma yhteensä	4 200	-
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma yhteensä	34 125	3 148
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma yhteensä	821	625
Yhteensä	39 146	3 773

Liite 16 Vakuudet, vastuusitoumukset, muut sitoumukset ja ehdolliset varat

1 000 euroa	2012	2011
VUOKRAVASTUUT		
Kiinteistövuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	192	192
Myöhemmin maksettavat	-	191
MUUT VUOKRAVASTUUT		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	11	10
Myöhemmin maksettavat	9	13
MUUT VASTUUT		
Annetut takaukset	62	62
VASTUUSITOUMUKSET SAMAAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YRITYSTEN PUOLESTA		
Takaukset	7 770	7 168
Yhteensä	8 045	7 637
JOHDANNAISSOPIMUKSET		
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Hyödykejohdannaiset	1 343	1 662
Koronvaihtosopimukset	5 400	-
EHDOLLISET VARAT		
Yhteisellä arvo-osuustilillä olleiden osakkeiden myynnistä kertyneet varat	724	724

RIITA-ASIAT

Lännen Tehtaat päätti lokakuussa 2011 viedä Lännen Tehtaiden ja Nordic Sugarin välisen erimielisyyden osakassopimusrikkomuksista välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Lännen Tehtaiden näkemyksen mukaan Nordic Sugar on syyllistynyt yhteensä kolmeen eri sopimusrikkomukseen. Osakassopimuksen ehtojen mukaisesti yksittäisen todetun rikkomuksen seurauksena on sopimussakko, jonka suuruus on noin 8,9 miljoonaa euroa rikkomukselta eli enimmillään lähes 27 miljoonaa euroa.

Nordic Sugar on esittänyt, että Lännen Tehtaat olisi syyllistynyt osakassopimusrikkomukseen Sucros Oy:n toimitusjohtajan erottamisen yhteydessä ja pyytää välimiesoikeutta vahvistamaan osakassopimuksen rikkomisen ja määräämään Lännen Tehtaiden maksettavaksi 4,5 miljoonan euron sopimussakon. Lännen Tehtaiden mukaan Sucros Oy:n toimitusjohtajan erottamisessa on noudatettu osakassopimusta, joten korvausvaatimus on perusteeton.

Sopimusrikkomuksiin liittyviä korvausvaatimuksia ei ole tuloutettu tai kirjattu kuluksi. Välimiesoikeuden ja siihen liittyvien ulkopuolisten neuvonantajien kulut kirjataan suoriteperusteisesti kuluksi.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2012 olivat 88 539 558,39 euroa, josta tilikauden voitto oli 6 115 426,08 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- osinkona jaetaan 0,90 euroa osakkeelta eli yhteensä 5 568 818,40 euroa
- jätetään omaan pääomaan 82 970 739,99 euroa

Yhteensä 88 539 558,39 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Espoossa 13. päivänä helmikuuta 2013

Matti Lappalainen Aappo Kontu Veijo Meriläinen

Samu Pere Jorma J. Takanen Helena Walldén

Matti Karppinen
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

LÄNNEN TEHTAAT OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Lännen Tehtaat Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilin-

tarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johdettavan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tie-

dot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Säkylässä 22. päivänä helmikuuta 2013

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Hannu Pellinen
KHT

Tomi Moisio
KHT, JHTT

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa käsitellyt Lännen Tehtaat Oyj:n vuoden 2012 tilinpäätöksen, joka sisältää myös konsernitilinpäätöksen sekä hallituksen toimintakertomuksen ja siihen liittyvän hallituksen ehdotuksen voittovarojen käyttämisestä sekä yhtiön tilintarkastajien antaman tilintarkastuskertomuksen, joiden johdosta sillä ei ole huomautettavaa.

Hallintoneuvosto puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista ja yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käyttämisestä.

Hallintoneuvostosta ovat erovuorossa: Heikki Aaltonen, Jussi Hantula, Börje Helenelund, Risto Korpela, Mikko Kurittu ja Esa Ruohola.

Säkylässä 28. päivänä helmikuuta 2013

Hallintoneuvoston puolesta

Timo Miettinen
puheenjohtaja

Asmo Ritala
sihteeri

Osakkeet, osakepääoma ja osinkopolitiikka

REKISTERÖINTI JA NOTEERAUS

Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään. Osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä vuodesta 1989 alkaen. Osakkeen symboli on LTE1S ja ISIN-tunnus FI0009003503.

OSAKKEET JA ÄÄNIOIKEUS

Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeet ovat yhtä sarjaa. Kaikilla osakkeilla on sama ääni- ja osinko-oikeus. Yhtiöjärjestyksen määräyksellä osakkeenomistajan äänimäärä on rajattu yhteen kymmenesosaan yhtiökokouksessa edustetusta äänimäärästä.

OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön osakepääoman vähimmäismäärä on 10 miljoonaa euroa ja enimmäismäärä 40 miljoonaa euroa. Osakkeen nimellisarvo on 2 euroa. Rekisteröity ja kokonaan maksettu osakepääoma vuoden alussa ja lopussa oli 12 635 152 euroa ja osakkeiden lukumäärä 6 317 576 kappaletta.

OSAKEANTIVALTUUTUS

Lännen Tehtaat Oyj:n 28.3.2012 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta (osakeanti). Valtuutus käsittää enintään 761 757 osaketta, joista uusia osakkeita voi olla enintään 631 757 kappaletta ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita 130 000 kappaletta.

Uuden osakkeen merkintähinta on vähintään osakkeen nimellisarvo eli kaksi (2) euroa. Oman osakkeen luovutushinta on vähintään sen luovutushetken mukainen käypä arvo, joka määräytyy NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä määräytyvän kaupankäyntikurssin perusteella. Valtuutus käsittää oikeuden antaa osakkeita myös muuta kuin rahavastiketta vastaan. Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamisessa osakkeita voidaan antaa myös vastikkeetta.

Valtuutus käsittää oikeuden poiketa osakkeenomistajien etuoikeudesta (suunnattu osakeanti), jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yhtiön pääomarakenteen kehittäminen, yrityskaupan ja muiden järjestelyjen rahoittaminen ja toteuttaminen tai osakepohjaisen kannustinjärjestelmän toteuttaminen.

Valtuutus on voimassa vuoden 2015 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus ei ole 13.2.2013 mennessä käyttänyt yhtiökokouksen sille myöntämää uusien osakkeiden antamis- ja omien osakkeiden luovuttamisvaltuutusta.

OPTIO-OIKEUDET

Yhtiön hallituksella ei ole optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista koskevaa valtuutusta.

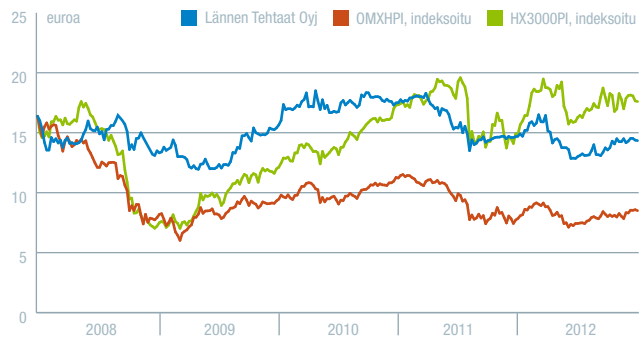
OMAT OSAKKEET

Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli aikaisempina vuosina hankittuja omia osakkeita yhteensä 130 000 kappaletta nimellisarvoltaan yhteensä 0,26 miljoonaa euroa. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet edustavat 2,1 % yhtiön osake- ja äänimäärästä. Omilla osakkeilla ei ole ääni- eikä osinko-oikeutta.

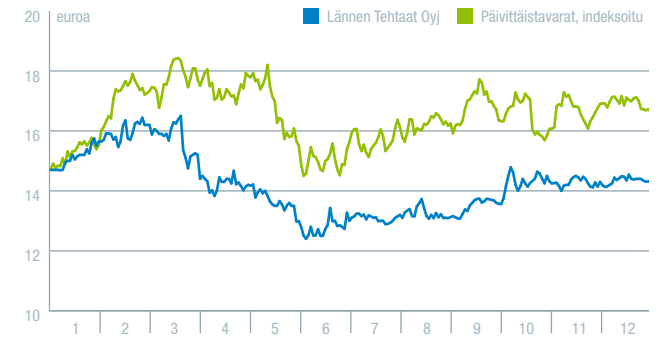
OSINKOPOLITIikka

Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen tavoitteena on, että yhtiön osake on omistajilleen hyvätuottoinen ja arvonsa säilyttävä sijoitus. Osinkopolitiikan tarkoituksena on tukevatä tavoitetta. Osinkona yhtiö jakaa vähintään 40 prosenttia emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta.

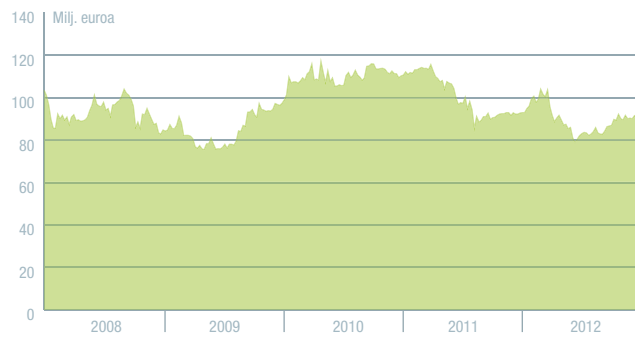
OSAKKEEN HINTAKEHITYS
2008 - 2012

OSAKKEEN HINTAKEHITYS KUUKAUSITTAIN
2012

MARKKINA-ARVO
2008 - 2012

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

SELVITYS LÄNNEN TEHTAAT OYJ:N HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2012

Tämä selvitys Lännen Tehtaat Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus on käsitellyt selvityksen ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Yhtiön tilintarkastajat ovat tarkastaneet, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Lännen Tehtaat Oyj noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa, 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance).

Yhtiö poikkeaa koodin hallituksen valintaa koskevasta suosituksesta 8. Hallinnointikoodin suosituksen 8 mukaan yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Lännen Tehtaat Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallintoneuvosto valitsee nimitysvaliokunnan valmistelemana hallituksen jäsenet ja päättää heille maksettavista palkkioista.

Suosituksista poikkeavaan käytäntöön on päädytty, koska hallintoneuvostolla yhtiön hallitusta valvovana elimenä on parhaat edellytykset arvioida hallituksen kokoonpanoa ja hallituksen jäseniltä edellytettäviä ominaisuuksia.

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internetsivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

HALLITUS

1. Hallituksen valintamenettely yhtiöjärjestyksen mukaan

Lännen Tehtaat Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallintoneuvosto päättää nimitysvaliokunnan valmistelemana hallituksen jäsenten lukumäärästä ja heille maksettavista palkkioista sekä valitsee hallituksen jäsenet.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallitukseen ei voi valita henkilöä, joka valituksi tullessaan on täyttänyt 68 vuotta. Yhtiöjärjestyksessä ei ole rajoitettu hallituksen jäsenten toimikausien lukumäärää eikä muullakaan tavalla rajoitettu hallintoneuvoston päätösvaltaa hallituksen jäsenten valinnassa.

2. Hallituksen kokoonpano

Jäsenet

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitukseen kuului 13.4.2012 saakka kuusi hallintoneuvoston 14.4.2011 valitsemaa jäsentä. Hallituksen 1.1.-13.4.2012 muodostivat Heikki Halkilahti, Aappo Kontu, Matti Lappalainen, Hannu Simula, Jorma J. Takanen ja Helena Walldén.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvosto päätti 13.4.2012 pitämässään kokouksessa valita Lännen Tehtaat Oyj:n hallitukseen edelleen kuusi jäsentä. Hallituksen jäseniksi valittiin Aappo Kontu, Matti Lappalainen, Veijo Meriläinen, Samu Pere, Jorma J. Takanen ja Helena Walldén.

Henkilötiedot jäsenistä

Matti Lappalainen, s. 1948, kauppatieteiden maisteri
Senior Advisor
Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Aappo Kontu, s. 1952, diplomi-insinööri
Senior Advisor
Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja
13.4.2012 alkaen

Heikki Halkilahti, s. 1947, oikeustieteen kandidaatti, ekonomi
Valion Eläkekassa ja Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö, toimitusjohtaja
Hallituksen jäsen 13.4.2012 saakka

Veijo Meriläinen, s. 1952, MMM, eMBA
Merive Oy, toimitusjohtaja
Hallituksen jäsen 13.4.2012 alkaen

Samu Pere, s. 1968, yo-merkonomi, maanviljelysteknikko
Pintos Oy, hallintojohtaja
Hallituksen jäsen 13.4.2012 alkaen

Hannu Simula, s. 1947, agronomi
Maanviljelijä
Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja
13.4.2012 saakka
Hallituksen jäsen 13.4.2012 saakka

Jorma J. Takanen, s. 1946, kemian insinööri
Sievi Capital Oyj, toimitusjohtaja

Helena Walldén, s. 1953, diplomi-insinööri

Riippumattomuusarviointi

Yhtiön hallitus on suorittanut hallinnointikoodin suosituksen 15 mukaisesti hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin suhteessa yhtiöön ja suhteessa merkittävään osakkeenomistajaan.

Arvioinnin perusteella kaikki hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä ja hallinnointikoodin suosituksessa tarkoitettua merkittävästä osakkeenomistajasta riippumattomia.

3. Kuvaus hallituksen toiminnasta

Hallituksen työjärjestyksen keskeinen sisältö

Hallituksen työjärjestyksessä kuvataan

- hallituksen ja hallituksen puheenjohtajan tehtäviä
- hallituksen toiminnan suunnittelua ja arviointia
- hallituksen valiokuntien ja tilapäisten työryhmien asettamista sekä
- hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kululaskujen hyväksymiskäytäntöjä

Hallituksen tehtävät

Hallituksen yleisenä tehtävänä on suunnata yhtiön toiminta niin, että se tuottaa pitkällä aikavälillä mahdollisimman suuren lisäarvon siihen sijoitetulle pääomalle, ottaen samalla huomioon eri sidosryhmien odotukset. Hallitus seuraa myös jatkuvasti omistajien hallitukselle asettamia vaatimuksia sekä omistajaohjauksen yleistä kehitystä.

Tehtäviensä toteuttamiseksi hallitus:

- seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia ja tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta
- valvoo taloudellista raportointiprosessia
- käsittelee hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- nimittää ja vapauttaa tehtävästään toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, määrää heidän tehtävistään sekä päättää heidän toimiehdoistaan ja kannustusjärjestelmistään

- asettaa vuosittain toimitusjohtajalle henkilökohtaiset tavoitteet ja arvioi niiden toteutumista
- kokoontuu vähintään kerran vuodessa ilman toimivan johdon läsnäoloa
- pitää vähintään kerran vuodessa yhteisen kokouksen tilintarkastajien kanssa
- arvioi tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja tarkastettaville yhtiöille tarjottavia oheispalveluita
- valmistelee tilintarkastajien valintaa koskevan päätösehdotuksen yhtiökokoukselle
- arvioi kerran vuodessa omaa toimintaansa
- vahvistaa itselleen työjärjestyksen, joka tarkistetaan vuosittain
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja ovat esittäneet otettavaksi kokouksen esityslistalle. Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa asia hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheenjohtajalle.

Toimitusjohtajan esityksestä hallitus:

- vahvistaa yhtiön eettiset arvot ja toimintatavat ja seuraa niiden toteutumista
- vahvistaa yhtiön perustrategian ja seuraa jatkuvasti sen ajankohtaisuutta
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy vuosittaisen investointien kokonaismäärän ja sen jakautumisen liiketoiminta-alueittain sekä päättää suurista ja strategisesti tärkeistä investoinneista, yritys-kaupoista ja divestoinneista
- vahvistaa yhtiön sisäisen valvonnan toimintaohjeet, joiden ajantasaisuus varmistetaan vuosittain ja seuraa sisäisen valvonnan tehokkuutta
- vahvistaa yhtiön riskienhallintapolitiikan ja -periaatteet sekä vuosittain vahvistettavat riskilimiitit ja seuraa riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta
- käy vuosineljänneksittäin läpi yhtiön toimintaan liittyvät keskeiset riskit ja niiden hallinnan
- käsittelee ja hyväksyy osavuosikatsaukset, toimintakeromuksen ja tilinpäätöksen

- vahvistaa konsernin organisaatorakenteen
- tekee tarvittaessa esityksiä yhtiökokoukselle johdon ja henkilöstön palkkiojärjestelmistä
- seuraa vuosittain johdon seuraajakysymyksiä ja tekee niistä tarvittavat johtopäätökset
- vahvistaa toimitusjohtajan päätökset toimitusjohtajan välittömien alaisten valinnasta, heidän tehtävistään sekä työehdoistaan ja kannustusjärjestelmistään sekä
- seuraa yhtiön työskentelyilmapiiriä ja henkilöstön selviämistä tehtävistään

Hallituksen toiminnan suunnittelu ja arviointi

Hallitus laatii itselleen toimintasuunnitelman seuraavalle 12 kuukaudelle. Suunnitelmaan sisältyy kokousaikataulu ja kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat.

Hallituksen suorituskykyä arvioidaan vuosittain hallituksen itsensä toimesta ja arvioinnin tulokset annetaan tiedoksi hallintoneuvostolle. Arvioinnin tulokset otetaan huomioon valmisteltaessa ehdotusta uuden hallituksen kokoonpanoksi.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus ei ole valinnut keskuudestaan valiokuntia.

Koska hallitus ei ole valinnut keskuudestaan tarkastusvaliokuntaa, hallitus hoitaa hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisia tarkastusvaliokunnan tehtäviä.

Hallituksen kokoontuminen vuonna 2012

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus kokoontui 14 kertaa vuonna 2012. Kokouksista 3 oli puhelinkokouksia. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 91,7 %.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

HALLINTONEUVOSTO

1. Kokoonpano ja toimikausi

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 15 ja enintään 20 yhtiökokouksessa valittua jäsentä. Tämän lisäksi hallintoneuvostoon kuuluu kerrallaan enintään neljä henkilöstön keskuudestaan nimeämää jäsentä sekä näiden henkilökohtaiset varamiehet.

Hallintoneuvoston jäseneksi ei saa valita henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta. Jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

2. Tehtävät

Hallintoneuvosto valitsee nimitysvaliokunnan valmistelemana yhtiön hallituksen jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä päättää heille maksettavista palkkioista.

Hallintoneuvoston tehtävänä on myös hallinnon valvonta ja ohjeiden antaminen hallitukselle, lausunnon antaminen tilinpäätöksestä, hallituksen toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta sekä muut osakeyhtiölain mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat tehtävät.

3. Hallintoneuvoston kokoonpano ja henkilötiedot hallintoneuvoston jäsenistä

Hallintoneuvostoon kuului 28.3.2012 saakka 19 yhtiökokouksessa valittua jäsentä. Varsinainen yhtiökokous 28.3.2012 päätti valita hallintoneuvostoon 19 jäsentä.

Hallintoneuvostoon ovat vuoden 2012 aikana kuuluneet

Yhtiökokouksen valitsemat jäsenet:

Timo Miettinen, s. 1955
diplomi-insinööri, EM Group Oy, hallituksen puheenjohtaja
Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971
MMM, agronomi, maanviljelijä
Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

Heikki Aaltonen, s. 1956
MMM, maanviljelijä

Harri Eela, s. 1960
puuteollisuusteknikko, myyntijohtaja
Jäsen 28.3.2012 alkaen

Matti Eskola, s. 1950
agrologi, maanviljelijä

Jaakko Halkilahti, s. 1967
maanviljelijä

Jussi Hantula, s. 1955
maanviljelijä

Börje Helenelund, s. 1951
agrologi, maanviljelijä

Laura Hämäläinen, s. 1975
MMM, agronomi, maanviljelijä

Pasi Jaakkola, s. 1941
maanviljelijä
Jäsen 28.3.2012 saakka

Timo Kaunisto, s. 1963
MMM, agronomi, maanviljelijä
Jäsen 28.3.2012 saakka

Risto Korpela, s. 1949
ekonomi, toimitusjohtaja

Mikko Kurittu, s. 1966
agrologi, maanviljelijä

Mika Leikkonen, s. 1963
agrologi, maanviljelijä

Markku Länninki, s. 1949
maanviljelijä

Ilkka Markkula, s. 1960
agrologi, maanviljelijä

Jari Nevavuori, s. 1966
MMM, agronomi, kehityspäällikkö, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2012

Samu Pere, s. 1968
yo-merkonomi, maanviljelysteknikko, hallintojohtaja
Jäsen 26.3.2012 saakka

Markku Pärssinen, s. 1957
agronomi, toiminnanjohtaja
Jäsen 28.3.2012 alkaen

Tuomo Raininko, s. 1966
maanviljelijä

Esa Ruohola, s. 1946
maanviljelijä

Mauno Ylinen, s. 1965
agronomi

Henkilöstön nimeämät jäsenet:

Mari Hakanperä, s. 1976
Henkilökohtainen varajäsen
Marko Kulmala
Jäsen 28.3.2012 alkaen

Pauli Juutinen, s. 1951
Henkilökohtainen varajäsen
Timo Kaila
Jäsen 28.3.2012 saakka

Timo Kaila, s. 1956
Henkilökohtainen varajäsen
Heikki Kämäräinen
Jäsen 28.3.2012 alkaen

Aila Koivuniemi, s. 1944
Henkilökohtainen varajäsen
Pia Rantanen
Jäsen 28.3.2012 saakka

Veijo Kukkonen, s. 1981
Henkilökohtainen varajäsen
Heikki Vesanto
Jäsen 25.9.2012 saakka

Kirsi Roos, s. 1972
Henkilökohtainen varajäsen
Janne Pääaho

4. Hallintoneuvoston kokoontuminen vuonna 2012

Hallintoneuvosto kokoontui neljä kertaa vuonna 2012. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 83,9 %.

Hallintoneuvoston nimitysvaliokunta

1. Kokoonpano ja tehtävät

Hallintoneuvoston hallituksen henkilövalintoja valmistelevaan nimitysvaliokuntaan kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan kaksi varsinaisen yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä, hallintoneuvoston puheenjohtaja, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja. Nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan hallintoneuvoston varapuheenjohtaja.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallintoneuvostolle tehtävä suositus hallituksen jäsenten lukumäärästä, jäsenistä, puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä heille maksettavista palkkioista. Lisäksi valiokunnan tehtäviin kuuluu tarvittaessa kartoittaa hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaita. Valiokunta tiedustelee merkittävän äänivallan omaavien osakkeenomistajien mielipidettä hallintoneuvostolle tehtävään suositukseen.

2. Toiminta

Vuonna 2012 nimitysvaliokunta kokoontui kolme kertaa käsittelemään nimitysvaliokunnan tehtäviin kuuluvia asioita. Valiokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 100 %.

3. Henkilötiedot nimitysvaliokunnan jäsenistä

Matti Lappalainen, s. 1948
kauppatieteiden maisteri, Senior Advisor,
Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Heikki Laurinen, s. 1967
MMM, agronomi, talousjohtaja, MTK ry
toimitusjohtaja, Viestilehdet Oy

Timo Miettinen, s.1955
diplomi-insinööri, EM Group Oy:n hallituksen puheenjohtaja
Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston puheenjohtaja

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971
MMM, agronomi, maanviljelijä
Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

Tauno Uitto, s. 1948
maanviljelijä

TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtaja

Matti Karppinen, s. 1958, kauppatieteiden maisteri
Lännen Tehtaat Oyj:n toimitusjohtaja 1.9.2005 alkaen

Toimitusjohtajan tehtävät

Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä informoida hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja taloudellisen tilanteen kehityksestä.

Toimitusjohtaja vastaa lisäksi yhtiön juoksevan hallinnon järjestämisestä ja yhtiön kirjanpidonlainmukaisuudesta sekä siitä, että yhtiön varainhoito on järjestetty luotettavasti.

TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIPROSESSIIN LIITTYVIEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN PÄÄPIIRTEET

1. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus vahvistaa Lännen Tehtaat -konsernin sisäistä valvontaa koskevat toimintaperiaatteet ja arvioi vähintään kerran vuodessa sisäisen valvonnan tilan.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimintatapoja, järjestelmiä ja menetelmiä, joiden avulla yhtiön johto pyrkii varmistamaan tehokkaan, taloudellisen ja luotettavan toiminnan. Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäistä valvontaa toteuttavat Lännen Tehtailta yrityksen johto sekä koko muu henkilökunta.

Riskienhallinnalla osana sisäistä valvontaa tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa.

2. Yhtiöiden hallitusten rooli sisäisen valvonnan järjestämisessä

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus vastaa riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja ylläpitämisestä Lännen Tehtaat -konsernissa.

Osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä yhtiön hallitus seuraa säännöllisesti konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden tulosta ja toimintaan liittyviä riskejä ja päättää raportoinnista, menettelytavoista ja laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin riskipolitiikan ja riskienhallintaperiaatteet sekä merkittävimmät riskilimiitit.

Konserniyhtiöiden omistajaohjauksen varmistamiseksi ja sisäisen valvonnan toimivuuden seuraamiseksi merkittävien konserniyhtiöiden hallitukseen kuuluu yksi tai useampi konsernin johtajistoon kuuluva jäsen. Konsernitason

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

riskienhallinta ja taloudellinen raportointi hoidetaan keskitetysti liiketoiminnasta riippumattomana osana konsernihallinnossa. Konserniyhtiöiden hallituksilla on vastuu asianomaisen yhtiön sisäiseen valvontaan liittyvistä ylimmän johdon tehtävistä. Konserniyhtiöiden toimiva johto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuksesta päätettyjen periaatteiden ja toimintaohjeiden mukaisesti sekä raportoi yhtiön liiketoiminnasta, riskienkantokyvystä ja riskitilanteesta konsernin johtamisjärjestelmän mukaisesti.

3. Sisäisen valvonnan toteuttaminen

Lännen Tehtaat Oyj:ssä ja konserniyhtiöissä

Lännen Tehtaat Oyj:ssä ja konserniyhtiöissä noudatettavan sisäisen valvonnan keskeisiä periaatteita ovat:

Organisaatio ja tehtävien jako

Sisäisen valvonnan perustana on toimintokohtainen linjaorganisaatio, joka tarvittaessa jakaantuu osastoihin, yksiköihin ja työryhmiin. Organisaatioyksikölle on määritelty yhtiön toiminnan edellyttämät tehtävät ja vastualueet. Toimivan johdon eli liiketoimintojen ja liiketoiminta-alueiden johtajien tehtävä on asettaa hallituksen hyväksymän liiketoimintasuunnitelman mukaiset määrälliset ja laadulliset tavoitteet liiketoiminnan osa-alueita varten. Organisaation puitteissa toimiville yksiköille, elimille ja henkilöille on erikseen määritetty toimenkuvissa päätöksenteko-, toiminta- ja käyttövaltuudet sekä raportointivelvollisuus esimiehelle tai muutoin ylemmälle organisaatiotasolle. Toimivan johdon tehtävänä on huolehtia, että alaiset ovat tietoisia omista tehtävistään ja johdon on luotava alaisille edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen.

Päätöksenteko ja valvontatoimet

Merkittävät sitoumukset tai muutoin riskipitoisiksi katsottavat toimet hyväksytään konsernin hallituksessa. Liiketoimintajohto vastaa päätöshdotusten valmistelusta ja

päätösten toimeenpanosta. Tehtyjen päätösten toimeenpanosta raportoidaan Management-raportoinnin yhteydessä.

Liiketoimintaa ja sen prosesseja ohjataan toimintaohjeilla ja -kuvauksilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan toimintaketjuihin ja prosesseihin sisällytetyissä päivittäisissä varmistuksissa.

Riskienhallinta

Lännen Tehtaat Oyj:n ja konserniyhtiöiden sisäiset ja ulkoiset riskit, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen, tunnistetaan, arvioidaan säännöllisesti ja raportoidaan konsernin hallitukselle neljännesvuosittain. Riskejä rajoitetaan ja rajoitteita valvotaan.

Konsernihallinnon riskienhallintatoiminto valvoo, mittaa ja raportoi riskeistä sekä ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnan periaatteita yhtiön hallituksen vahvistettavaksi ja laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittaamisessa. Roolit ja vastuut on määritelty konsernin hallituksen vahvistamassa Lännen Tehtaiden riskienhallintapolitiikassa ja riskienhallintaperiaatteissa.

Tietojärjestelmät

Liike- ja muun toiminnan perustana ovat toiminnan edellyttämät laskenta-, informaatio- ja toimintaa ohjaavat tietotekniset järjestelmät. Emoyhtiöllä ja konserniyhtiöillä on nykyisten arvioitujen tarpeiden mukainen tietotekniikkastrategia sekä riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt tietojärjestelmät. Tietohallinto turvaa yhtiön tietoresurssien hyväksikäytön toiminnan suunnittelussa, johtamisessa, toteuttamisessa ja valvonnassa.

Vastuu sisäisen valvonnan toimivuudesta

Toimivalla johdolla on ensisijainen vastuu huolehtia sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toteutumisesta. Johdon on jatkuvasti seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin kehittämistoimiin havaitessaan ohjeiden tai päätösten vastaisia tai muuten tehotonta tai epätarkoituksenmukaista toimintaa. Avoimessa ja toi-

mivassa organisaatiossa myös koko henkilökunnalla on vastuu paitsi omien tehtäviensä asianmukaisesta hoitamisesta myös toiminnan sujuvuudesta muun organisaation kanssa.

4. Raportointi ja ohjausjärjestelmät

Sisäistä valvontaa tukee asianmukainen raportointi, jolla seurataan toimintaa, toiminnan tulosta ja toimintaan sisältyviä riskejä. Liiketoiminnan tavoitteiden toteutumista ja konsernin taloudellista kehitystä seurataan koko konsernin kattavan ohjausjärjestelmän avulla. Laskentaperiaatteet, kontrollit ja vastuut on kuvattu Lännen Tehtaat -konsernin laskentamanuaalissa. Kuukausi-, osavuusikatsaus- ja vuositilinpäätösraportoinnista on laadittu kirjalliset raportointiohjeet ja -aikataulut. Yhtiön taloushallinto seuraa jatkuvasti liiketoimintayksiköiden raportointia sekä kehittää ja ohjeistaa raportoinnin sisältöä ottaen huomioon sisäisen valvonnan tarpeet. Konserni laatii julkistettavan taloudellisen informaation noudattaen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS). Osavuusikatsaukset ja vuositilinpäätöksen käsittelee ja hyväksyy konsernin hallitus.

Liiketoimintayksiköt päivittävät vuosittain pidemmän aikavälin taloudelliset ennusteet. Näiden strategialukujen pohjalta laaditaan vuosibudjetit. Konsernin hallitus arvioi ja hyväksyy liiketoimintayksiköiden vuosibudjetit. Tämän lisäksi liiketoimintayksiköt päivittävät vähintään neljännesvuosittain tulos- ja tase-ennusteet vähintään 12 kuukaudeksi eteenpäin.

Kuukausittainen raportointi ja sen yhteydessä tehtävä analysointi budjetteihin ja ennusteisiin on keskeinen osa Lännen Tehtaiden ohjausjärjestelmää ja sisäistä valvontaa. Kuukausittain liiketoimintayksiköiden tietojärjestelmistä kootaan taloudelliset luvut konsernin yhtenäiseen laskentajärjestelmään.

Toteutumattomat ja ajantasaiset ennusteet käydään kuukausittain läpi konsernitasolla tuloskokouksessa, johon osallistuvat toimitusjohtaja, talousjohtaja ja konsernin laskennasta vastuussa olevat henkilöt. Ohjausjärjestelmä sisältää toteutuneet tulos- ja tasetiedot, tunnusluvut ja liiketoimintavastuussa olevien johtajien kirjallisen Manage-

ment-raportin kuukauden tulokseen vaikuttaneista tekijöistä, lähiajan toimenpidesuunnitelmista ja arvion kuluvaan vuosineljänneksen ja koko vuoden liiketuloksesta sisältäen best case-, todennäköinen ja worst case-arviot.

Konsernin toimitusjohtaja ja johtajiston jäsenet saavat raportit käyttöönsä ja konsernin hallitus konserniyhteenvedon ja tiivistelmät yksikkökohtaisista tiedoista.

Liiketoimintayksikköjen johtoryhmät käyvät läpi vähintään kuukausittain omat taloudelliset toteumatiedot verrattuna budjetteihin ja ennusteisiin, liiketoiminnan johtamisessa käytettyjen yksikkökohtaisten seurantamittareiden toteumat verrattuna ennusteisiin ja tavoitteisiin sekä syyt merkittäviin poikkeamiin.

5. Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii objektiivisesti ja riippumattomasti hallituksen, toimitusjohtajan ja muun konsernihallinnon tukena sisäisen valvonnan tason arvioimiseksi ja kehittämisen varmistamiseksi konsernin eri yksiköissä tuottamalla riskienhallinta- ja valvontaprosessien riippumatonta ja objektiivista arviointi- sekä neuvonantopalvelua organisaatiossa.

Sisäinen tarkastus suoritetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaan. Sisäistä tarkastusta ohjaa konsernin talousjohtaja, joka hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman konsernin hallituksessa.

Lännen Tehtaiden sisäinen tarkastus on riippumaton kotimaisista ja ulkomaisista operatiivisista yksiköistä. Tarkastusta suorittaa konsernihallintoon kuuluva henkilö, jonka työtehtäviin kuuluu myös konsernilaskentaa ja muita konsernitason työtehtäviä. Näihin työtehtäviin liittyvä esimies-alaissuhde konsernihallinnossa johtaa tilanteeseen, jossa sisäinen tarkastaja ei voi riippumattomasti tarkastaa Lännen Tehtaat -konsernihallinnon vastuualueita.

Sisäinen tarkastus raportoi vuosittain Lännen Tehtaat Oyj:n hallitukselle kirjallisesti vuosittaisen toimintakertomuksen tarkastushavainnoista ja kehittämiskohteista sisäisessä valvonnassa. Tarvittaessa sisäinen tarkastus raportoi myös yksittäisistä tarkastushavainnoista vuosisuunnitelma-kauden aikana hallitukselle.

Palkitseminen, sisäpiiriasiat

PALKITSEMINEN

Hallintoneuvosto

Yhtiökokous päättää hallintoneuvoston jäsenten palkkioista.

Lännen Tehtaat Oyj:n varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 28.3.2012, päätti hallintoneuvostolle maksettavista palkkioista seuraavaa:

- hallintoneuvoston puheenjohtajan vuosipalkkio on 7 685 euroa
- varapuheenjohtajan vuosipalkkio on 5 125 euroa
- hallintoneuvoston jäsenten ja puheenjohtajan kokouspalkkio on 255 euroa
- kokouspalkkio maksetaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle myös heidän osallistuaan yhtiön hallituksen kokoukseen
- kokouspalkkio maksetaan myös hallintoneuvoston nimitysvaliokunnan jäsenille.

Hallintoneuvosto kokoontui vuoden 2012 aikana neljä kertaa. Hallintoneuvoston nimitysvaliokunta kokoontui kolme kertaa. Hallintoneuvoston ja hallintoneuvoston nimitysvaliokunnan jäsenille maksettiin palkkioita vuonna 2012 yhteensä 38 848 euroa.

Hallitus

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkioista.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston 13.4.2012 tekemän päätöksen mukaan:

- hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 3 100 euron kuukausipalkkio
- varapuheenjohtajalle maksetaan 1 915 euron kuukausipalkkio

- muille hallituksen jäsenille maksetaan 1 550 euron kuukausipalkkio
- lisäksi puheenjohtajalle maksetaan 510 euron ja jäsenille 255 euron suuruinen kokouspalkkio.

Hallitus kokoontui 14 kertaa vuonna 2012. Kokouksista kolme oli puhelinkokouksia. Hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita 159 280 euroa vuonna 2012. Palkkiot on eritelty tilinpäätöksen liitetiedossa 28.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Hallitus nimittää ja vapauttaa tehtävästään toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, määrää heidän tehtävistään sekä päättää heidän toimiehdostaan ja kannustusjärjestelmistään.

Toimitusjohtajana on toiminut kauppatieteiden maisteri Matti Karppinen 1.9.2005 alkaen. Toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeiset ehdot on määritelty toimitusjohtajasopimuksessa. Sopimuksen mukaan toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan tämä on oikeutettu 12 kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen. Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta ja eläkkeen tasoksi 62 % vuoden 2004 lakien mukaisesti lasketusta TEL-eläkepalkasta.

Toimitusjohtajan palkka ja muut etuudet tilikaudelta 2012 olivat 314 124 euroa, joka sisältää palkan luontoisetuineen ja tulospalkkion.

Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut konsernin talousjohtaja, kauppatieteiden maisteri Eero Kinnunen 1.1.2008 alkaen.

SISÄPIIRIASIAT

Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen vahvistamat, 15.6.2012 voimaan tulleet sisäpiirisäännöt perustuvat arvopaperi-

markkinalain (AML 12-14 luku) säännöksiin ja rahoitustarkastuksen määräyksiin (RATA:n standardi 5.3 sisäpiirilmoituksista ja -rekisteristä 1.9.2005), NASDAQ OMX Helsinki Oy:n hallituksen hyväksymään 9.10.2009 alkaen voimassa olevaan sisäpiiriohjeeseen. Sääntöihin sisältyvät ohjeet julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluville, yrityskoh- taiseen pysyvään sisäpiirirekisteriin kuuluville sekä hankekohtaisille sisäpiiriläisille sekä sisäpiirihallinnon organisoinnista ja menettelytavoista.

Lännen Tehtaat Oyj:n julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat toimielimen jäsenyyden tai asemansa perusteella yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä tilintarkastajat ja varatilintarkastajat mukaan lukien tilintarkastusyhteisön yhtiöstä päävastuullinen tilintarkastaja, yhtiön talousjohtaja, yhtiön kalaliiketoiminnasta vastaava johtaja, pakasteliiketoiminnasta vastaava johtaja ja vilja- ja öljykasviliiketoiminnasta vastaava johtaja sekä Caternet Finland Oy:n toimitusjohtaja.

Yhtiön yrityskohtaiseen pysyvään sisäpiirirekisteriin merkitään ne yhtiön palveluksessa olevat henkilöt, jotka asemansa tai tehtäviensä perusteella saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa. Yrityskohtaiseen sisäpiirirekisteriin on merkitty noin 40 henkilöä.

Yhtiössä on voimassa kaupankäyntirajoitus, joka kiel- tää yhtiön pysyvien sisäpiiriläisten kaupankäynnin yhtiön osakkeilla 21 päivän ajan ennen yhtiön osavuosikatsauksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista.

Yhtiö ylläpitää sisäpiirirekisteriään Euroclear Finland Oy:n SIRE-järjestelmässä. Tiedot julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvista ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä ja heidän omistuksistaan ovat luettavissa yhtiön internetsivuilla www.lannen.fi /fi /sijoittajatieto.

Hallituksen jäsenten ja konsernin johtajiston omistukset 8.2.2013 on esitetty hallituksen ja johtajiston jäsenten esittelyn yhteydessä vuosikertomuksen sivuilla 85 ja 87.

Hallintoneuvosto ja tilintarkastajat

Hallintoneuvosto

YHTIÖKOKOUKSEN VALITSEMAT JÄSENET

Timo Miettinen, s. 1955, diplomi-insinööri
Puheenjohtaja vuodesta 2011, jäsen vuodesta 2011
Päätoimi: EM Group Oy, hallituksen puheenjohtaja
Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen puheenjohtaja: Ensto Oy, Sewatek Oy,
Convento Santa Lucia S.r.l.

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971, MMM, agronomi
Varapuheenjohtaja vuodesta 2011, jäsen vuodesta 2005
Päätoimi: Maanviljelijä
Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen jäsen: Säkylän Osuuspankki

Heikki Aaltonen, s. 1956,
MMM, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2007
Erovuorossa

Harri Eela, s. 1960,
puuteollisuusteknikko,
myyntijohtaja
Jäsen vuodesta 2012

Matti Eskola, s. 1950,
agrologi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1991

Jaakko Halkilahti, s. 1967,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2011

Jussi Hantula, s. 1955,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1995
Erovuorossa

Börje Helenelund, s. 1951,
agrologi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1998
Erovuorossa

Laura Hämäläinen, s. 1975,
MMM, agronomi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2009

Risto Korpela, s. 1949,
ekonomi, toimitusjohtaja
Jäsen vuodesta 2007
Erovuorossa

Mikko Kurittu, s. 1966,
agrologi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2007
Erovuorossa

Mika Leikkonen, s. 1963,
agrologi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2008

Markku Länninki, s. 1949,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003

Ilkka Markkula, s. 1960,
agrologi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003

Jari Nevavuori, s. 1966,
MMM, agronomi, kehityspääl-
likkö, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2012

Markku Pärssinen, s. 1957,
agronomi, toiminnanjohtaja
Jäsen vuodesta 2012

Tuomo Raininko, s. 1966,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2005

Esa Ruohola, s. 1946,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1998
Erovuorossa

Mauno Ylinen, s. 1965,
agronomi
Jäsen vuodesta 2005

HENKILÖSTÖN NIMEÄMÄT JÄSENET

Mari Hakanperä, s. 1976,
luottamus mies
Jäsen vuodesta 2012
Varajäsen **Marko Kulmala**

Timo Kaila, s. 1956,
luottamus mies
Jäsen vuodesta 2012
Varajäsen **Heikki Kämäräinen**

Heikki Vesanto, s. 1949,
luottamus mies
Jäsen vuodesta 2012

Kirsi Roos, s. 1972,
pääluottamus mies
Jäsen vuodesta 2009
Varajäsen **Janne Pääaho**

Tilintarkastajat

Hannu Pellinen
taloustieteiden maisteri, KHT

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
päävastuullisena tilintarkastajana **Tommi Moisio**
kauppatieteiden maisteri, KHT, JHTT

Hallitus

1. Matti Lappalainen, s. 1948,
kauppatieteiden maisteri, Senior Advisor

Puheenjohtaja vuodesta 2010,
varapuheenjohtaja vuodesta 2009,
jäsen vuodesta 2003

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen puheenjohtaja:
Bonaria Oy, Bonbake Oy
hallituksen jäsen: Leipurin Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Vaasan&Vaasan Oy, konserni- ja toimitusjohtaja 1999-2008
Cultor Oyj Vaasan Leivonta, toimitusjohtaja 1997-1998
Cultor Oyj Vaasan Leipomot Oy, toimitusjohtaja 1990-1997
Cultor Oyj Elintarviketeollisuus, kehitysjohtaja 1988-1989
Suomen Sokeri Oy Vaasanmylly, markkinointijohtaja 1985-1988
OTK, elintarviketeollisuuden ja tukkukaupan johtotehtäviä
1972-1984

Osakeomistus: 6 260 osaketta (8.2.2013)

2. Aappo Kontu, s. 1952
diplomi-insinööri, Senior Advisor

Varapuheenjohtaja vuodesta 2012,
jäsen vuodesta 2004

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen puheenjohtaja: Vahterus Oy
hallituksen jäsen: Empower Group Oy, Anvia Oyj,
Anvia Securi Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Empower Group Oy, konsernin toimitusjohtaja 1999-2012
Pohjolan Voima Oy, tekninen johtaja, PVO-Engineering Oy,
toimitusjohtaja 1996-1998
TVS-Tekniikka Oy, toimitusjohtaja 1993-1996
Teollisuuden Voimansiirto Oy, teknisen osaston johtaja 1989-1993
Teollisuuden Voima Oy, sähkötekniikan toimisto, päällikkö
1977-1989

Osakeomistus: 500 osaketta (8.2.2013)

3. Veijo Meriläinen, s. 1952,
MMM, eMBA

Jäsen vuodesta 2012

Päätoimi: Merive Oy, toimitusjohtaja

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen puheenjohtaja: HZPC Sadokas, Merive Oy
hallituksen jäsen: HZPC Kantaperuna Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Valio Oy, ulkomaantoimintojen, kansainvälisen myynnin ja
innovaatioiden kaupallistamisen johtotehtävät 1999-2011,
konsernin johtoryhmän jäsen 1990-2011, tuotannon, tuote-
hankinnan ja juustoliiketoiminnan johtotehtävät 1990-1999
sekä tuotekehityksen päällikkö- ja johtotehtävät 1978-1990

Osakeomistus: - (8.2.2013)

4. Samu Pere, s. 1968,
yo-merkonomi, maanviljelysteknikko

Jäsen vuodesta 2012,
hallintoneuvoston jäsen 1998-2012

Päätoimi: Pintos Oy, hallintojohtaja 2006-
Pintopuu Oy, toimitusjohtaja 1994-, maanviljelijä 1992-

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen puheenjohtaja: NTS Trådspik AB
hallituksen jäsen: Paneliankosken Voima Oy, Pintos Oy
yritysvaltuuskunnan jäsen: Perheyrittäjien liitto

Osakeomistus: 5 554 (8.2.2013)

5. Jorma J. Takanen, s. 1946,
kemian insinööri

Jäsen vuodesta 2011

Päätoimi: Sievi Capital Oyj, toimitusjohtaja

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen puheenjohtaja: Scanfil Oyj, Riitta ja
Jorma J. Takasen säätiö
hallituksen jäsen: Sievi Capital Oyj, iLoq Oy, IonPhasE Oy
hallintoneuvoston jäsen: Keskinäinen työeläkevakuutus-
yhtiö Varma

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Sievi Capital Oyj (aikaisemmin Scanfil Oy), perustaja,
toimitusjohtaja 1976-

Osakeomistus: 1 000 osaketta (8.2.2013)

6. Helena Walldén, s. 1953,
diplomi-insinööri

Jäsen vuodesta 2011

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen puheenjohtaja: Fingrid Oyj
hallituksen jäsen: Metsähallitus, Raskone Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Pohjola Pankki Oyj, johtoryhmän jäsen 2006-2008
Pohjola Vakuutus Oy, johtaja 2006-2008
A-vakuutus Oy, toimitusjohtaja 2007-2008
OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj, johtokunnan jäsen
1994-2006
OKO, eri tehtäviä 1976-1994

Osakeomistus: 1 000 osaketta (8.2.2013)

Toimitusjohtaja ja johtajisto

1. Matti Karppinen, s. 1958, kauppatieteiden maisteri

Toimitusjohtaja vuodesta 2005
Kalaliiketoiminnan johtaja vuodesta 2009
Apetit Kala Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2010

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallituksen jäsen: Elintarviketeollisuusliitto ry, Sucros Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Atria Yhtymä Oyj Lithells AB, toimitusjohtaja 2001-2005
Nokian Renkaat Oyj, tolosyöksikköjohtaja 1998-2001
Saarioinen Oy, markkinointijohtaja 1994-1998
Tamrock Oy, markkinointipäällikkö 1989-1994 ja viestintäjohtaja 1991-1994
Unilever Finland Oy, markkinapäällikkö 1985-1989
Turun Seudun Osuuspankki, toimistopäällikkö 1984-1985

Osakeomistus: 1 800 osaketta (8.2.2013)

2. Johanna Heikkilä, s. 1962, kauppatieteiden maisteri

Henkilöstöjohtaja vuodesta 2005

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallintoneuvoston jäsen: Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Fazer Leipomot Oy, henkilöstöjohtaja 2003-2005
LU Suomi Oy, henkilöstöjohtaja 2002-2003
LU Suomi Oy (aik. Fazer Keksit Oy), henkilöstöpäällikkö 1995-2002
Fazer Suklaa Oy, henkilöstöpäällikkö 1992-1994
Fazer Suklaa Oy, henkilöstöasiainhoitaja 1990-1991

Osakeomistus: - (8.2.2013)

3. Antti Kerttula, s. 1956, yo-merkonomi

Caternet Finland Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2012

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallituksen jäsen: Ruokatieto Yhdistys ry

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Apetit Pakaste Oy, toimitusjohtaja 2007-2012, johtaja vuodesta 1994
Lännen Tehtaat Oyj, pakasteliiketoiminnan johtaja 1994-2006
Ingman Foods Oy, tehtaanjohtaja 1989-1994

Osakeomistus: - (8.2.2013)

4. Eero Kinnunen, s. 1970, kauppatieteiden maisteri

Talousjohtaja vuodesta 2006, toimitusjohtajan sijainen vuodesta 2008

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Cloetta Fazer Suklaa Oy, business controller, johtoryhmän jäsen 2004-2006
Cloetta Fazer Makeiset Oy, tuoteryhmäasiantuntija 2000-2004
Fazer Polska Sp.z o.o., business controller, johtoryhmän jäsen 1998-2000
Fazer Suklaa Oy, controller 1996-1998

Osakeomistus: 360 osaketta (8.2.2013)

5. Vesa Moision, s. 1965, kauppatieteiden maisteri

Apetit Pakaste Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2012

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallituksen puheenjohtaja: Boysvest Oy
hallituksen jäsen: Bonbake Oy, Pyhäjärvi-instituutti
johtokunnan puheenjohtaja: ETL:n Pakaste- ja perunateollisuusyhdistys

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Vaasan Oy, johtaja, konserniohjaus 2008-2011
Vaasan Oy, liiketoimintajohtaja 2007-2008
Vaasan&Vaasan Oy, johtaja, tuotanto ja logistiikka 2000-2007
Vaasan&Vaasan Oy, talousjohtaja 1999-2000
Cultor Oyj, Vaasan Leipomot Oy, talousjohtaja 1995-1998
Cultor Oyj, controller 1988-1995

Osakeomistus: - (8.2.2013)

6. Asmo Ritala, s. 1958, oikeustieteen kandidaatti

Lakimies vuodesta 1995

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Avena Oy, lakimies 1995-2002
Valtion viljavarasto, lakimies 1990-1994
Oy Esso Ab, isännöitsijä 1986-1990

Osakeomistus: - (8.2.2013)

7. Kaija Viljanen, s. 1952, kauppatieteiden maisteri, humanististen tieteiden kandidaatti, EMBA

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan johtaja vuodesta 2009
Avena Nordic Grain Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 1995 ja Mildola Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2009

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallituksen ja eri työryhmien jäsen: Coceral
hallituksen jäsen: Munakunta

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Valtion Viljavarasto, apulaisjohtaja 1992-1995
MTK, projektipäällikkö 1991-1992
Suomalais-Neuvostoliittolainen kauppa-kamari Moskova, johtaja 1987-1991

Osakeomistus: - (8.2.2013)

Yhteystiedot

Lännen Tehtaat Oyj

Konsernihallinto
Maakunnantie 4
PL 100, 27801 Säköylä
Puhelin 010 402 00
Faksi 010 402 4022

Lännen Tehtaat Oyj
Espoon toimipiste
Upseerinkatu 1
PL 404, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 00
Faksi 010 402 4024

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@lannen.fi
www.lannen.fi

Y-tunnus 0197395-5
Kotipaikka Säköylä

TYTÄRYHTIÖT

Apetit Suomi Oy

PL 100, 27801 Säköylä
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4944
etunimi.sukunimi@apetit.fi
www.apetit.fi
Y-tunnus 2077043-2

Apetit Suomi Oy

Espoon toimipiste
Upseerinkatu 1
PL 403, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4455

Apetit Pakaste Oy

PL 130, 27801 Säköylä
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4322
etunimi.sukunimi@apetit.fi
www.apetit.fi
Y-tunnus 2077046-7

Apetit Pakaste Oy

Teollisuustie 3, 93100 Pudasjärvi
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4666

Apetit Kala Oy

Mastotie 7, 70460 Kuopio
Puhelin 010 402 4500
Faksi 010 402 4520
etunimi.sukunimi@apetit.fi
www.apetit.fi
Y-tunnus 0877766-6

Apetit Kala Oy

Vuosnaistentie 593 A, 23360 Kustavi
Puhelin 010 402 4500
etunimi.sukunimi@apetit.fi

Myrskylän Savustamo Oy

Kylänpääntie 45, 07600 Myrskylä
Puhelin 019 521 3100
Faksi 019 521 3116
etunimi.sukunimi@safu.com
www.safu.com
Y-tunnus 0668811-7

Maritim Food AS

Råbekkvingen 5
NO-1617 Fredrikstad, Norja
Puhelin +47 6936 3700
Faksi +47 6936 3738
etunimi.sukunimi@maritim-food.no
www.maritim-food.no

Maritim Food Sweden AB

Kallkärrsvägen 21-22
SE-455 61 Dingle, Ruotsi
Puhelin +46 5244 0047
etunimi.sukunimi@maritim-food.no

Sandanger AS

NO-6083 Gjerdsvika, Norja
Puhelin +47 7002 6440
Faksi +47 7002 6441
etunimi.sukunimi@sunnmoere.com
www.sunnmoere.com

Caternet Finland Oy

Kivikonlaita 25
00940 Helsinki
Puhelin 09 7744 770
Faksi 09 7744 7733
caternet@caternet.fi
etunimi.sukunimi@caternet.fi
www.caternet.fi
Y-tunnus 0971095-7

Caternet Finland Oy

Pihkatie 1
40530 Jyväskylä
Puhelin 014 3373 700
Faksi 014 3373 730
jyvaskyla@caternet.fi

Avena Nordic Grain Oy

Upseerinkatu 1
PL 402, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 02
Faksi 010 402 2500
etunimi.sukunimi@avena.fi
www.avena.fi
Y-tunnus 0989948-9

ZAO Avena St. Petersburg

Ul. Korabelestroitelej, d. 30,
litera A, office 2.15
RU-199397 Pietari, Venäjä
Puhelin +7 812 305 5795
Faksi +7 812 305 5785

UAB Avena Nordic Grain

Gostauto str. 40B
LT-01112 Vilna, Liettua
Puhelin. +370 5 243 0290
Faksi +370 5 243 0291

OÜ Avena Nordic Grain

Tehnika 3, Türi
EE-72213 Järvamaa, Viro
Puhelin +372 5 038 151

TOO Avena Astana

Rajon Almaty, Baraeva str. 16
KZ-010000 Astana, Kazakstan
Puhelin/faksi +7 7172 592 679,
+7 7172 592 676

OOO Avena-Ukraina

g. Mirgorod, ul. Petrovskogo 15
UA-37600 Poltavskaja oblast, Ukraina
Puhelin/faksi +380 5355 40262

Mildola Oy

Satamatie 64
PL 21, 02401 Kirkkonummi
Puhelin 010 402 2300
Faksi 010 402 2311
etunimi.sukunimi@mildola.fi
www.mildola.fi
Y-tunnus 0116251-1

Tietoja osakkeenomistajille

YHTIÖKOKOUS

Lännen Tehtaat Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 26.3.2013 klo 14.00 Lännen Tehtaat Oyj:n henkilöstöravintola Myllynkivessä Säkylässä. Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka 14.3.2013 on merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on ilmoitettava yhtiölle torstaihin 21.3.2013 klo 16.00 mennessä internetsivuilla osoitteessa www.lannen.fi, kirjallisesti osoitteeseen Lännen Tehtaat Oyj/Maija Lipasti, PL 100, 27801 Säkylä, faksilla numeroon 010 402 4023, puhelimitse numeroon 010 402 4044/Maija Lipasti tai sähköpostilla osoitteeseen lipasti@lannen.fi. Hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan tulee ilmoittautua yhtiön tilapäiseen osakasluetteloon 21.3.2013 klo 10.00 mennessä.

OSINGONMAKSU

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2012 maksetaan osinkoa 0,90 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 2.4.2013 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 9.4.2013.

TALOUDELLINEN TIEDOTTAMINEN 2013

Lännen Tehtaat Oyj julkisti tilinpäätöstiedotteen vuodelta 2012 torstaina 14.2.2013 klo 8.45. Vuosikertomus julkaistaan yhtiön internetsivuilla viikolla 10.

Osavuositarkastukset vuonna 2013 julkistetaan seuraavasti:

Osavuositarkastus 1.1.-31.3. keskiyötyö 8.5.2013 klo 8.30
Osavuositarkastus 1.1.-30.6. keskiyötyö 14.8.2013 klo 8.30
Osavuositarkastus 1.1.-30.9. keskiyötyö 6.11.2013 klo 8.30

Vuosikertomus, tilinpäätöstiedote ja osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Ne ovat luettavissa Lännen Tehtaiden internetsivuilla osoitteessa www.lannen.fi/fi/sijoittajatieto, josta julkaisut voi ladata myös pdf-versioina.

Suomenkielisen painetun vuosikertomuksen voi tilata yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.lannen.fi/fi/sijoittajatieto ja sen lähettäminen aloitetaan viikolla 11. Englanninkielinen vuosikertomus on saatavana vain sähköisessä muodossa.

MUUTOKSET HENKILÖTIEDOISSA

Osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan henkilötiedoissa tapahtuneet muutokset siihen pankkiin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili.

LÄNNEN TEHTAAT OYJ

PL 100, 27801 Säskylä
Puhelin 010 402 00 | Faksi 010 402 4022
lannen.tehtaat@lannen.fi
www.lannen.fi